

HOTĂRÂRE
cu privire la producerea și comercializarea materialului de înmulțire
și plantare fructifer destinat producției de fructe

nr. 94 din 07.02.2024

Monitorul Oficial nr.108-110/270 din 22.03.2024

* * *

UE

În temeiul art.9 alin.(7) din [Legea nr.68/2013](#) despre semințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.130-134, art.417), cu modificările ulterioare, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind producerea și comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe (se anexează).

2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

3. Monitorizarea implementării prevederilor prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

5. La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, [Hotărârea Guvernului nr.415/2013](#) pentru aprobarea Normei privind producerea, controlul, certificarea și comercializarea materialului de înmulțire și de plantare fructifer (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.136-139, art.502), cu modificările ulterioare, se abrogă.

6. Furnizorii vor comercializa materialul de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe, care a fost produs în conformitate cu cerințele [Hotărârii Guvernului nr.415/2013](#), până la epuizarea stocurilor, cu condiția că întreaga cantitate a materialului respectiv va fi declarată Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor în termen de 60 de zile de la data publicării prezentei hotărâri în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,

ministrul afacerilor externe

Mihail Popșoi

Viceprim-ministru,

ministrul agriculturii și industriei alimentare Vladimir Bolea

Nr.94. Chișinău, 7 februarie 2024.

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului
nr.94 din 7 februarie 2024

REGULAMENT
privind producerea și comercializarea materialului de înmulțire
și plantare fructifer destinat producției de fructe

Regulamentul transpune Directiva 2008/90/CE a Consiliului din 29 septembrie 2008 privind comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe (CELEX: 32008L0090), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 267 din 8 octombrie 2008, așa cum a fost modificată ultima oară prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/1993 a Comisiei din 12 octombrie 2022; Directiva de punere în aplicare 2014/96/UE a Comisiei din 15 octombrie 2014 privind cerințele referitoare la etichetarea, sigilarea și ambalarea materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe, care intră în domeniul de aplicare al Directivei 2008/90/CE a Consiliului (CELEX: 32014L0096), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 298 din 16 octombrie 2014, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva de punere în aplicare (UE) 2019/1813 a Comisiei din 29 octombrie 2019; Directiva de punere în aplicare 2014/97/UE a Comisiei din 15 octombrie 2014 de punere în aplicare a Directivei 2008/90/CE în ceea ce privește înregistrarea furnizorilor și a soiurilor și lista comună a soiurilor (CELEX: 32014L0097), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 298 din 16 octombrie 2014 și Directiva de punere în aplicare 2014/98/UE a Comisiei din 15 octombrie 2014 de punere în aplicare a Directivei 2008/90/CE a Consiliului în ceea ce privește cerințele specifice pentru genurile și speciile de plante fructifere menționate în anexa I la directivă, cerințele specifice pe care trebuie să le îndeplinească furnizorii și normele detaliate privind inspecțiile oficiale (CELEX: 32014L0098), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 298 din 16 octombrie 2014, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva de punere în aplicare (UE) 2022/2438 a Comisiei din 12 decembrie 2022.

Capitolul I
DOMENIUL DE APLICARE ȘI DEFINIȚII

1. Regulamentul privind producerea și comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe (în continuare – *Regulament*) stabilește condițiile specifice pentru producerea și pentru comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe pe teritoriul Republicii Moldova.

2. Prezentul Regulament se aplică:

- 1) genurilor și speciilor enumerate în anexa nr.1, precum și hibridilor acestora;
- 2) portaltoaielor și altor părți ale plantelor, aparținând altor genuri sau altor specii decât cele enumerate în anexa nr.1 sau ale hibridilor lor, dacă materialul ce aparține genurilor sau speciilor enumerate în anexa nr.1 sau ale hibridilor acestora este sau trebuie altoit pe ele;
- 3) fără a aduce atingere normelor fitosanitare prevăzute de [Legea nr.422/2023](#) privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor (în continuare – *Legea nr.422/2023*);
- 4) grupelor de produse cu pozițiile tarifare prezentate în următorul tabel, conform Nomenclurii combinate a mărfurilor, aprobată prin [Legea nr.172/2014](#):

Poziția tarifară, conform Nomenclurii combinate a mărfurilor	Denumirea mărfii
0602 10 0602 10 900	Butași nerădăcinoși și altoi Altele
0602 20 0602 20 200 0602 20 300 0602 20 800	Arbori, arbuști, copăcei și tufișuri, cu fructe comestibile, altoiți sau nealtoiți Cu rădăcini curățate Citrice Altele

0602 90	Altele
0602 90 300	Răsaduri de legume și răsaduri de căpșuni
0602 90 450	Butași rădăcinoși și plante tinere
0602 90 460	Cu rădăcini curățate

Anexa nr.1 poate fi modificată în scopul adaptării acesteia la evoluțiile științifice și tehnice.

3. Aplicarea prezentului Regulament nu este obligatorie materialului de înmulțire și materialului de plantare fructifer pentru care s-a demonstrat că este destinat exportului către țări care nu sunt membre ale Uniunii Europene, cu condiția să fie identificat și menținut suficient de izolat.

Implementarea prevederilor referitoare la identificare și la izolare se realizează potrivit măsurilor elaborate de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și aprobate de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

4. În sensul prezentului Regulament, următoarele noțiuni au semnificația:

1) *material de înmulțire* – semințe, părți ale plantelor și orice material vegetal, inclusiv portaltoaiele, destinate înmulțirii și producției de plante fructifere;

2) *material de plantare fructifer* – plante destinate plantării sau replantării, în urma comercializării lor;

3) *soi* – grup de plante dintr-un singur taxon botanic aflat pe cea mai de jos treaptă de clasificare cunoscută, care poate fi:

a) definit prin exprimarea caracteristicilor rezultate dintr-un genotip dat sau dintr-o combinație de genotipuri;

b) distinct față de orice alt grup de plante prin exprimarea a cel puțin uneia din caracteristicile menționate;

c) considerat o entitate, având în vedere posibilitatea de a fi înmulțit fără a i se aduce modificări;

4) *clonă* – descendență de natură vegetală, uniformă din punct de vedere genetic, dintr-o singură plantă;

5) *material prebază* – material de înmulțire care:

a) a fost produs conform metodelor general acceptate pentru menținerea identității soiului, inclusiv caracteristicile pomologice relevante pentru prevenirea bolilor;

b) este destinat producției de material bază sau de material certificat care nu este material de plantare fructifer;

c) îndeplinește cerințele specifice aplicabile materialului prebază;

d) este considerat, în urma unei inspecții oficiale, ca îndeplinind condițiile de la literele a), b) și c);

6) *material bază* – material de înmulțire care:

a) a fost produs, fie direct, fie într-un număr cunoscut de etape, pe cale vegetativă, din material prebază, în conformitate cu metode general acceptate pentru menținerea identității soiului, inclusiv cu caracteristicile pomologice relevante pentru prevenirea bolilor;

b) este destinat producției de material certificat;

c) îndeplinește cerințele specifice aplicabile materialului bază;

d) a fost considerat, în urma unei inspecții oficiale, ca îndeplinind condițiile de la literele a), b) și c);

7) *material certificat* – înseamnă:

a) material de înmulțire care:

- a fost produs direct pe cale vegetativă din material bază sau din material prebază sau este destinat să fie utilizat pentru producerea de portaltoi, din semințe certificate care provin din material de bază sau din material certificat de portaltoi;

- este destinat producerii de material de plantare fructifer;

- îndeplinește cerințele specifice pentru materialul certificat;

- a fost considerat, în urma unei inspecții oficiale, ca îndeplinind condițiile de la primele trei liniuțe;

b) material de plantare fructifer care:

- este produs direct din material bază de înmulțire certificat sau din material prebază;

- este destinat producerii de fructe;

- îndeplinește cerințele specifice pentru materialul certificat;
- este considerat, în urma unei inspecții oficiale, ca îndeplinind condițiile de la primele trei liniuțe;

8) *material CAC (Conformitas Agraria Communitatis)* – material de înmulțire și plantare fructifer care:

- a) are identitate de soi și puritate de soi adecvată;
- b) este destinat pentru:
  - producerea materialului de înmulțire;
  - producerea materialului de plantare fructifer; și/sau
  - producerea fructelor;
- c) îndeplinește cerințele specifice pentru materialul CAC;

9) *furnizor* – persoană fizică (întreprindere) sau persoană juridică care desfășoară la nivel profesional cel puțin una dintre următoarele activități legate de materialul de înmulțire sau de plantare fructifer: reproducerea, producerea, păstrarea și/sau tratarea, importul și comercializarea;

10) *comercializare* – vânzarea, deținerea în vederea vânzării, oferirea spre vânzare, precum și orice formă de distribuire, de furnizare sau de transfer destinat exploatarea comercială a materialului de înmulțire sau de plantare fructifer către terțe părți, cu titlu oneros sau nu;

11) *organism oficial competent* – Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;

12) *inspecție oficială* – inspecție efectuată de către organismul oficial competent sau sub responsabilitatea organismului oficial competent.

Organismul oficial competent poate să-și delege atribuțiile de inspecție menționate în prezentul Regulament, spre aplicare sub autoritatea și sub supravegherea lui, oricărei persoane juridice de drept public sau privat care, în baza statutului său aprobat oficial, are numai îndatoriri de interes public specifice, cu condiția ca această persoană juridică și membrii săi să nu aibă niciun interes personal în rezultatul măsurilor pe care le iau;

13) *lot* – număr de unități ale unui singur produs, care poate fi identificat prin omogenitatea compoziției și a originii sale;

14) *plantă-mamă* – plantă identificată destinată înmulțirii;

15) *plantă-mamă prebază* – plantă-mamă pe care furnizorul intenționează să o supună acceptării ca plantă-mamă prebază;

16) *plantă-mamă prebază* – plantă-mamă destinată producerii de material prebază;

17) *plantă-mamă bază* – plantă-mamă destinată producerii de material bază;

18) *plantă-mamă certificat* – plantă-mamă destinată producerii de material certificat;

19) *organism dăunător* – orice specie, sușă sau biotip de plantă, de animal sau de agent patogen dăunătoare plantelor sau produselor vegetale prevăzute în anexele nr.2, nr.3 și nr.4;

20) *inspecție vizuală* – examinare a plantelor sau părților de plante cu ochiul liber sau utilizând o lentilă, un stereoscop sau un microscop;

21) *testare* – examinare, alta decât o inspecție vizuală, pentru a determina prezența organismelor dăunătoare și pentru a le identifica în condiții de laborator;

22) *plantă fructiferă* – plantă derivată dintr-o plantă-mamă și cultivată pentru producția de fructe pentru a permite verificarea identității soiului plantei-mamă respective;

23) *categorie biologică* – material prebază, material bază, material certificat sau material CAC;

24) *multiplicare* – producție vegetativă de plante-mamă destinată pentru obținerea un număr suficient de plante-mamă din aceeași categorie;

25) *reînnoire a plantei-mamă* – înlocuire a unei plante-mamă cu o plantă obținută pe cale vegetativă din aceasta;

26) *micropropagare* – multiplicare a materialului vegetal pentru a produce un număr mare de plante, utilizând cultura *in vitro* de muguri vegetativi diferențiați sau de meristeme vegetative diferențiate prelevate de la o plantă;

27) *practic liber de defecte* – defecte care pot reduce calitatea și utilitatea materialului de înmulțire și plantare fructifer și sunt prezente la un nivel egal cu sau mai mic decât nivelul așteptat să rezulte ca urmare a bunelor practici de cultivare și de manipulare, iar nivelul respectiv este în conformitate cu

bunele practici de cultivare și de manipulare;

28) *indemn de organisme dăunătoare* – prezența organismelor dăunătoare pe materialul de înmulțire și plantare fructifer într-o măsură suficient de scăzută pentru a asigura un nivel acceptabil de calitate și utilitate a materialului de înmulțire;

29) *laborator* – orice facilitate utilizată pentru testarea materialului de înmulțire și plantare fructifer;

30) *crioconservare* – menținere a materialului vegetal prin răcire la temperaturi extrem de scăzute, pentru a păstra viabilitatea materialului;

31) *sigilare* – închidere, în cazul unui pachet sau recipient, astfel încât să nu poată fi deschis fără a deteriora dispozitivul de închidere, și legare, în cazul unei legături, în așa fel încât plantele sau părțile de plante care fac parte din legătură să nu poată fi separate fără a deteriora dispozitivul sau dispozitivele de legare;

32) *liber de virus (virus free)* – materialele:

a) libere de toate virozele, fitoplasmele, maladiile similare lor și viroizi, depistate la specia respectivă;

b) descendente pe cale vegetativă sau în linie directă din materialul specificat la lit.a), după un număr de etape cunoscut;

33) *testat la virus (virus tested)* – materialele:

a) vegetale testate la prezența celor mai răspândite viroze ale speciei respective, considerate libere de anumite virusuri periculoase și de anumite organisme similare unui virus cunoscut la speciile respective;

b) în descendență pe cale vegetativă și în linie directă din materialele specificate la lit.a), după un număr de etape cunoscut.

La materialul de categoria CAC nu se face nicio referință la *liber de virus* sau *testat la virus*.

Capitolul II

CERINȚE PENTRU MATERIALUL DE ÎNMULȚIRE ȘI PLANTARE FRUCTIFER

Secțiunea 1

Cerințe generale pentru introducerea pe piață

5. Materialul de înmulțire și plantare fructifer poate fi comercializat cu condiția respectării prevederilor [Legii nr.68/2013](#) despre semințe (în continuare – [Legea nr.68/2013](#)) și dacă:

1) materialul de înmulțire este oficial certificat ca fiind material prebază, material bază sau material certificat sau dacă îndeplinește condițiile pentru a fi calificat drept material CAC;

2) materialul de plantare fructifer este oficial certificat ca material certificat sau dacă îndeplinește condițiile pentru a fi calificat drept material CAC.

6. Materialul de înmulțire și plantare fructifer provenit dintr-un organism modificat genetic, în conformitate cu art.4 din [Legea nr.152/2022](#) cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic (în continuare – [Legea nr.152/2022](#)), se introduce pe piață numai dacă organismul modificat genetic este autorizat în temeiul legii respective sau în temeiul [Legii nr.394/2023](#) privind produsele alimentare și hrana pentru animale modificate genetic (în continuare – [Legea nr.394/2023](#)).

7. În cazul în care produsele derivate din material de plantare fructifer sau din material de înmulțire sunt destinate utilizării ca aliment sau încorporării în alimente ori utilizării ca furaj sau încorporării în furaje conform [Legii nr.394/2023](#), materialul de înmulțire și plantare fructifer vizat se introduce pe piață numai dacă alimentul sau furajul derivat din acest material este autorizat în temeiul respectivei legi.

8. Furnizorii pot introduce pe piață cantități adecvate de material de înmulțire și de plantare fructifer, care nu corespund cerințelor prevăzute la pct.5, cu condiția că sunt destinate:

1) încercărilor sau folosirii în scopuri științifice;

2) lucrărilor de selecție; sau

3) conservării diversității genetice.

9. Furnizorii notifică despre aceasta organismului oficial competent cu cel puțin 10 zile lucrătoare

înainte de a introduce pe piață materialul de înmulțire și de plantare fructifer, în condițiile pct.8.

10. În timpul procesului de producere și de comercializare a materialului de înmulțire și plantare fructifer care aparține genurilor și speciilor enumerate în anexa nr.1, organismul oficial competent asigură supravegherea de stat și controlul respectării reglementărilor din prezentul Regulament.

11. Materialul de înmulțire care îndeplinește cerințele unei anumite categorii nu se amestecă cu material din alte categorii.

12. Categoria prebază cuprinde:

1) plantele de menținere a soiului, seminceri, marcotiere, pomi, arbuști fructiferi și căpșun obținute din materialul amelioratorului sau al menținătorului, după testare și devirozare;

2) materialul biologic de înmulțire rezultat din plantele de menținere a soiului precizate mai sus, respectiv semințe, sămburi, butași, marcote, drajoni, ramuri altoi și stoloni;

3) materialul biologic de plantare destinat reînmulțirii, rezultat pe cale vegetativă, direct sau prin altoire.

Materialul de categorie biologică prebază se produce și se întreține de către menținător.

13. Categoria bază cuprinde:

1) plantațiile-mamă de seminceri, butași, marcotiere, drajoniere și ramuri altoi obținute din materialul de categorie biologică prebază;

2) materialul biologic de înmulțire rezultat din plantațiile menționate la subpct.1);

3) materialul biologic de plantare, rezultat pe cale vegetativă sau generativă, destinat plantațiilor-mamă din categoria biologică certificat;

4) stolonii proveniți din stolonierele de categorie biologică prebază și stolonierele înființate cu acești stoloni.

14. Categoria certificat cuprinde:

1) plantațiile-mamă găsite libere de virusuri sau patogeni virali ca rezultat al testării anuale în mod randomizat;

2) material de înmulțire: semințe, sămburi, butași, marcote, puieti-portaltoi și ramuri-altoi, provenite din plantațiile-mamă menționate mai sus;

3) material de plantare provenit din plantațiile-mamă de categoriile certificat sau bază;

4) stolonii de căpșun proveniți din stolonierele categoriei biologice bază, destinați comercializării pentru înființarea plantațiilor comerciale de căpșun.

15. Categoria CAC cuprinde:

1) plantațiile-mamă (sau plantele-mamă solitare) netestate virotic sau care nu au fost retestate virotic;

2) materialul de plantare provenit din aceste plantații-mamă (sau plante-mamă).

16. Pomii altoiți dobândesc categoria biologică a ramurii-altoi, cu condiția ca portaltoiul folosit să aibă categorie biologică echivalentă sau mai mare.

Secțiunea a 2-a

Cerințe specifice pentru genuri și specii

17. Cerințele specifice pentru fiecare gen sau specie prevăzute în anexa nr.1 precizează:

1) condițiile pe care trebuie să le îndeplinească materialul CAC, în special cele privind sistemul de înmulțire aplicat, puritatea culturii, aspectele fitosanitare și, cu excepția portaltoaielor al căror material nu aparține unui soi, aspectele privind soiul;

2) condițiile pe care trebuie să le îndeplinească materialul prebază, materialul bază și materialul certificat, sub aspectul calității (incluzând, pentru materialul prebază și pentru materialul bază, metode de menținere a identității soiului și, după caz, a clonei, inclusiv caracteristicile pomologice relevante), aspectele fitosanitare, metodele și procedurile de testare aplicate, sistemul/sistemele de înmulțire utilizat(e) și, cu excepția portaltoaielor al căror material nu aparține unui soi, aspectele privind soiul;

3) condițiile pe care trebuie să le îndeplinească portaltoaiile și alte părți ale plantelor din alte genuri sau specii decât cele enumerate în lista de la anexa nr.1 sau din hibridi ai acestora, în cazul în care este altoit pe ele material de înmulțire din genurile sau speciile enumerate în lista din anexa nr.1 sau din

hibrizi ai acestora.

18. Organismul oficial competent asigură că, în timpul procesului de producție și de comercializare a materialul de înmulțire și plantare fructifer care aparține genurilor și speciilor enumerate în anexa nr.1:

- 1) se respectă cerințele prevăzute la pct.19-107;
- 2) furnizorii respectă cerințele prevăzute la pct.136;
- 3) inspecțiile oficiale se efectuează în conformitate cu pct.179.

Secțiunea a 3-a **Cerințe privind materialul prebază**

Subsecțiunea 1 **Cerințe privind certificarea materialului prebază**

19. Materialul de înmulțire, altul decât plantele-mamă și altul decât portaltoaiile care nu aparțin unui soi, este certificat oficial, la cerere, ca material prebază dacă se constată că îndeplinește următoarele cerințe:

- 1) este obținut în mod direct dintr-o plantă-mamă, în conformitate cu pct.54-56 sau pct.57;
- 2) este autentic conform descrierii soiului din care face parte, iar autenticitatea sa, conform descrierii soiului, este verificată în temeiul pct.31 și 32;
- 3) este menținut în conformitate cu pct.33-38;
- 4) respectă cerințele de sănătate prevăzute la pct.44-48;
- 5) în cazul în care, în temeiul pct.36, plantele-mamă prebază și materialul prebază se cultivă în câmp, unde nu există condiții de protecție contra insectelor, solul este în conformitate cu pct.49 și 50;
- 6) este în conformitate cu pct.52 în ceea ce privește defectele.

20. Planta-mamă menționată la pct.19, subpct.1) trebuie să fie acceptată în conformitate cu pct.25-28, să fie obținută prin multiplicare în conformitate cupct. 54-56 sau prin micropropagare în conformitate cu pct.57.

21. În cazul în care planta-mamă prebază sau materialul prebază nu mai îndeplinește cerințele pct.33-52, furnizorul o/îl elimină din vecinătatea altor plante-mamă prebază și a altui material prebază. Planta-mamă eliminată sau materialul eliminat se poate utiliza ca material bază, material certificat sau material CAC, cu condiția să îndeplinească cerințele prevăzute în prezentul Regulament pentru categoriile respective.

Furnizorul poate lua măsurile adecvate pentru a se asigura că planta-mamă sau materialul este din nou conform cerințelor respective, în loc să elimine planta-mamă sau materialul respectiv.

Subsecțiunea a 2-a **Cerințe privind certificarea ca material prebază** **a portaltoaiilor care nu aparțin unui soi**

22. Un portaltoi care nu aparține unui soi este certificat oficial, la cerere, ca material prebază dacă se constată că îndeplinește următoarele cerințe:

- 1) este obținut în mod direct, prin înmulțire vegetativă sau sexuată, dintr-o plantă-mamă; în cazul înmulțirii sexuate, pomii polenizatori (polenizatorii) sunt produși direct prin înmulțire vegetativă dintr-o plantă-mamă;
- 2) este autentic conform descrierii speciei din care face parte;
- 3) este menținut în conformitate cu pct.33-38;
- 4) respectă cerințele de sănătate prevăzute la pct.44-48;
- 5) în cazul în care, în temeiul pct.36, plantele-mamă prebază și materialul prebază se cultivă în câmp, unde nu există condiții de protecție contra insectelor, solul este în conformitate cu pct.49 și 50;
- 6) este în conformitate cu pct.52 în ceea ce privește defectele.

23. Planta-mamă menționată la pct.22 subpct.1) trebuie să fie acceptată în conformitate cu pct.29 și 30, să fie obținută prin multiplicare în conformitate cu pct.54-56 sau prin micropropagare în conformitate cu pct.57.

24. În cazul în care un portaltoi care este plantă-mamă prebază sau material prebază nu mai îndeplinește cerințele pct.33-52, furnizorul îl elimină din vecinătatea altor plante-mamă prebază și a altui material prebază. Portaltoiul eliminat poate fi utilizat ca material bază, ca material certificat sau ca material CAC, cu condiția să îndeplinească cerințele prevăzute în prezentul Regulament privind categoriile respective.

Furnizorul poate lua măsurile adecvate pentru a se asigura că portaltoiul este din nou conform cerințelor respective, în loc să elimine portaltoiul respectiv.

Subsecțiunea a 3-a

Cerințe privind acceptarea unei plante-mamă prebază

25. Organismul oficial competent acceptă o plantă ca plantă-mamă prebază dacă aceasta respectă pct.33-52 și dacă autenticitatea, conform descrierii soiului căruia îi aparține, este stabilită în conformitate cu dispozițiile pct.26, 27 și 28.

Acceptarea are loc în baza unei inspecții oficiale și în baza rezultatelor testelor, a evidențelor și a procedurilor în temeiul pct.179.

26. Organismul oficial competent stabilește autenticitatea plantei-mamă prebază conform descrierii soiului căruia îi aparține, prin observarea manifestării caracteristicilor soiului. Observarea se bazează pe unul dintre următoarele elemente:

1) descrierea oficială, pentru soiurile înregistrate în Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova (în continuare – *Catalogul soiurilor*) și/sau în Sistemul informațional al materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS (*Fruit Reproductive Material Information System*) și pentru soiurile protejate legal prin intermediul unor drepturi de proprietate;

2) descrierea care însoțește cererea pentru soiurile care fac obiectul unei cereri de înregistrare în temeiul Legii nr.68/2013;

3) descrierea care însoțește cererea pentru soiurile care fac obiectul unei cereri de brevet pentru soi de plantă.

27. În cazul în care se aplică pct.26 subpct.2) sau 3), planta-mamă prebază este acceptată numai dacă este disponibil un aviz, întocmit de către Instituția Publică Institutul Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară, care atestă că soiul respectiv este distinct, uniform și stabil. Totuși, până la înregistrarea soiului, planta-mamă vizată și materialul obținut din aceasta pot fi folosite numai pentru producția de material bază sau certificat și nu pot fi comercializate ca material prebază, bază sau certificat.

[Pct.27 modificat prin Hot.Guv. nr.668 din 25.09.2024, în vigoare 04.10.2024]

28. În cazul în care stabilirea autenticității conform descrierii soiului nu este posibilă decât pe baza caracteristicilor unei plante fructifere, observarea manifestării caracteristicilor soiului este efectuată pe fructele unei plante fructifere înmulțite din planta-mamă prebază. Respectivul plante fructifere se păstrează separat de plantele-mamă prebază și de materialul prebază.

Plantele fructifere sunt inspectate vizual în perioadele cele mai potrivite ale anului, ținând seama de condițiile climatice și de cultivare a plantelor din genurile sau speciile vizate.

Subsecțiunea a 4-a

Cerințe privind acceptarea unui portaltoi care nu aparține unui soi

29. Organismul oficial competent acceptă ca plantă-mamă prebază un portaltoi care nu aparține unui soi dacă acesta este autentic conform descrierii speciei din care face parte și dacă respectă pct.33-52.

30. Acceptarea prevăzută la pct.29 are loc în baza unei inspecții oficiale și pe baza rezultatelor testelor, a evidențelor și a procedurilor utilizate de furnizor în temeiul pct.179.

Subsecțiunea a 5-a

Verificarea autenticității conform descrierii soiului

31. Organismul oficial competent și, după caz, furnizorul verifică periodic autenticitatea plantelor-mamă prebază și a materialului prebază conform descrierii soiului de care aparțin, conform pct.26 și 27, în funcție de soiul vizat și de metoda de înmulțire utilizată.

32. Pe lângă verificarea periodică a plantelor-mamă prebază și a materialului prebază, organismul oficial competent și, după caz, furnizorul, după fiecare reînnoire, verifică plantele-mamă prebază rezultate.

Subsecțiunea a 6-a

Cerințe privind menținerea plantelor-mamă prebază și a materialului prebază

33. Furnizorii mențin plantele-mamă prebază și materialul prebază în spații special prevăzute pentru genurile sau speciile vizate, cu protecție contra insectelor și care garantează că plantele și materialul sunt indemne de orice infecții, având ca sursă vectori aerieni și orice alte surse posibile pe tot parcursul procesului de producție.

Plantele-mamă prebază candidat sunt păstrate în condiții de protecție contra insectelor și izolate fizic de plantele-mamă prebază, în spațiile menționate la primul alineat, până când toate testele privind conformitatea cu pct.39 și 40 sunt încheiate.

34. Plantele-mamă prebază și materialul prebază sunt menținute într-un mod care să garanteze că acestea sunt identificate individual pe tot parcursul procesului de producție.

35. Plantele-mamă prebază și materialul prebază sunt cultivate sau produse izolate de sol, în ghivece care conțin substraturi de cultură fără pământ sau substraturi de cultură sterilizate. Acestea sunt identificate prin etichete care să le asigure trasabilitatea.

36. Prin derogare de la pct.33, 34 și 35, se permite, cu condiția notificării prealabile a organismului oficial competent, producerea plantelor-mamă prebază și material prebază în câmp, unde nu există condiții de protecție contra insectelor, pentru anumite genuri sau specii. Acest material este identificat prin etichete care să îi asigure trasabilitatea. Prezenta derogare se acordă cu condiția că se iau măsurile adecvate pentru a preveni infectarea plantelor prin vectori aerieni, prin contact la nivelul rădăcinilor, prin infectare încrucișată produsă de mașini, prin instrumente de altoire și prin orice alte surse posibile.

37. Plantele-mamă prebază și materialul prebază pot fi menținute prin crioconservare.

38. Plantele-mamă prebază pot fi folosite doar pentru o perioadă calculată, pe baza stabilității soiului sau a condițiilor de mediu în care sunt cultivate și a oricărui alți factori determinanți care au un impact asupra stabilității soiului.

Subsecțiunea a 7-a

Cerințe privind sănătatea pentru plantele-mamă prebază candidat și pentru plantele-mamă prebază produse prin reînnoire

39. O plantă-mamă prebază candidat trebuie să fie indemnă de organismele dăunătoare enumerate în anexa nr.2, în ceea ce privește genul sau specia în cauză.

La o inspecție vizuală în spațiile special prevăzute și în câmp, planta-mamă prebază candidat trebuie să fie găsită indemnă de organismele dăunătoare enumerate în anexa nr.2, în ceea ce privește genul sau specia în cauză. Această inspecție vizuală se efectuează de către organismul oficial competent și, dacă este cazul, de către furnizor.

În cazul unor suspiciuni privind prezența organismelor dăunătoare respective, organismul oficial competent și, după caz, furnizorul eșantionează și testează plantele-mamă prebază candidat vizate.

40. O plantă-mamă prebază candidat trebuie să fie indemnă de organismele dăunătoare enumerate în anexa nr.3 privind genul sau specia în cauză.

La o inspecție vizuală în spațiile special prevăzute și în câmp, precum și prin eșantionare și testare, planta-mamă prebază candidat trebuie să fie găsită indemnă de organismele dăunătoare enumerate în anexa nr.3, în ceea ce privește genul sau specia în cauză. Inspecția vizuală, eșantionarea și testarea se efectuează de către organismul oficial competent și, dacă este cazul, de către furnizor.

Eșantionarea și testarea se efectuează în perioada cea mai potrivită a anului, ținând cont de

condițiile climatice și de condițiile de cultivare a plantei, dar și de biologia organismelor dăunătoare relevante pentru planta respectivă. Eșantionarea și testarea au loc, de asemenea, în orice moment al anului în cazul unor suspiciuni privind prezența respectivelor organisme dăunătoare.

41. La eșantionare și la testare, conform prevederilor pct.39 și 40, se aplică protocoalele Organizației Europene și Mediteraneene pentru Protecția Plantelor (în continuare – *OEPP*) sau alte protocoale care sunt recunoscute la nivel internațional. În cazul în care nu există astfel de protocoale, se aplică protocoalele relevante stabilite la nivel național.

Organismul oficial competent și, după caz, furnizorul trimit eșantioanele către laboratoarele acreditate și/sau laboratoarele specializate în virusologie din cadrul organizațiilor din domeniile cercetării și inovării acceptate oficial de către organismul oficial competent.

Metoda de testare pentru virusuri, pentru viroizi, pentru boli asemănătoare virozelor și pentru fitoplasme aplicată plantelor-mamă prebază candidat este indexarea pe plante-indicator. Pot fi aplicate și alte metode de testare în cazul în care, pe baza unor cercetări științifice evaluate *inter pares*, se demonstrează că acestea produc rezultate la fel de fiabile ca și indexarea pe plante-indicator.

42. Prin derogare de la pct.40, în cazul în care o plantă-mamă prebază candidat este un puiet, nu sunt necesare inspecția vizuală, eșantionarea și testarea decât doar pentru virusurile, virozii sau bolile asemănătoare virozelor transmise prin polen și enumerate în anexa nr.3, privind genul sau specia vizată, cu condiția ca o inspecție oficială să confirme că puietul în cauză este obținut dintr-o sămânță produsă de o plantă indemnă de simptomele provocate de virusuri, de viroizi și de boli asemănătoare virozelor și că puietul este menținut în conformitate cu pct.33 și 35.

43. Prevederile pct.39 și 41 se aplică și plantelor-mamă prebază produse prin reînnoire. O plantă-mamă prebază produsă prin reînnoire trebuie să fie indemnă de virusurile și virozii enumerați în anexa nr.3, în ceea ce privește genul sau specia în cauză.

Planta-mamă prebază respectivă trebuie să fie găsită indemnă de virusurile și de virozii menționați, atât la o inspecție vizuală în spațiile special prevăzute, în câmp și în loturi, cât și în urma eșantionării și a testării.

Inspecția vizuală, eșantionarea și testarea se efectuează de către organismul oficial competent și, dacă este cazul, de către furnizor.

Subsecțiunea a 8-a

Cerințe fitosanitare pentru plantele-mamă prebază și pentru materialul prebază

44. La o inspecție vizuală a instalațiilor, a câmpurilor și a loturilor, o plantă-mamă prebază sau un material prebază trebuie să fie indemn(ă) de organismele dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină (ORNC-uri), enumerate în anexele nr.2 și nr.3, și în conformitate cu cerințele din anexa nr.5, în ceea ce privește genul sau specia în cauză. Această inspecție vizuală trebuie să fie efectuată de organismul oficial competent și, dacă este cazul, de furnizor.

Organismul oficial competent și, după caz, furnizorul trebuie să efectueze inspecția vizuală, eșantionarea și testarea plantei-mamă prebază sau a materialului prebază pentru depistarea ORNC-urilor enumerate în anexa nr.3, și în conformitate cu cerințele din anexa nr.5 privind genul sau specia în cauză și categoria.

În cazul unor suspiciuni privind prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2, organismul oficial competent și, după caz, furnizorul trebuie să efectueze eșantionarea și testarea plantei-mamă prebază sau a materialului prebază în cauză.

Măsurile de asigurare a conformității cu cerințele alineatelor întâi-trei sunt stabilite în anexa nr.5, în ceea ce privește genul sau specia în cauză și categoria.

45. Prevederile pct.44 nu se aplică:

1) plantelor-mamă prebază și materialului prebază în timpul crioconservării;

2) materialului prebază în cazul în care materialul respectiv a fost produs în zone cunoscute sau stabilite de către organismul oficial competent ca fiind indemne de organismele dăunătoare relevante, în conformitate cu standardele internaționale pentru măsuri fitosanitare (Cerințe pentru stabilirea zonelor

indemne de dăunători. ISPM Nr.4 (1995), Roma, IPPC, FAO 2017).

46. În ceea ce privește eșantionarea și testarea, astfel cum se prevede la pct.44, se aplică protocoalele OEPP sau alte protocoale care sunt recunoscute la nivel internațional. În cazul în care nu există astfel de protocoale, se aplică protocoalele relevante stabilite la nivel național.

Organismul oficial competent și, după caz, furnizorul trebuie să trimită eșantioanele către laboratoarele acreditate și/sau laboratoarele specializate în virusologie din cadrul organizațiilor din domeniile cercetării și inovării acceptate oficial de către organismul oficial competent.

47. În cazul unui rezultat pozitiv pentru oricare dintre ORNC-urile enumerate în anexele nr.2 și nr.3, privind genul sau specia în cauză, furnizorul trebuie să îndepărteze planta-mamă prebază sau materialul prebază contaminat din vecinătatea altor plante-mamă prebază și materiale prebază, conform pct.21 sau 24, sau să ia măsurile adecvate în conformitate cu anexa nr.5.

48. Măsurile de asigurare a conformității cu cerințele de la pct.44 sunt stabilite în anexa nr.5, în ceea ce privește genul sau specia în cauză și categoria.

Subsecțiunea a 9-a **Cerințe privind solul pentru plantele-mamă prebază** **și pentru materialul prebază**

49. Plantele-mamă prebază și materialul prebază se cultivă doar în soluri care nu conțin organisme dăunătoare enumerate în anexa nr.4, pentru genul sau specia în cauză, care sunt gazde pentru virusurile ce afectează genul sau specia în cauză. Absența unor astfel de organisme dăunătoare se stabilește prin eșantionare și prin testare. Eșantionarea se efectuează de către organismul oficial competent și, dacă este cazul, de către furnizor.

Eșantionarea și testarea se efectuează înainte de plantarea plantelor-mamă prebază sau a materialului prebază în cauză și se repetă în timpul cultivării, atunci când există suspiciuni privind prezența organismelor dăunătoare menționate la primul alineat.

Eșantionarea și testarea se efectuează, ținând seama de condițiile climatice și de biologia organismelor dăunătoare enumerate în anexa nr.4, atunci când respectivele organisme dăunătoare sunt relevante pentru plantele-mamă prebază sau materialul prebază în cauză.

50. Eșantionarea și testarea nu se efectuează în cazul în care plantele gazdă pentru organismele dăunătoare enumerate în anexa nr.4, pentru genul sau specia în cauză, nu au fost cultivate în solul de producție timp de cel puțin 5 ani și în cazul în care nu există nicio îndoială privind absența organismelor dăunătoare relevante în solul respectiv.

Eșantionarea și testarea nu se efectuează atunci când organismul oficial competent, pe baza unei inspecții oficiale, ajunge la concluzia că solul este indemn de organismele dăunătoare enumerate în anexa nr.4, pentru genul sau specia în cauză, care sunt gazde pentru virusuri ce afectează genul sau specia în cauză.

51. În cazul eșantionării și testării, conform prevederilor pct.49, se aplică protocoalele OEPP sau alte protocoale care sunt recunoscute la nivel internațional. În situația în care nu există astfel de protocoale, se aplică protocoalele relevante stabilite la nivel național.

Subsecțiunea a 10-a **Cerințe privind defectele care pot afecta calitatea**

52. La o inspecție vizuală, plantele-mamă prebază și materialul prebază trebuie să fie găsite practic libere de defecte. Această inspecție vizuală se efectuează de către organismul oficial competent și, dacă este cazul, de către furnizor.

53. Sunt considerate defecte leziunile, decolorarea, țesuturile cu cicatrici sau desicarea, precum și alte daune care afectează calitatea și utilitatea materialului de înmulțire.

Subsecțiunea a 11-a **Cerințe privind multiplicarea, reînnoirea** **și înmulțirea plantelor-mamă prebază**

54. Furnizorul poate:

- 1) să înmulțească sau să reînnoiască o plantă-mamă prebază acceptată în conformitate cu pct.25;
- 2) să reproducă o plantă-mamă prebază pentru a produce material prebază.

55. La multiplicarea, reînnoirea și înmulțirea plantelor-mamă prebază se aplică protocoalele OEPP sau alte protocoale care sunt recunoscute la nivel internațional. Dacă nu există astfel de protocoale, se aplică protocoalele relevante stabilite la nivel național.

Protocoalele menționate la primul alineat sunt testate pe genurile sau speciile relevante pentru o perioadă de timp considerată adecvată pentru genurile sau speciile respective. Această perioadă de timp este considerată adecvată atunci când permite validarea fenotipului plantelor privind autenticitatea, conform descrierii soiului, pe baza observării producției de fructe sau a dezvoltării vegetative a portaltoaielor.

56. Furnizorul poate să reînnoiască planta-mamă prebază numai înainte de sfârșitul perioadei menționate la pct.38.

Subsecțiunea a 12-a

Cerințe privind multiplicarea, reînnoirea și înmulțirea prin micropropagare a plantelor-mamă prebază

57. În cazul multiplicării, a reînnoirii și a înmulțirii prin micropropagare a plantelor-mamă prebază pentru producția de alte plante-mamă prebază sau de material prebază, aceasta trebuie să aibă loc în conformitate cu protocoalele privind micropropagarea plantelor-mamă prebază și a materialului prebază, care sunt protocoale ale OEPP sau alte protocoale recunoscute la nivel internațional. Dacă nu există astfel de protocoale, se aplică protocoalele relevante stabilite la nivel național.

58. În scopurile menționate la pct.57 se aplică numai protocoalele care au fost testate pentru genul sau specia în cauză pentru o perioadă de timp considerată suficientă pentru a permite validarea fenotipului plantelor privind autenticitatea, conform descrierii soiului pe baza observării producției de fructe sau a dezvoltării vegetative a portaltoaielor.

Secțiunea a 4-a

Cerințe privind materialul bază

Subsecțiunea 1

Cerințe privind certificarea materialului bază

59. Materialul de înmulțire, altul decât plantele-mamă bază și altul decât portaltoaiile care nu aparțin unui soi, este certificat oficial, la cerere, ca material bază dacă îndeplinește cerințele prevăzute la pct.60, 61 și 62.

60. Materialul de înmulțire este obținut dintr-o plantă-mamă bază care îndeplinește una dintre următoarele cerințe:

- 1) este obținută din material prebază; sau
- 2) este produsă prin multiplicare dintr-o plantă-mamă bază în conformitate cu pct.77-79.

61. Materialul de înmulțire îndeplinește cerințele prevăzute la pct.31, 38 și 52.

62. Materialul de înmulțire îndeplinește cerințele suplimentare privind:

- 1) sănătatea, astfel cum sunt prevăzute la pct.67-71;
- 2) solul, astfel cum sunt prevăzute la pct.72-74;
- 3) menținerea plantelor-mamă bază și a materialului bază, conform prevederilor din pct.75 și 76;
- 4) condițiile specifice pentru înmulțire, astfel cum sunt stipulate în pct.77-79.

63. Un portaltoi care nu aparține unui soi este certificat oficial, la cerere, ca material bază dacă este autentic conform descrierii speciei din care face parte și dacă îndeplinește cerințele prevăzute la pct.33 și 38, precum și cerințele suplimentare prevăzute de pct.52 și 67-79.

64. În prezenta secțiune, orice trimitere la plantele-mamă prebază din dispozițiile menționate la pct.61 și 63 se interpretează ca trimitere la plantele-mamă bază, iar orice trimitere la materialul prebază se interpretează ca trimitere la materialul bază.

65. În cazul în care planta-mamă bază sau materialul bază nu mai îndeplinește cerințele prevăzute la pct.31, 32, 34, 38, 52 și 67-74, furnizorul o/îl elimină din vecinătatea altor plante-mamă bază și a altui material bază. Planta-mamă/materialul eliminat(ă) se poate utiliza ca material certificat sau material CAC, cu condiția să îndeplinească cerințele prevăzute în prezentul Regulament pentru categoriile respective.

Furnizorul poate lua măsurile adecvate pentru a se asigura că planta-mamă sau materialul este din nou conform cerințelor respective, în loc să elimine planta-mamă sau materialul respectiv.

66. În cazul în care un portaltol care nu aparține unui soi este o plantă-mamă bază sau un material bază care nu mai îndeplinește cerințele prevăzute la pct.34, 38, 52 și 67-74, furnizorul îl elimină din vecinătatea altor plante-mamă bază și a altui material bază. Portaltolul eliminat se poate utiliza ca material certificat sau material CAC, cu condiția să îndeplinească cerințele prevăzute în prezentul Regulament privind categoriile respective.

Furnizorul poate lua măsurile adecvate pentru a se asigura că portaltolul este din nou conform cerințelor respective, în schimbul eliminării portaltolului respectiv.

Subsecțiunea a 2-a **Cerințe fitosanitare pentru plantele-mamă bază** **și pentru materialul bază**

67. La o inspecție vizuală a instalațiilor, a câmpurilor și a loturilor, o plantă-mamă bază sau un material bază trebuie să se dovedească a fi indemn(ă) de ORNC-urile enumerate în anexele nr.2 și nr.3, și în conformitate cu cerințele de la anexa nr.5 privind genul sau specia în cauză. Această inspecție vizuală trebuie să fie efectuată de către organismul oficial competent și, dacă este cazul, de către furnizor.

Organismul oficial competent și, după caz, furnizorul trebuie să efectueze eșantionarea și testarea plantei-mamă bază sau a materialului bază pentru depistarea ORNC-urilor enumerate în anexa nr.3, și în conformitate cu cerințele din anexa nr.5 privind genul sau specia în cauză și categoria.

În cazul unor suspiciuni cu privire la prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2, organismul oficial competent și, după caz, furnizorul trebuie să efectueze eșantionarea și testarea plantei-mamă bază sau a materialului bază în cauză.

68. La eșantionare și la testare, astfel cum se prevede la pct.67, se aplică protocoalele OEPP sau alte protocoale recunoscute la nivel internațional. În cazul în care nu există astfel de protocoale, se aplică protocoalele relevante stabilite la nivel național.

Organismul oficial competent și, după caz, furnizorul trebuie să trimită eșantioanele către laboratoarele acreditate și/sau laboratoarele specializate în virusologie din cadrul organizațiilor din domeniile cercetării și inovării acceptate oficial de organismul oficial competent.

69. În cazul unui rezultat pozitiv pentru oricare dintre ORNC-urile enumerate în anexele nr.2 și nr.3, privind genul sau specia în cauză, furnizorul trebuie să îndepărteze planta-mamă bază sau materialul bază contaminat din vecinătatea altor plante-mamă bază și materiale bază, în temeiul pct.65 sau pct.66, ori să ia măsurile corespunzătoare conform anexei nr.5.

70. Măsurile de asigurare a conformității cu cerințele de la pct.67 sunt stabilite în anexa nr.5, cu privire la genul sau specia în cauză și categoria.

71. Prevederile pct.67 nu se aplică:

- 1) plantelor-mamă bază și materialului bază în timpul crioconservării;
- 2) materialului bază, în cazul în care materialul respectiv a fost produs în zone cunoscute sau stabilite ca fiind indemne de organisme dăunătoare relevante, în conformitate cu standardele internaționale relevante pentru măsuri fitosanitare (Cerințe pentru stabilirea zonelor indemne de dăunători. ISPM Nr.4 (1995), Roma, IPPC, FAO 2017).

Subsecțiunea a 3-a **Cerințe privind solul pentru plantele-mamă bază** **și pentru materialul bază**

72. Plantele-mamă bază și materialul bază pot fi cultivate doar în soluri care nu conțin organismele dăunătoare enumerate în anexa nr.4, pentru genul sau specia în cauză, care sunt gazde pentru virusurile ce afectează genul sau specia în cauză. Absența unor astfel de organisme dăunătoare gazde pentru virusuri se stabilește prin eșantionare și testare. Eșantionarea se efectuează de către organismul oficial competent și, dacă este cazul, de către furnizor.

Eșantionarea și testarea se efectuează înainte de plantarea plantelor-mamă bază sau a materialului bază în cauză și se repetă în timpul cultivării, atunci când există suspiciuni privind prezența organismelor dăunătoare menționate la primul alineat.

Eșantionarea și testarea se efectuează ținând seama de condițiile climatice și de biologia organismelor dăunătoare enumerate în anexa nr.4, atunci când respectivele organisme dăunătoare sunt relevante pentru plantele-mamă bază sau materialul bază în cauză.

73. Eșantionarea și testarea nu se efectuează în cazul în care plantele-gazdă pentru organismele dăunătoare enumerate în anexa nr.4, pentru genul sau specia în cauză, nu au fost cultivate în solul de producție timp de cel puțin 5 ani și în cazul în care nu există nicio îndoială în ceea ce privește absența organismelor dăunătoare relevante în solul respectiv.

Eșantionarea și testarea nu se efectuează atunci când organismul oficial competent, pe baza unei inspecții oficiale, concluzionează că solul este indemn de organismele dăunătoare enumerate în anexa nr.4, pentru genul sau specia în cauză, care sunt gazde pentru virusuri ce afectează genul sau specia în cauză.

74. În cazul eșantionării și testării, astfel cum se prevede la pct.72, se aplică protocoalele OEPP sau alte protocoale recunoscute la nivel internațional. În cazul în care nu există astfel de protocoale, se aplică protocoalele relevante stabilite la nivel național.

Subsecțiunea a 4-a **Cerințe privind menținerea plantelor-mamă bază** **și a materialului bază**

75. Plantele-mamă bază și materialul bază se mențin în câmpuri izolate de surse potențiale de infecție prin vectori aerieni, prin contact la nivelul rădăcinilor, prin infectare încrucișată produsă de mașini, prin instrumente de altoire și prin orice alte surse posibile.

76. Distanța de izolare a câmpurilor menționate la pct.75 depinde de circumstanțele regionale, de tipul materialului de înmulțire, de prezența organismelor dăunătoare în zona vizată și de riscurile relevante implicate, astfel cum sunt stabilite de către organismul oficial competent pe baza unei inspecții oficiale.

Subsecțiunea a 5-a **Condiții pentru multiplicare**

77. Plantele-mamă bază care sunt obținute din material prebază în sensul pct.60 subpct.1) se multiplică într-un anumit număr de generații pentru a obține numărul necesar de plante-mamă bază. Plantele-mamă bază se multiplică în conformitate cu secțiunea a 3-a subsecțiunea a 11-a din capitolul II sau se multiplică prin micropropagare în conformitate cu subsecțiunea a 12-a secțiunea a 3-a din capitolul II. Numărul maxim admis de generații și durata de viață maximă permisă pentru plantele-mamă bază sunt cele stabilite în anexa nr.6 pentru genurile sau speciile relevante.

78. În cazul în care sunt permise mai multe generații de plante-mamă bază, fiecare generație, cu excepția primei, pot deriva dintr-o generație anterioară.

79. Materialul de înmulțire provenit din generații diferite se păstrează separat.

Secțiunea a 5-a **Cerințe privind materialul certificat**

Subsecțiunea 1 **Cerințe privind certificarea materialului certificat**

80. Materialul de înmulțire, altul decât plantele-mamă, și materialul de plantare fructifer sunt certificate oficial, la cerere, ca material certificat dacă îndeplinește cerințele stabilite la pct.81 și 82.

81. Materialul de înmulțire și plantare fructifer este obținut dintr-o plantă-mamă certificat care îndeplinește una dintre următoarele cerințe:

- 1) este obținută din material prebază;
- 2) este obținută din material bază.

82. Materialul de înmulțire și plantare fructifer:

1) corespunde cerințelor:

- a) prevăzute la pct.31, 32, 38, 52, 87-91 și 92-94;
- b) privind sănătatea prevăzute la pct.87-91;

2) este obținut dintr-o plantă-mamă certificat care îndeplinește cerințele privind solul prevăzute la pct.92-94.

83. Un portaltol care nu aparține unui soi este certificat oficial, la cerere, ca material certificat, dacă este autentic conform descrierii speciei din care face parte și dacă îndeplinește cerințele prevăzute la pct.38, precum și cerințele suplimentare prevăzute la pct.52, 87-91 și 92-94.

84. În prezenta secțiune, orice trimitere la plantele-mamă prebază din dispozițiile menționate la pct.82 subpct.1) lit.a) și pct.83 se interpretează ca trimitere la plantele-mamă certificat, iar orice trimitere la materialul prebază se interpretează ca trimitere la materialul certificat.

85. În cazul în care planta-mamă certificat sau materialul certificat nu mai îndeplinește cerințele prevăzute la pct.31, 32, 38, 52, 87-91 și 92-94, furnizorul o/îl elimină din vecinătatea altor plante-mamă certificat și a altui material certificat. Planta-mamă eliminată sau materialul eliminat se poate utiliza ca material CAC, cu condiția să îndeplinească cerințele prevăzute în secțiunea a 6-a din capitolul II.

Furnizorul poate lua măsurile adecvate pentru a se asigura că planta-mamă sau materialul este din nou conform cerințelor respective, în loc să elimine planta-mamă sau materialul respectiv.

86. În cazul în care un portaltol care nu aparține unui soi este o plantă-mamă certificat sau un material certificat care nu mai îndeplinește cerințele prevăzute la pct.38, 52, 87-91 și 92-94, furnizorul o/îl elimină din vecinătatea altor plante-mamă certificat și a altui material certificat. Planta-mamă eliminată sau materialul eliminat se poate utiliza ca material CAC, cu condiția să îndeplinească cerințele prevăzute în Secțiunea a 6-a din Capitolul II.

Furnizorul poate lua măsurile adecvate pentru a se asigura că portaltolul este din nou conform cerințelor respective, în loc să elimine portaltolul respectiv.

Subsecțiunea a 2-a

Cerințe fitosanitare pentru plantele-mamă certificate și pentru materialul certificat

87. La o inspecție vizuală a instalațiilor, a câmpurilor și a loturilor, o plantă-mamă certificată sau un material certificat trebuie să fie indemn(ă) de ORNC-urile enumerate în anexele nr.2 și nr.3, și în conformitate cu cerințele de la anexa nr.5 privind genul sau specia în cauză. Această inspecție vizuală trebuie să fie efectuată de către organismul oficial competent și, dacă este cazul, de către furnizor.

Organismul oficial competent și, după caz, furnizorul trebuie să efectueze eșantionarea și testarea plantei-mamă certificată sau a materialului certificat pentru depistarea ORNC-urilor enumerate în anexa nr.3, și în conformitate cu cerințele din anexa nr.5 privind genul sau specia în cauză și categoria.

În cazul unor suspiciuni referitoare la prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2, organismul oficial competent și, după caz, furnizorul trebuie să efectueze eșantionarea și testarea plantei-mamă certificate sau a materialului certificat în cauză.

88. La eșantionare și testare, conform prevederilor de la pct.87, se aplică protocoalele OEPP sau alte protocoale recunoscute la nivel internațional. În cazul în care nu există astfel de protocoale, se aplică protocoalele relevante stabilite la nivel național.

Organismul oficial competent și, după caz, furnizorul trebuie să trimită eșantioanele către laboratoarele acreditate și/sau laboratoarele specializate în virusologie din cadrul organizațiilor din domeniile cercetării și inovării acceptate oficial de către organismul oficial competent.

89. În cazul unui rezultat pozitiv pentru oricare dintre ORNC-urile enumerate în anexele nr.2 și nr.3, privind genul sau specia în cauză, furnizorul trebuie să îndepărteze planta-mamă certificată sau materialul certificat contaminat din vecinătatea altor plante-mamă certificate și a altui material certificat, în temeiul pct.85 sau 86, sau să ia măsurile adecvate în temeiul anexei nr.5.

90. Măsurile de asigurare a conformității cu cerințele de la pct.87 sunt stabilite în anexa nr.5, în ceea ce privește genul sau specia în cauză și categoria.

91. Prevederile pct.87 nu se aplică:

- 1) plantelor-mamă certificate și materialului certificat în timpul crioconservării;
- 2) materialului certificat, în cazul în care materialul respectiv a fost produs în zone cunoscute sau stabilite ca fiind indemne de organisme dăunătoare relevante în conformitate cu standardele internaționale relevante pentru măsuri fitosanitare (Cerințe pentru stabilirea zonelor indemne de dăunători. ISPM Nr.4 (1995), Roma, IPPC, FAO 2017).

Subsecțiunea a 3-a

Cerințe privind solul pentru plantele-mamă certificate și pentru materialul certificat

92. Plantele-mamă certificat pot fi cultivate doar în soluri indemne de organisme dăunătoare enumerate în anexa nr.4, pentru genul sau specia în cauză, care sunt gazde pentru virusurile ce afectează genul sau specia în cauză. Absența unor astfel de organisme dăunătoare, gazde pentru virusuri, se stabilește prin eșantionare și prin testare. Eșantionarea se efectuează de către organismul oficial competent și, dacă este cazul, de către furnizor.

Eșantionarea și testarea se efectuează înainte de plantarea plantei-mamă certificat și se repetă în timpul cultivării, atunci când există suspiciuni privind prezența organismelor dăunătoare menționate la primul alineat.

Eșantionarea și testarea se efectuează ținând seama de condițiile climaterice și de biologia organismelor dăunătoare enumerate în anexa nr.4, atunci când respectivele organisme dăunătoare sunt relevante pentru plantele-mamă certificat sau materialul certificat în cauză.

93. Eșantionarea și testarea nu se efectuează în cazul în care plantele gazdă pentru organismele dăunătoare enumerate în anexa nr.4, pentru genul sau specia în cauză, nu au fost cultivate în solul de producție timp de cel puțin 5 ani și în cazul în care nu există nicio îndoială în ceea ce privește absența organismelor dăunătoare relevante în solul respectiv.

Eșantionarea și testarea nu se efectuează atunci când organismul oficial competent, pe baza unei inspecții oficiale, ajunge la concluzia că solul este indemn de organisme dăunătoare enumerate în anexa nr.4, pentru genul sau specia în cauză, care sunt gazde pentru virusuri ce afectează genul sau specia în cauză.

Dacă nu sunt alte prevederi, eșantionarea și testarea nu se efectuează în cazul materialului de plantare fructifer certificat.

94. În cazul eșantionării și testării, astfel cum este prevăzut la pct.92, se aplică protocoalele OEPP sau alte protocoale care sunt recunoscute la nivel internațional. Dacă nu există astfel de protocoale, se aplică protocoalele relevante stabilite la nivel național.

Secțiunea a 6-a

Cerințe privind materialul CAC

Subsecțiunea 1

Cerințe privind materialul CAC, altul decât portaltoaiile care nu aparțin unui soi

95. Materialul CAC, altul decât portaltoaiile care nu aparțin unui soi, poate fi comercializat numai dacă s-a constatat că îndeplinește următoarele cerințe:

- 1) este înmulțit de la o sursă de material identificată, înregistrată de furnizor;
- 2) este autentic conform descrierii soiului, în conformitate cu pct.101 și 102;

3) respectă cerințele de sănătate prevăzute la pct.103 și 104;

4) este în conformitate cu pct.105 privind defectele.

96. Acțiunile de aducere în conformitate cu dispozițiile de la pct.95 sunt întreprinse de către furnizor.

97. În cazul în care materialul CAC nu mai este în conformitate cu dispozițiile de la pct.95, furnizorul întreprinde una dintre următoarele acțiuni:

1) elimină materialul respectiv din apropierea celui alt material CAC;

2) ia măsuri corespunzătoare pentru a se asigura că materialul respectiv corespunde din nou cerințelor.

Subsecțiunea a 2-a

Condițiile pentru materialul CAC în cazul portaltoaielor care nu aparțin unui soi

98. În cazul portaltoaielor care nu aparțin unui soi, materialul CAC respectă următoarele cerințe:

1) este autentic conform descrierii speciei din care face parte;

2) respectă cerințele de sănătate prevăzute la pct.103 și 104;

3) este în conformitate cu pct.105 privind defectele.

99. Acțiunile de aducere în conformitate cu cerințele de la pct.98 sunt întreprinse de către furnizor.

100. În cazul în care materialul CAC nu mai este în conformitate cu cerințele de la pct.98, furnizorul întreprinde una dintre următoarele acțiuni:

1) elimină materialul respectiv din apropierea celui alt material CAC;

2) ia măsuri corespunzătoare pentru a se asigura că materialul respectiv corespunde din nou cerințelor.

Subsecțiunea a 3-a

Autenticitatea conform descrierii soiului

101. Autenticitatea materialului CAC, conform descrierii soiului din care face parte, se stabilește prin observarea manifestării caracteristicilor soiului. Observarea se bazează pe unul dintre următoarele elemente:

1) descrierea oficială, pentru soiurile înregistrate în Catalogul soiurilor și/sau în Sistemul informațional al materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS (*Fruit Reproductive Material Information System*) și pentru soiurile protejate legal prin intermediul unor drepturi de proprietate;

2) descrierea care însoțește cererea pentru soiurile ce fac obiectul unei cereri de înregistrare în temeiul Legii nr.68/2013;

3) descrierea care însoțește cererea pentru soiurile care fac obiectul unei cereri de brevet pentru soi de plantă;

4) descrierea recunoscută oficial.

102. Autenticitatea materialului CAC, conform descrierii soiului din care face parte, este verificată periodic prin observarea manifestării caracteristicilor soiului la materialul CAC vizat.

Subsecțiunea a 4-a

Cerințe fitosanitare pentru materialul CAC

103. La o inspecție vizuală a instalațiilor, a câmpurilor și a loturilor, efectuată de către furnizor în etapa de producție, materialul CAC trebuie să fie efectiv indemn de organisme dăunătoare enumerate în anexele nr.2 și nr.3, în ceea ce privește genul sau specia în cauză, cu excepția cazului în care se prevede altfel în anexa nr.5.

Furnizorul trebuie să efectueze eșantionarea și testarea sursei identificate de material sau de material CAC pentru ORNC-urile enumerate în anexa nr.3, și în conformitate cu cerințele din Anexa nr.5 privind genul sau specia în cauză și categoria.

În cazul unor îndoeli privind prezența ORNC-urilor enumerate anexa nr.2, furnizorul trebuie să efectueze eșantionarea și testarea sursei identificate de material sau de material CAC în cauză.

După etapa de producție, materialul de înmulțire și plantare fructifer CAC din loturi este comercializat numai dacă, la o inspecție vizuală efectuată de către furnizor, acesta este declarat a fi indemn de semne sau de simptome cauzate de organismele dăunătoare enumerate în anexele nr.2 și nr.3.

Furnizorul trebuie să aplice măsurile de gestionare a riscurilor pentru a asigura respectarea cerințelor din prezentul punct, în conformitate cu anexa nr.5 privind genul sau specia în cauză și categoria.

104. Prevederile pct.103 nu se aplică:

- 1) materialului CAC în timpul crioconservării;
- 2) materialului CAC care a fost produs în zone cunoscute sau stabilite ca fiind indemne de organismele dăunătoare relevante în conformitate cu standardele internaționale relevante pentru măsuri fitosanitare (Cerințe pentru stabilirea zonelor indemne de dăunători. ISPM Nr.4 (1995), Roma, IPPC, FAO 2017).

Subsecțiunea a 5-a **Cerințe privind defectele, situl de producție,** **locul de producție sau zona**

105. La o inspecție vizuală, materialul CAC trebuie să fie găsit practic liber de defecte. Această inspecție vizuală se efectuează de către organismul oficial competent și, dacă este cazul, de către furnizor.

106. Sunt considerate defecte leziunile, decolorarea, țesuturile cu cicatrici sau desicarea, precum și alte daune care afectează calitatea și utilitatea materialului de înmulțire.

107. Pe lângă cerințele fitosanitare și cerințele privind solul, prevăzute la pct.39, 40, 44, 49, 67, 72, 87, 92 și 103, materialul de înmulțire și plantare fructifer trebuie să fie produs în conformitate cu cerințele privind situl de producție, locul de producție sau zona, specificate în anexa nr.5, pentru a limita prezența ORNC-urilor enumerate în anexa respectivă pentru genul sau specia în cauză.

Capitolul III **CONDIȚII GENERALE DE PRODUCERE A MATERIALULUI DE** **ÎNMULȚIRE ȘI DE PLANTARE FRUCTIFER**

108. Cerințele specifice față de înființarea și exploatarea plantațiilor-mamă sunt stabilite în anexa nr.7.

109. Exploatarea plantațiilor-mamă de categoria CAC este admisă cu titlu temporar, până când se va demonstra că necesarul de componente biologice (portaltoaie, ramuri-altoi, sămburi și semințe, butași, stoloni), produse în plantațiile libere de virus sau testate la virus, este acoperit.

110. Producătorii de material de înmulțire și de plantare trebuie să inițieze tranziția spre înființarea plantațiilor-mamă de categorii superioare, ținând cont de condițiile specificate în pct.108.

111. Fiecare rând din plantația-mamă (sau fiecare plantă-mamă, pentru plantele solitare), furnizoare de ramuri altoi, trebuie să fie foarte bine identificat prin etichete (sau marcaje) permanente, prevăzute pe fiecare plantă sau pe prima și ultima plantă pentru fiecare soi, sau pentru fiecare combinație soi/portaltoi, astfel încât cultura să fie bine identificată. Eticheta va face referință la varietate, la portaltoi și la anul altoirii și poate fi codificată cu condiția ca producătorul să dețină registre cu descifrarea acestora. Eticheta poate lipsi doar dacă producătorul poate demonstra inspectorului că posedă alternative viabile de identificare distinctivă a plantelor-mamă.

112. Completarea golurilor este permisă până în anul 2 de la înființarea plantației-mamă.

113. La depistarea unor amestecuri de soiuri în plantațiile-mamă, producătorul va suprima plantele care nu fac parte din soiul supus certificării, iar certificarea plantației va fi amânată pînă când se va considera că această condiție a fost satisfăcută.

114. La depistarea unor obiecte de carantină, în special focul bacterian (*Erwinia amylovora*) sau vărsatul prunelor (*Plum pox*) în plantațiile lor, producătorii trebuie să informeze despre aceasta organismul oficial competent. În urma inspecției, vor fi excluse de la certificare toate plantele care se află

pe o rază de 25 m de la sursele de infecție cu foc bacterian. Dacă este descoperită prezența *vărsatului prunelor*, nici o plantă susceptibilă de a găzdui acest virus nu va fi certificată în plantațiile-mamă ale producătorului respectiv.

115. Dacă, în urma inspecției, se constată că plantațiile-mamă nu corespund cerințelor menționate în anexa nr.7, certificarea va fi amânată, iar producătorului i se vor înainta prescripții de remediere a deficiențelor identificate și un termen rezonabil pentru remediere. Dacă, în urma inspecției repetate, se constată că nu s-au întreprins măsurile de remediere recomandate, plantația-mamă sau plantele-mamă în cauză vor fi declassate sau respinse de la certificare în anul de referință.

116. Materialul de înmulțire și de plantare trebuie să aibă identitate de soi și puritate varietală. În cazul în care sunt depistate impurități, inspectorul împuternicit va dispune eliminarea acestora sau marcarea lor clară și distinctivă. Dacă materialul de înmulțire și de plantare nu aparține unui soi sau unui biotip, se face referire la specia sau hibridul interspecific respectiv. În acest caz, inspectorul verifică puritatea de specie și dispune eliminarea impurităților sau marcarea lor clară și distinctivă.

117. Identitatea varietală sau de specie se verifică în baza caracterelor distinctive ale biotipului, iar acolo unde acest lucru nu este posibil – în baza informației care confirmă proveniența.

118. Materialul de înmulțire și plantare fructifer trebuie amplasat în câmp, fie în parcele separate pe categorii biologice, fie astfel încât pe un rând să fie un singur soi sau, cel puțin, la o distanță minimă de 2 metri între soiuri sau combinație soi/portaltoi.

119. Fiecare rând din fiecare soi trebuie să fie foarte bine identificat printr-o etichetă clară, prinsă de prima și ultima plantă sau printr-o altă metodă acceptată de inspector, astfel încât soiul să fie bine identificat.

120. Atât pe durata perioadei de vegetație, cât și la prelevarea materialului de înmulțire și recoltarea materialului de plantare trebuie să fie asigurată păstrarea acestora separat pe soiuri.

121. Dacă materialul de înmulțire și plantare fructifer de origini diferite se pune împreună sau se amestecă la ambalare, la depozitare, la transportare sau la livrare, furnizorul consemnează în evidența sa informațiile despre conținutul lotului și despre originea diferitelor elemente din care este alcătuit.

122. Sectoarele unde se produce material de înmulțire și de plantare fructifer sunt menținute libere de buruieni.

123. Se va face o distincție clară între obiectele de carantină și organismele dăunătoare care afectează calitatea. Dacă în urma inspecției se depistează o infecție a cărei natură nu este clară se vor preleva probe pentru a fi examinate într-un laborator acreditat.

124. Pe parcursul perioadei de producție, orice material de înmulțire sau de plantare care prezintă simptome vizibile ale unor maladii sau organisme dăunătoare este tratat imediat în modul corespunzător, iar în cazul în care aceasta nu este posibil, este eliminat.

125. Pentru a putea fi considerat material de categoria *certificat*, materialul de înmulțire și plantare trebuie să satisfacă cerințele menționate în prezentul Regulament.

126. Materialul de categoria *certificat* este produs în parcele izolate spațial de plantațiile necertificate, la o distanță minimă de 20 m pentru culturile sămânțoase și sămburoase și de 100 m pentru culturile bacifere și de căpșun.

127. Solul în care se produce materialul de categoria *certificat* din genurile *Prunus*, *Juglans*, *Rubus*, *Ribes* și *Fragaria* trebuie să fie testat și găsit liber de nematozi vectori ai virusurilor.

128. Pentru a putea fi considerat material de categoria CAC, materialul de înmulțire și plantare fructifer trebuie să satisfacă cerințele menționate în prezentul Regulament.

129. Materialul de înmulțire și plantare fructifer de categoria *prebază* poate fi produs în unitățile de virusologie și selecție ale organizațiilor din domeniile cercetării și inovării de profil, cu condiția că sunt înregistrate în conformitate cu Legea nr.68/2013.

130. Materialul de înmulțire și plantare fructifer de categoria *bază* poate fi produs în unitățile de preînmulțire ale organizațiilor din domeniile cercetării și inovării de profil și ale agenților economici înregistrați în conformitate cu Legea nr.68/2013.

131. Măsurile științifice, organizatorice și agrotehnice de producere a materialului de înmulțire și plantare fructifer se elaborează de către organizațiile din domeniile cercetării și inovării de profil și se

aprobă de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Capitolul IV

CERINȚE FAȚĂ DE FURNIZOR

132. Pentru desfășurarea activităților de producere și/sau de comercializare a materialului de înmulțire și/sau plantare fructifer, furnizorii sunt înregistrați oficial în Registrul agenților economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor (în continuare – *Registru*) în conformitate cu Legea nr.68/2013.

Datele din Registru se pun la dispoziție în condițiile legii.

133. Condițiile și procedura de înregistrare a furnizorilor, conținutul, modul de ținere și a introducerii modificărilor în Registru, obligațiile de notificare ale organismului oficial competent și ale furnizorilor în ceea ce privește înregistrarea și datele din Registru sunt stabilite în Legea nr.68/2013.

134. Organismul oficial competent elimină o persoană fizică sau juridică din Registru, în cazul în care se stabilește că persoana respectivă nu mai exercită nici o activitate în sensul pct.4 subpct.9).

135. Măsurile organizatorice în vederea respectării prevederilor pct.132-134 sunt elaborate de către organismul oficial competent.

136. Materialul bază, prebază, certificat, precum și materialul CAC sunt produse sub răspunderea furnizorilor implicați în producerea sau reproducerea materialului de înmulțire și plantare fructifer. În acest scop, furnizorii respectivi:

1) dispun de un plan de identificare și de monitorizare a punctelor critice ale procesului de producție care influențează calitatea materialului, în funcție de genurile sau speciile respective și care se referă la:

a) calitatea materialului de înmulțire și plantare fructifer utilizat pentru demararea procesului de producție;

b) semănatul, repicatul, butășirea și plantarea materialului de înmulțire și a plantelor;

c) planul și metoda de cultură;

d) locația și numărul de plante;

e) calendarul cultivării acestora;

f) asolamentul optim, cu argumentarea componenței culturilor și alternării lor;

g) operațiunile de înmulțire și de recoltare;

h) igiena și tratamentele;

i) ambalarea, depozitarea și transportul;

2) păstrează informațiile referitoare la monitorizarea menționată la subpct.1) în vederea unei eventuale examinări, în cazul în care este solicitată de către organismul oficial competent, precum și informațiile:

a) privind plantele sau alte produse achiziționate pentru depozitare sau pentru plantare;

b) plantele în curs de producție;

c) plantele livrate la părți terțe;

3) prelevează probe, în cazul în care este necesar, în vederea efectuării analizelor de laborator;

4) se asigură că, în cursul producției, loturile de material pentru înmulțire sunt identificabile separat.

137. În cazul în care, în spațiile furnizorului, se constată existența unui organism dăunător la un nivel mai ridicat decât cel permis prin cerințele specifice, furnizorul raportează acest fapt organismului oficial competent fără întârziere și fără a se aduce atingere obligațiilor de raportare stabilite în temeiul Legii nr.422/2023 și aplică orice măsură impusă de către organismul respectiv.

138. Furnizorii sunt obligați să țină evidența informațiilor menționate la pct.136 și să le pună, la cerere, spre examinare organismului oficial competent. Evidența informațiilor respective rămâne disponibilă pentru o perioadă de cel puțin 3 ani de la producerea materialului vizat. Furnizorii țin evidența privind inspecțiile în câmp, privind eșantionarea și privind testarea, atât timp cât respectivul material de înmulțire și plantare fructifer este sub controlul lor și pentru o perioadă de cel puțin 3 ani după ce respectivul material de înmulțire și plantare fructifer a fost eliminat sau a fost comercializat.

139. Furnizorii, a căror activitate se limitează doar la comercializarea (distribuirea) materialului de

înmulțire și plantare fructifer produs și ambalat de către alt furnizor, trebuie să țină doar evidența operațiunilor de cumpărare, de comercializare și/sau de livrare a acestui material într-un registru de intrări și ieșiri care va fi păstrat timp de cel puțin 3 ani.

140. În ceea ce privește stabilirea și aplicarea metodelor de inspectare a punctelor critice menționate la pct.136, organismul oficial responsabil exercită controlul asupra furnizorilor pentru a se asigura că aceștia aplică, după caz, metodele menționate, acordând o atenție specială:

- 1) existenței și utilizării eficiente a metodelor de control al fiecărui punct critic;
- 2) fiabilității acestor metode;
- 3) capacității personalului angajat de către furnizor de a efectua aceste controale.

141. Referitor la prelevarea probelor vegetale pentru efectuarea unor analize într-un laborator acreditat și/sau laborator specializat în virusologie pomicolă din cadrul organizațiilor din domeniile cercetării și inovării de profil, organismul oficial responsabil supraveghează furnizorul pentru a se asigura, după caz, că:

- 1) probele vegetale sunt prelevate în diferite faze ale producției și cu respectarea frecvenței comunicate de către organismul oficial responsabil;
- 2) modul de prelevare a probelor vegetale este corect din punct de vedere tehnic și se bazează pe o formulă statistică fiabilă, ținând seama de natura analizei care urmează să fie efectuată;
- 3) sunt respectate cerințele minime pentru prelevarea probelor vegetale privind:
  - a) recoltarea probelor în pungi de plastic și sigilarea acestor pungi;
  - b) întocmirea procesului-verbal de prelevare a probei în vederea testării virotice;
  - c) expedierea probelor pentru testare în termen de 48 ore;
  - d) sigilarea probelor vegetale colectate pentru testare;
  - e) competența persoanelor responsabile de prelevarea probelor cerută în acest sens.

142. Prelevarea probelor vegetale este efectuată de către inspectorii și/sau de către experții laboratoarelor acreditate și/sau specializate în virusologie din cadrul organizațiilor din domeniile cercetării și inovării, în prezența furnizorului sau a reprezentantului acestuia.

143. Prelevarea probelor de sol pentru testare la prezența nematozilor vectori ai virusurilor se efectuează primăvara sau toamna de către laboratoarele acreditate și/sau de către laboratoarele specializate în virusologie din cadrul organizațiilor din domeniile cercetării și inovării, cu notificarea inspectorului.

144. În cazul în care nici un laborator acreditat nu deține expertiza, echipamentele, infrastructura și personalul necesare în vederea efectuării testelor de laborator, organismul oficial competent poate solicita unui laborator specializat din cadrul organizațiilor din domeniile cercetării și inovării să efectueze aceste teste.

145. Metodologia de testare a materialului de înmulțire și plantare fructifer la prezența virozelor și a solului la prezența nematozilor vectori ai virusurilor și privind măsurile de prevenire a reinfectării se aprobă de către organismul oficial competent.

146. Măsurile cu caracter organizatoric de punere în aplicare a prezentului capitol se stabilesc de către organismul oficial competent, cu condiția că nu sunt introduse condiții și restricții suplimentare pentru furnizori.

Capitolul V

IDENTIFICAREA, ÎNREGISTRAREA, ETICHETAREA, SIGILAREA ȘI AMBALAREA

Secțiunea 1

Identificarea soiului

147. Materialul de înmulțire și plantare fructifer este comercializat cu mențiunea referitoare la soiul căruia îi aparține. În cazul portaltoaielor, când materialul nu aparține unui soi, se face referire la specia sau hibridul interspecific respectiv.

148. Mențiunea referitoare la soi, prevăzută la pct.147, se face dacă soiul:

1) constituie obiectul unei protecții juridice a soiurilor de plante, în conformitate cu Legea nr.39/2008 privind protecția soiurilor de plante (în continuare – *Legea nr.39/2008*);

2) este înregistrat în mod oficial, în conformitate cu prevederile pct.151; sau

3) este notoriu, în sensul definit în Legea nr.39/2008.

149. Mențiunea referitoare la un soi în temeiul, pct.147, care nu are nici o valoare intrinsecă pentru producția în scopuri comerciale a materialului fructifer, se face dacă acesta dispune de o descriere oficial recunoscută, iar materialul de înmulțire și plantare fructifer este comercializat pe teritoriul Republicii Moldova ca material CAC, fiind identificat printr-o etichetă și/sau printr-un document care să conțină o referire la aceasta.

150. Denumirea soiului este reglementată în conformitate cu Legea nr.39/2008, precum și în conformitate cu normele internaționale acceptate.

151. Soiurile pot fi înregistrate oficial dacă au fost considerate conforme condițiilor stabilite în Legea nr.68/2013 și în Regulamentul privind testarea și admiterea soiurilor în Catalogul soiurilor de plante, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.43/2013.

152. Un soi modificat genetic poate fi înregistrat oficial numai dacă organismul modificat genetic din care provine a fost autorizat în conformitate cu prevederile Legii nr.152/2022 și Legii nr.394/2023.

153. În cazul în care produsele derivate din material de plantare fructifer sau din material de înmulțire sunt destinate utilizării ca aliment sau încorporării în alimente sau utilizării ca furaj sau încorporării în furaje care intră sub incidența Legii nr.394/2023, soiul respectiv este înregistrat oficial numai dacă alimentul sau furajul derivat din materialul respectiv a fost autorizat în temeiul respectivei legi.

154. Înregistrarea oficială menționată la pct.151 se efectuează în conformitate cu Legea nr.68/2013, ținând cont de cunoștințele tehnice și științifice actuale, și cuprinde:

1) condițiile de înregistrare oficială care pot include, în special, caracterul distinct, stabilitatea și uniformitatea suficientă;

2) caracteristicile minime care trebuie luate în considerare la examinările pentru diferite specii;

3) condițiile minime privind efectuarea examinărilor;

4) durata maximă de valabilitate a înregistrării oficiale a unui soi.

155. Pe parcursul perioadei de vegetație, precum și la scoaterea sau prelevarea altoaielor de pe materialul parental, materialul de înmulțire și plantare fructifer se păstrează în loturi separate.

156. Dacă materialul de înmulțire sau plantare fructifer de origini diferite se pune împreună sau se amestecă la ambalare, la depozitare, la transport sau la livrare, furnizorul consemnează în evidența sa informațiile cu privire la conținutul lotului și originea elementelor din care este alcătuit.

Secțiunea a 2-a

Înregistrarea soiului

157. Soiurile se înregistrează în Catalogul soiurilor, ținut de către organismul oficial competent, în conformitate cu prevederile Legii nr.68/2013, care conține cel puțin următoarele informații:

1) denumirea soiului și sinonimele;

2) specia căreia îi aparține soiul;

3) mențiunea „descriere oficială”;

4) data înregistrării sau, dacă este cazul, data de reînnoire a înregistrării;

5) perioada de valabilitate a înregistrării.

Pentru fiecare soi înregistrat se întocmește un dosar, care trebuie să conțină o descriere a soiului și un rezumat al tuturor datelor relevante pentru înregistrarea soiului.

[Pct.157 modificat prin Hot.Guv. nr.668 din 25.09.2024, în vigoare 04.10.2024]

158. Un soi este înregistrat ca soi cu o descriere oficială dacă îndeplinește următoarele cerințe:

1) este distinct, uniform și stabil în sensul pct.159;

2) este disponibilă o probă din soiul respectiv;

3) în ceea ce privește soiurile modificate genetic, organismul modificat genetic din care constă soiul

este autorizat pentru cultivare în temeiul Legii nr.152/2022.

159. Un soi este considerat:

1) *distinct* – dacă se deosebește în mod clar, prin referire la manifestarea caracteristicilor care rezultă dintr-un anumit genotip sau dintr-o combinație de genotipuri, de orice alt soi cunoscut la data de depunere a cererii de înregistrare;

2) *uniform* – dacă, sub rezerva variațiilor care ar putea rezulta din particularitățile înmulțirii sale, este suficient de uniform în manifestarea caracteristicilor analizate pentru stabilirea distinctivității și a oricărei alte caracteristici utilizate pentru descrierea soiului;

3) *stabil* – dacă manifestarea caracteristicilor analizate pentru stabilirea distinctivității, precum și a oricărei alte caracteristici utilizate pentru descrierea soiului, rămâne neschimbată în urma înmulțirilor succesive sau, în cazul micropropagării, la sfârșitul fiecărui ciclu.

160. Perioada maximă de valabilitate a înregistrării unui soi este de 30 de ani.

În cazul soiurilor modificate genetic, valabilitatea înregistrării se limitează la perioada pentru care organismul modificat genetic din care constă soiul respectiv este autorizat pentru cultivare în temeiul Legii nr.152/2022.

161. Înregistrarea unui soi poate fi reînnoită pentru o perioadă de maximum 30 de ani, cu condiția ca materialul din soiul respectiv să mai fie disponibil.

În cazul unui soi modificat genetic, reînnoirea mai este condiționată și de perioada pentru care organismul modificat genetic în care constă soiul respectiv continuă să fie autorizat pentru cultivare în temeiul Legii nr.152/2022. Reînnoirea se limitează la perioada de autorizare a organismului modificat genetic vizat.

162. Pentru reînnoirea înregistrării, furnizorii depun o cerere scrisă la organismul oficial competent. Cererea trebuie să fie însoțită de dovada îndeplinirii condițiilor prevăzute la pct.160.

Prin decizia organismului oficial competent, coordonată cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, poate fi reînnoită înregistrarea unui soi pentru care nu s-a depus o cerere în scris, în cazul în care reînnoirea servește la menținerea diversității genetice și a producției sustenabile sau servește altui interes general.

[Pct.162 modificat prin Hot.Guv. nr.668 din 25.09.2024, în vigoare 04.10.2024]

163. Un soi este eliminat din Catalogul soiurilor dacă:

1) nu mai îndeplinește condițiile de înregistrare stabilite în actele normative;

2) la momentul depunerii cererii de înregistrare sau în timpul procedurii de examinare, au fost furnizate informații false sau frauduloase în legătură cu datele pe baza cărora s-a efectuat înregistrarea.

164. Condițiile suplimentare și procedura de înregistrare și de eliminare a soiurilor din Catalogul soiurilor sunt reglementate în conformitate cu Legea nr.68/2013 și Hotărârea Guvernului nr.43/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind testarea și admiterea soiurilor în Catalogul soiurilor de plante.

Secțiunea a 3-a

Etichetarea, sigilarea și ambalarea materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe

165. Materialul de înmulțire și plantare fructifer se comercializează doar în loturi suficient de omogene și doar dacă:

1) este calificat drept material CAC și este însoțit de un document eliberat de către furnizor, conform cerințelor stabilite în prezentul Regulament. Dacă o declarație oficială figurează pe documentul respectiv, aceasta trebuie să figureze separat de toate celelalte elemente incluse în document; sau

2) este calificat drept material prebază, material bază sau material certificat și este certificat de către organismul oficial competent.

166. În cazul în care materialul de înmulțire sau plantare fructifer este comercializat cu amănuntul către un consumator final care nu este profesionist, cerințele referitoare la etichetare menționate pot fi reduse la nivelul de informații adecvate privind produsul.

167. În cazul materialului de înmulțire sau de plantare fructifer care aparține unui soi modificat

genetic, pe eticheta oficială, pe eticheta furnizorului sau pe orice document oficial sau al furnizorului care este atașat sau care însoțește materialul se indică, în mod clar, faptul că soiul a fost modificat genetic, cu precizarea organismelor modificate genetic.

168. Materialul de înmulțire fructifer certificat oficial ca material prebază, bază sau certificat și materialul de plantare fructifer certificat oficial ca material certificat, se comercializează doar dacă respectă cerințele privind etichetarea, sigilarea și ambalarea prevăzute la pct.169 și 174. În caz de necesitate documentul însoțitor, astfel cum se prevede la pct.173, poate fi utilizat pentru a completa eticheta.

Materialul de înmulțire și plantare fructifer care se califică drept material CAC se comercializează numai dacă îndeplinește cerințele privind documentul furnizorului prevăzute la pct.176.

169. Pentru materialul prebază, materialul bază sau materialul certificat, organismul oficial competent elaborează o etichetă în conformitate cu pct.170-172, pe care o aplică pe plantele sau pe părțile de plante care urmează să fie comercializate ca material de înmulțire sau ca material de plantare fructifer. Organismul oficial competent poate permite furnizorului să elaboreze și să aplice eticheta sub supravegherea organismului respectiv. Modelul etichetei este stabilit de către organismul oficial competent în conformitate cu pct.170-172.

Materialul de înmulțire sau materialul de plantare fructifer destinat producției de fructe care face parte din același lot poate fi comercializat cu o singură etichetă în cazul în care materialul respectiv face parte din același pachet, din aceeași legătură sau din același recipient, iar eticheta este aplicată în conformitate cu pct.172.

Plantele fructifere de cel puțin un an pot fi etichetate în mod individual. În acest caz, etichetarea poate fi realizată în câmp, înainte de dezrădăcinare, în cursul dezrădăcinării sau ulterior. În cazul în care etichetarea este realizată mai târziu, plantele din același lot trebuie să fie dezrădăcinate împreună și să fie păstrate separat de alte loturi, în recipiente etichetate până când plantele respective sunt etichetate.

170. Eticheta conține următoarele informații:

- 1) mențiunea „norme și standarde ale Republicii Moldova”;
- 2) țara de origine care emite eticheta sau codul respectiv;
- 3) organismul oficial competent sau codul respectiv;
- 4) numele furnizorului sau numărul/codul său de înregistrare emis de organismul oficial competent;
- 5) numărul de referință al pachetului sau al legăturii, numărul individual de serie, numărul săptămânii sau numărul lotului;
- 6) denumirea botanică;
- 7) categoria, statutul fitosanitar, iar pentru materialul bază și numărul generației;
- 8) denumirea soiului și, după caz, a clonei. În cazul portaltoaielor care nu aparțin unui soi, se indică denumirea speciei sau hibridul interspecific vizat. Pentru plantele fructifere altoite, aceste informații se furnizează pentru portaltoi și pentru altoi. În cazul soiurilor pentru care cererea de înregistrare oficială sau de brevet pentru soi de plantă este în curs de examinare, aceste informații indică: „denumire propusă” sau „cerere în curs de examinare”;
- 9) cantitatea;
- 10) țara de producție și codul respectiv, dacă este diferită de statul care emite eticheta;
- 11) anul emiterii;
- 12) anul emiterii etichetei originale, în cazul în care eticheta originală este înlocuită cu o altă etichetă;
- 13) informația „produsul conține organisme modificate genetic”, în cazul în care soiul este modificat genetic.

171. Eticheta trebuie să fie imprimată cu caractere de neșters, în limba română și într-una din limbile oficiale ale Uniunii Europene, ușor vizibilă și lizibilă.

172. Culoarea etichetei este:

- 1) albă cu o linie violet în diagonală pentru materialul prebază;
- 2) albă pentru materialul bază;
- 3) albastră pentru materialul certificat.

Eticheta se aplică pe plante sau pe părți de plante care urmează să fie comercializate ca material de înmulțire sau ca material de plantare fructifer. În cazul în care astfel de plante sau părți de plante urmează să fie comercializate într-un pachet, într-o legătură sau într-un recipient, eticheta trebuie să fie aplicată pe pachetul, pe legătura sau pe recipientul respectiv.

Dacă, în conformitate cu pct.169 alineatul al doilea, materialul de înmulțire și plantare fructifer se comercializează cu o singură etichetă, aceasta trebuie aplicată pe pachetul, pe legătura sau pe recipientul format de materialul de înmulțire sau de materialul de plantare fructifer respectiv.

173. Pentru ca loturile de diferite soiuri sau tipuri de material prebază, bază sau certificat să poată fi comercializate împreună, în completarea etichetei poate fi întocmit un document de însoțire de către organismul oficial competent sau de către furnizorul vizat sub supravegherea organismului respectiv. Documentul de însoțire îndeplinește următoarele cerințe:

- 1) include informațiile prevăzute la pct.170 și după cum este indicat pe eticheta respectivă;
- 2) este redactat în limba română și în una din limbile oficiale ale Uniunii Europene;
- 3) este furnizat, cel puțin, în dublu exemplar (furnizor și destinatar);
- 4) însoțește materialul de la locul de furnizare până la locul de destinație;
- 5) include numele și adresa destinatarului;
- 6) include data emiterii documentului;
- 7) include, dacă este cazul, informații suplimentare relevante pentru loturile vizate.

În cazul în care informațiile din documentul de însoțire contrazic informațiile de pe eticheta menționată la pct.170, informațiile de pe eticheta respectivă prevalează.

174. În cazul în care materialul prebază, materialul bază sau materialul certificat se comercializează în loturi de două sau mai multe plante sau părți de plante, loturile respective sunt suficiente de omogene și trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- 1) plantele sau părțile de plante sunt într-un pachet sau într-un recipient sigilat, astfel cum sunt definite la pct.4 subpct.31); sau
- 2) plantele sau părțile de plante fac parte dintr-o legătură sigilată, astfel cum este definită la pct.4 subpct.31).

175. Pachetul, recipientul sau legătura trebuie să fie etichetate în așa fel încât prin înlăturarea etichetei acestea să își piardă valabilitatea.

176. Materialul CAC este comercializat cu un document întocmit de furnizor care se deosebește de documentul de însoțire menționat la pct.173, astfel încât să se evite orice eventuală confuzie și cuprinde cel puțin următoarele informații:

- 1) mențiunea „norme și standarde ale Republicii Moldova”;
- 2) numele statului în care a fost întocmit documentul sau codul aferent;
- 3) numele organismului oficial competent sau codul aferent;
- 4) numele furnizorului sau numărul/codul său de înregistrare emis de organismul oficial competent;
- 5) numărul de referință al pachetului sau al legăturii, numărul de serie individual, numărul săptămânii sau numărul lotului;
- 6) denumirea botanică;
- 7) indicația „material CAC”;
- 8) denumirea soiului și, după caz, a clonei. În cazul portaltoaielor care nu aparțin unui soi: denumirea speciei sau a hibridului interspecific în cauză. În cazul plantelor fructifere altoite, aceste informații se furnizează pentru portaltoi și pentru coardă-altoi. În cazul soiurilor pentru care cererea de înregistrare oficială sau de brevet pentru soi de plantă este în curs de examinare, aceste informații indică următoarele: „denumire propusă” și „cerere în curs de examinare”;
- 9) data emiterii documentului.

Atunci când se aplică pe materialul CAC, culoarea documentului furnizorului este galbenă.

Documentul furnizorului trebuie să fie imprimat cu caractere de neșters, în limba română și într-una din limbile oficiale ale Uniunii Europene, ușor vizibil și lizibil.

INSPECȚIA OFICIALĂ ȘI CERTIFICAREA MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI PLANTARE FRUCTIFER

Secțiunea 1 Cerințe generale

177. Reglementările din prezentul Regulament stabilesc cerințe specifice care se aplică fără a aduce atingere normelor generale prevăzute în actele normative în domeniul controalelor oficiale și al certificării.

178. Materialul de înmulțire și plantare fructifer este inspectat în mod oficial pe tot parcursul producției și al comercializării, în vederea verificării respectării cerințelor și condițiilor stabilite în prezentul Regulament. În acest scop, organismul oficial competent are, la orice oră rezonabilă, acces liber la toate spațiile furnizorilor.

179. Inspecțiile oficiale constau în inspecții vizuale și, dacă este cazul, în eșantionare și testare. În cursul inspecțiilor oficiale, organismul oficial competent acordă o atenție deosebită:

1) caracterului adecvat și utilizării efective de către furnizor a metodelor de control pentru fiecare dintre punctele critice din procesul de producție;

2) competenței în ansamblu a personalului angajat de către furnizor pentru a efectua activitățile prevăzute la pct.136-138.

Organismul oficial competent ține evidența rezultatelor și a datelor tuturor inspecțiilor în câmp, a eșantionărilor și a testărilor efectuate de acestea.

180. Materialul de înmulțire și plantare fructifer produs pe teritoriul Republicii Moldova se certifică și se comercializează numai dacă respectă cerințele prezentului Regulament.

181. În cazul în care, în timpul inspecției oficiale sau al testărilor, se constată că materialul de înmulțire sau plantare fructifer comercializat nu respectă cerințele prezentului Regulament, organismul oficial competent ia toate măsurile necesare pentru a asigura respectarea cerințelor respective sau, dacă nu este posibil, pentru interzicerea comercializării pe teritoriul Republicii Moldova sau exportului în Uniunea Europeană ori alte țări cu cerințe similare față de materialul de înmulțire sau plantare fructifer în cauză.

182. În cazul în care se constată că materialul de înmulțire sau plantare fructifer comercializat de către un anumit furnizor nu respectă cerințele și condițiile stabilite în prezentul Regulament, organismul oficial competent asigură luarea măsurilor necesare împotriva furnizorului respectiv. În cazul în care furnizorului dat i se interzice comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer, organismul oficial competent informează cu privire la aceasta Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.

183. Toate măsurile luate în temeiul pct.182 sunt revocate de îndată ce se stabilește că materialul de înmulțire sau plantare fructifer destinat comercializării de către furnizor va respecta în viitor cerințele și condițiile stabilite în prezentul Regulament.

184. Controlul și certificarea materialului de înmulțire și de plantare fructifer se desfășoară pe toate segmentele producerii, conform schemei specificate în anexa nr.8.

185. Originea fiecărei plante trebuie să fie cunoscută pe toate segmentele de producere și certificare, astfel încât atunci când sunt obiecții referitoare la starea fitosanitară, autenticitatea varietală sau puritatea varietală a materialului de înmulțire și de plantare fructifer să poată fi identificată și tratată sau suprimată originea acestora.

Secțiunea a 2-a Cerințe specifice

186. Atunci când materialul nu corespunde cerințelor specificate în prezentul Regulament, inspectorul organismului oficial competent respinge materialul în cauză, până la aducerea în concordanță cu măsurile prin care materialul satisface cerințele necesare certificării.

187. În ceea ce privește controlul exercitat de către organismul oficial competent, inspectorii acestuia sunt în drept să verifice:

- 1) informația care atestă proveniența materialelor de înmulțire;
- 2) registrul plantațiilor-(plantelor)-mamă;
- 3) registrul de pepinieră;
- 4) registrul de intrări-ieșiri al materialului de înmulțire și de plantare.

188. Materialul de înmulțire care se produce pe plantele-mamă sau în plantațiile-mamă poate fi supus certificării în anul înființării sau primei certificări doar dacă inspectorul a recepționat până la momentul inspecției:

1) declarația de înregistrare a plantației-mamă, care este transmisă inspectorului până la 1 iunie – pentru plantațiile înființate primăvara și până la 1 decembrie – pentru plantațiile înființate în timpul verii și toamnei;

2) informația care confirmă proveniența și categoria materialelor de plantare;

3) acordul de multiplicare din partea titularului de brevet, în cazul soiurilor brevetate în sensul Legii nr.39/2008;

4) rezultatele testării probelor de sol la prezența nematozilor-vectori ai bolilor virotice pentru materialul de categoria bază și certificat;

5) planul amplasării culturii, care trebuie să facă referință la amplasarea parcelei în cadrul pepinierii, forma și dimensiunea parcelei, detalii despre numărul de rânduri și numărul de plante pe rând, specia, soiul, portaltoiul.

189. În fiecare an și până la 1 iunie pentru culturile înființate primăvara sau până la 1 octombrie pentru culturile înființate vara, pentru înscrierea la multiplicare a materialelor de înmulțire sau de plantare, producătorul depune organismului oficial competent o declarație de multiplicare pe suport de hârtie sau în format electronic cu respectarea Legii nr.124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (în continuare – *Legea nr. 124/2022*).

190. În baza declarațiilor de multiplicare recepționate, inspectorul pregătește programul inspecțiilor în câmp a pepinierelor pomicole.

191. Inspectorul va inspecta culturile urmărind autenticitatea și puritatea varietală, starea de sănătate a plantelor cu referire la organismele dăunătoare din anexele nr.2, nr.3 și nr.4 și calitatea materialului de înmulțire și plantare fructifer.

192. Starea fitosanitară a materialului de înmulțire și de plantare se determină prin inspecții vizuale ale tuturor sectoarelor pepinierii, urmărindu-se depistarea simptomelor de viroze și alte boli și organisme dăunătoare, specificate în anexele nr.2, nr.3 și nr.4, care pot afecta calitatea și utilitatea materialelor de înmulțire și de plantare.

193. Inspecțiile stabilite la pct.191 și 192 se efectuează în timpul vegetației, din luna mai până în luna octombrie.

194. Inspectorul consemnează în scris rezultatele inspecției în câmp, menționate la pct.191 și 192.

195. După finalizarea inspecției în câmp, înainte de recoltarea materialului de înmulțire și de plantare în vederea finalizării certificării acestor materiale, producătorul depune inspectorului o declarație de certificare pe suport de hârtie sau în format electronic cu respectarea Legii nr.124/2022.

196. În baza declarației de certificare, inspectorul generează și atribuie numerele și seria etichetelor pentru materialul supus certificării.

197. Etichetele sunt imprimare respectându-se intervalul și numărul de serie atribuit de către inspector, cheltuielile fiind suportate de către depunătorul declarației de certificare.

198. Inspectorul păstrează un registru de evidență a etichetelor eliberate.

199. Etichetarea se face în modul următor:

1) direct în câmp, prin capsarea etichetelor pe tulpina pomilor. Dacă, din anumite motive, etichetarea nu poate fi efectuată direct în câmp, materialul poate fi etichetat ulterior, cu consimțământul inspectorului, cu condiția că, după recoltare, materialul este depozitat pe loturi identificate și marcate clar;

2) după recoltare, atribuindu-se câte o etichetă pentru fiecare lot uniform de puietți-portaltoi, de marcote, de butași, de sămburi și de ramuri-altoi.

200. După recoltarea, sortarea și ambalarea materialului, producătorul convine cu inspectorul

pentru a stabili data efectuării inspecției în vederea finalizării certificării.

201. Din lotul supus verificării la locul depozitării se formează un eșantion randomizat care trebuie să reprezinte cel puțin 3% din mărimea lotului, dar cel puțin 50 bucăți – pentru pomii și pentru arbuștii fructiferi sau 100 bucăți – pentru puieti, pentru marcote și pentru butași, la care inspectorul verifică următoarele elemente:

- 1) uniformitatea lotului;
- 2) ambalarea și etichetarea;
- 3) integritatea și încadrarea în indicatorii parametrilor morfologici ai rădăcinilor principale și ai părții aeriene;
- 4) culoarea și turgescența țesuturilor.

202. Inspectorul consemnează în scris rezultatele verificării calității exterioare a materialului de înmulțire și plantare fructifer.

203. În cazul în care materialul de înmulțire și plantare fructifer nu satisface una sau mai multe cerințe ale prezentului Regulament sau materialul inspectat nu se încadrează în indicatorii prevăzuți, inspectorul poate dispune măsuri de remediere, care să aducă materialul la parametrii de calitate. Dacă, în urma unei noi verificări, se constată că nu sunt îndeplinite prescripțiile recomandate, inspectorul ia decizia de declasare sau de respingere a lotului de la certificare.

204. În cazul în care materialul inspectat corespunde tuturor cerințelor prevăzute în prezentul Regulament, inspectorul eliberează certificatul de valoare biologică.

205. Certificatul de valoare biologică se eliberează conform următoarelor prevederi:

- 1) pentru plantațiile-mamă de ramuri altoi – până la 5 iulie;
- 2) pentru plantațiile-mamă de seminceri – între 1 iunie și 15 septembrie (în funcție de specie și viabilitatea semințelor în timpul păstrării lor);
- 3) pentru marcotieră și drajonieră – până la 1 septembrie;
- 4) pentru pomii altoiți și butașii de coacăz și agriș – după recoltare;
- 5) pentru căpșun – până la 1 august.

206. Certificatele menționate la pct.205 sunt valabile:

- 1) pentru materialul săditor destinat comercializării – până în data de 31 mai a anului următor;
- 2) pentru plantațiile-mamă de ramuri altoi și portaltoi – timp de 3 ani de la data eliberării.

Capitolul VII

COMERCIALIZAREA MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI PLANTARE FRUCTIFER

207. Materialul de înmulțire și plantare fructifer se plasează pe piață însoțit de certificatul de valoare biologică.

208. La comercializarea cu amănuntul, calitatea și starea fitosanitară a materialului de înmulțire și plantare fructifer pot fi atestate în baza etichetei eliberate sub controlul organismului oficial competent.

209. Materialul de înmulțire și de plantare fructifer se comercializează doar în loturi omogene și doar dacă este calificat drept material de categoriile prebază, bază, certificat și CAC și este certificat de către organismul oficial competent.

210. Fără a aduce atingere aplicării prevederilor actelor normative privitor la procedurile de import și controlul semințelor de import, materialul de înmulțire și plantare fructifer produs într-o țară membră a Uniunii Europene sau în oricare altă țară terță nu este supus restricțiilor de comercializare pe piața Republicii Moldova, prezentând reglementări și garanții echivalente privind obligațiile furnizorului, identitatea, caracteristicile, aspectele fitosanitare, mediul de cultură, ambalajul, modalitățile de inspectare, marcarea și sigilarea și conforme cu cerințele și condițiile stabilite în prezentul Regulament și în actele de punere în aplicare a acestuia.

LISTA
genurilor și speciilor cărora li se aplică Regulamentul privind producerea
și comercializarea materialului de înmulțire și plantare
fructifer destinat producției de fructe

Castanea sativa Mill. – castan
Citrus L. – citrice
Corylus avellana L. – alun
Cydonia oblonga Mill. – gutui
Ficus carica L. – smochin
Fortunella Swingle – kumquat
Fragaria L. – căpșun
Juglans regia L. – nuc
Malus Mill. – măr
Olea europaea L. – măslin
Pistacia vera L. – fistic
Poncirus Raf. – poncirus
Prunus amygdalus Batsch – migdal
Prunus dulcis (Mill.) D. A. Webb – varietate de migdal spp.
Prunus armeniaca L. – cais
Prunus avium (L.) L. – cireș
Prunus cerasus L. – vișin
Prunus domestica L. – prun
Prunus cerasifera – corcoduș
Prunus institia – varietate de goldane
Prunus mahaleb – varietate de vișin
Prunus davidiana și *hibrizii interspecifici* – varietate de piersică
Prunus persica (L.) Batsch – piersic
Prunus salicina Lindley – prun
Pyrus L. – păr
Ribes L. – zmeură
Ribes Grossularia – agriș
Rubus L. – coacăz
Vaccinium L. – afin

Anexa nr.2

la Regulamentul privind producerea și comercializarea
materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe

LISTA

ORNC-urilor a căror prezență trebuie stabilită prin inspecție vizuală și, în caz de suspiciuni,
prin eșantionare și testare în temeiul pct.39, 44, 67, 87 și 103

Genul sau specia	ORNC-uri
1	2
<i>Castanea sativa</i> Mill.	Ciuperci și oomicete <i>Cryphonectria parasitica</i> (Murrill) Barr [ENDOPA]

	<i>Mycosphaerella punctiformis</i> Verkley & U. Braun [RAMUEN]
	<i>Phytophthora cambivora</i> (Petri) Buisman [PHYTCM]
	<i>Phytophthora cinnamomi</i> Rands [PHYTCN]
	Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme
	Chestnut mosaic agent
Citrus L., Fortunella Swingle, Poncirus Raf.	Ciuperci și oomicete
	<i>Phytophthora citrophthora</i> (R.E.Smith & E.H.Smith) Leonian [PHYTCO]
	<i>Phytophthora nicotianae</i> var. <i>parasitica</i> (Dastur) Waterhouse [PHYTNP]
	Insecte și acarieni
	<i>Aleurothrixus floccosus</i> Maskell [ALTHFL]
	<i>Parabemisia myricae</i> Kuwana [PRABMY]
	Nematozi
	<i>Pratylenchus vulnus</i> Allen & Jensen [PRATVU]
	<i>Tylenchulus semipenetrans</i> Cobb [TYLESE]
Corylus avellana L.	Bacterii
	<i>Pseudomonas avellanae</i> Janse <i>et al.</i> [PSDMAL]
	<i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>Corylina</i> (Miller, Bollen, Simmons, Gross & Barss) Vauterin, Hoste, Kersters & Swings [XANTCY]
	Ciuperci și oomicete
	<i>Armillariella mellea</i> (Vahl) Kummer [ARMIME]
	<i>Verticillium albo-atrum</i> Reinke & Berthold [VERTAA]
	<i>Verticillium dahliae</i> Kleb [VERTDA]
	Insecte și acarieni
	<i>Phytoptus avellanae</i> Nalepa [ERPHAV]
Cydonia oblonga Mill. și Pyrus L.	Bacterii
	<i>Agrobacterium tumefaciens</i> (Smith & Townsend) Conn [AGRBTU]
	<i>Erwinia amylovora</i> (Burrill) Winslow <i>et al.</i> [ERWIAM]
	<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>Syringae</i> van Hall [PSDMSY]
	Ciuperci și oomicete
	<i>Armillariella mellea</i> (Vahl) Kummer [ARMIME]
	<i>Chondrostereum purpureum</i> Pouzar [STERPU]
	<i>Glomerella cingulata</i> (Stoneman) Spaulding & von Schrenk [GLOMCI]
	<i>Neofabraea alba</i> Desmazières [PEZIAL]
	<i>Neofabraea malicorticis</i> Jackson [PEZIMA]
	<i>Neonectria ditissima</i> (Tulasne & C. Tulasne) Samuels & Rossman [NECTGA]
	<i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert & Cohn) J. Schröter [PHYTCC]
	<i>Sclerophora pallida</i> Yao & Spooner [SKLPPA]
	<i>Verticillium albo-atrum</i> Reinke & Berthold [VERTAA]

	<i>Verticillium dahliae</i> Kleb [VERTDA]
	Insecte și acarieni
	<i>Eriosoma lanigerum</i> Hausmann [ERISLA]
	<i>Psylla</i> spp. Geoffroy [1PSYLG]
	Nematozi
	<i>Meloidogyne hapla</i> Chitwood [MELGHA]
	<i>Meloidogyne javanica</i> Chitwood [MELGJA]
	<i>Pratylenchus penetrans</i> (Cobb) Filipjev & Schuurmans-Stekhoven [PRATPE]
	<i>Pratylenchus vulnus</i> Allen & Jensen [PRATVU]
Ficus carica L.	Bacterii
	<i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>fici</i> (Cavara) Dye [XANTFI]
	Ciuperci și oomicete
	<i>Armillariella mellea</i> (Vahl) Kummer [ARMIME]
	Insecte și acarieni
	<i>Ceroplastes rusci</i> Linnaeus [CERPRU]
	Nematozi
	<i>Heterodera ficis</i> Kirjanova [HETDFI]
	<i>Meloidogyne arenaria</i> Chitwood [MELGAR]
	<i>Meloidogyne incognita</i> (Kofold&White) Chitwood [MELGIN]
	<i>Meloidogyne javanica</i> Chitwood [MELGJA]
	<i>Pratylenchus penetrans</i> (Cobb) Filipjev&Schuurmans-Stekhoven [PRATPE]
	<i>Pratylenchus vulnus</i> Allen&Jensen [PRATVU]
	Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme
	<i>Fig mosaic agent</i> [FGM000]
Fragaria L.	Bacterii
	<i>Candidatus Phlomobacter fragariae</i> Zreik, Bové&Garnier [PHMBFR]
	Ciuperci și oomicete
	<i>Podosphaera aphanis</i> (Wallroth) Braun&Takamatsu [PODOAP]
	<i>Rhizoctonia fragariae</i> Hussain&W.E.McKeen [RHIZFR]
	<i>Verticillium albo-atrum</i> Reinke&Berthold [VERTAA]
	<i>Verticillium dahliae</i> Kleb [VERTDA]
	Insecte și acarieni
	<i>Chaetosiphon fragaefolii</i> Cockerell [CHTSFR]
	<i>Phytonemus pallidus</i> Banks [TARSPA]
	Nematozi
	<i>Ditylenchus dipsaci</i> (Kuehn) Filipjev [DITYDI]
	<i>Meloidogyne hapla</i> Chitwood [MELGHA]
	<i>Pratylenchus vulnus</i> Allen&Jensen [PRATVU]
	Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme
	<i>Candidatus Phytoplasma asteris</i> Lee et al. [PHYPPAS]
	<i>Candidatus australiense</i> et al
	<i>Candidatus Phytoplasma fragariae</i> Valiunas, Staniulis&Davis [PHYPPFG]

	<i>Candidatus Phytoplasma pruni</i> [PHYPPN]
	<i>Candidatus Phytoplasma solani</i> Quaglino <i>et al.</i> [PHYPSO]
	<i>Clover phyllody phytoplasma</i> [PHYP03]
	<i>Strawberry multiplier disease phytoplasma</i> [PHYP75]
Juglans regia L.	Bacterii
	<i>Agrobacterium tumefaciens</i> (Smith&Townsend) Conn [AGRBTU]
	<i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>Juglandi</i> (Pierce) Vauterin <i>et al.</i> [XANTJU]
	Ciuperci și oomicete
	<i>Armillariella mellea</i> (Vahl) Kummer [ARMIME]
	<i>Chondrostereum purpureum</i> Pouzar [STERPU]
	<i>Neonectria ditissima</i> (Tulasne&C. Tulasne) Samuels&Rossmann [NECTGA]
	<i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert&Cohn) J.Schröter [PHYTCC]
	Insecte și acarieni
	<i>Epidiaspis leperii</i> Signoret [EPIDBE]
	<i>Pseudaulacaspis pentagona</i> Targioni-Tozzetti [PSEAPE]
	<i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Comstock [QUADPE]
Malus Mill.	Bacterii
	<i>Agrobacterium tumefaciens</i> (Smith&Townsend) Conn [AGRBTU]
	<i>Erwinia amylovora</i> (Burrill) Winslow <i>et al.</i> [ERWIAM]
	<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>Syringae</i> van Hall [PSDMSY]
	Ciuperci și oomicete
	<i>Armillariella mellea</i> (Vahl) Kummer [ARMIME]
	<i>Chondrostereum purpureum</i> Pouzar [STERPU]
	<i>Glomerella cingulata</i> (Stoneman) Spaulding&von Schrenk [GLOMCI]
	<i>Neofabraea alba</i> Desmazières [PEZIAL]
	<i>Neofabraea malicorticis</i> Jackson [PEZIMA]
	<i>Neonectria ditissima</i> (Tulasne & C. Tulasne) Samuels&Rossmann [NECTGA]
	<i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert&Cohn) J.Schröter [PHYTCC]
	<i>Sclerophora pallida</i> Yao&Spoooner [SKLPPA]
	<i>Verticillium albo-atrum</i> Reinke&Berthold [VERTAA]
	<i>Verticillium dahliae</i> Kleb [VERTDA]
	Insecte și acarieni
	<i>Eriosoma lanigerum</i> Hausmann [ERISLA] <i>Psylla</i> spp. Geoffroy [1PSYLG]
	Nematozi
	<i>Meloidogyne hapla</i> Chitwood [MELGHA]
	<i>Meloidogyne javanica</i> Chitwood [MELGJA]
	<i>Pratylenchus penetrans</i> (Cobb) Filipjev&Schuurmans-Stekhoven [PRATPE]
	<i>Pratylenchus vulnus</i> Allen&Jensen [PRATVU]
Olea europaea L.	Bacterii
	<i>Pseudomonas savastanoi</i> pv. <i>savastanoi</i> (Smith) Gardan <i>et al.</i> [PSDMSA]

	Nematozi
	<p><i>Meloidogyne arenaria</i> Chitwood [MELGAR] <i>Meloidogyne incognita</i> (Kofold&White) Chitwood [MELGIN] <i>Meloidogyne javanica</i> Chitwood [MELGJA] <i>Pratylenchus vulnus</i> Allen&Jensen [PRATVU]</p>
	Virusuri, virozi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme
	<p><i>Olive leaf yellowing-associated virus</i> [OLYAV0] <i>Olive vein yellowing-associated virus</i> [OYVAV0] <i>Olive yellow mottling and decline associated virus</i> [OYMDAV]</p>
<i>Pistacia vera</i> L.	Ciuperci și oomicete
	<p><i>Phytophthora cambivora</i> (Petri) Buisman [PHYTCM] <i>Phytophthora cryptogea</i> Pethybridge&Lafferty [PHYTCR] <i>Rosellinia necatrix</i> Prillieux [ROSLNE] <i>Verticillium dahliae</i> Kleb [VERTDA]</p>
	Nematozi
	<p><i>Pratylenchus penetrans</i> (Cobb) Filipjev&Schuurmans-Stekhoven [PRATPE] <i>Pratylenchus vulnus</i> Allen&Jensen [PRATVU]</p>
<i>Prunus domestica</i> L., și <i>Prunus dulcis</i> (Miller) Webb, <i>Prunus cerasifera</i>, <i>Prunus institia</i>	Bacterii
	<p><i>Agrobacterium tumefaciens</i> (Smith&Townsend) Conn [AGRBTU] <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>morsprunorum</i> (Wormald) Young, Dye&Wilkie [PSDMMP]</p>
	Ciuperci și oomicete
	<p><i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert&Cohn) J.Schröter [PHYTCC] <i>Verticillium dahliae</i> Kleb [VERTDA]</p>
	Insecte și acarieni
	<i>Pseudaulacaspis pentagona</i> Targioni-Tozzetti [PSEAPE]
	<i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Comstock [QUADPE]
	Nematozi
	<p><i>Meloidogyne arenaria</i> Chitwood [MELGAR] <i>Meloidogyne incognita</i> (Kofold&White) Chitwood [MELGIN] <i>Meloidogyne javanica</i> Chitwood [MELGJA] <i>Pratylenchus penetrans</i> (Cobb) Filipjev&Schuurmans-Stekhoven [PRATPE] <i>Pratylenchus vulnus</i> Allen&Jensen [PRATVU]</p>
<i>Prunus armeniaca</i> L.	Bacterii
	<p><i>Agrobacterium tumefaciens</i> (Smith&Townsend) Conn [AGRBTU] <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>morsprunorum</i> (Wormald) Young, Dye&Wilkie [PSDMMP] <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>Syringae</i> van Hall [PSDMSY] <i>Pseudomonas viridiflava</i> (Burkholder) Dowson [PSDMVF]</p>
	Ciuperci și oomicete
	<i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert&Cohn) J.Schröter [PHYTCC]
	<i>Verticillium dahliae</i> Kleb [VERTDA]
	Insecte și acarieni

	<i>Pseudaulacaspis pentagona</i> Targioni-Tozzetti [PSEAPE]
	<i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Comstock [QUADPE]
	Nematozi
	<i>Meloidogyne arenaria</i> Chitwood [MELGAR] <i>Meloidogyne incognita</i> (Kofold&White) Chitwood [MELGIN] <i>Meloidogyne javanica</i> Chitwood [MELGJA] <i>Pratylenchus penetrans</i> (Cobb) Filipjev&Schuurmans-Stekhoven [PRATPE] <i>Pratylenchus vulnus</i> Allen&Jensen [PRATVU]
<i>Prunus avium</i> L. și <i>Prunus cerasus</i> L., <i>Prunus mahaleb</i>	Bacterii
	<i>Agrobacterium tumefaciens</i> (Smith&Townsend) Conn [AGRBTU]
	<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>morsprunorum</i> (Wormald) Young, Dye&Wilkie [PSDMMP]
	Ciuperci și oomicete
	<i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert&Cohn) J.Schröter [PHYTCC]
	Insecte și acarieni
	<i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Comstock [QUADPE]
	Nematozi
	<i>Meloidogyne arenaria</i> Chitwood [MELGAR] <i>Meloidogyne incognita</i> (Kofold&White) Chitwood [MELGIN] <i>Meloidogyne javanica</i> Chitwood [MELGJA] <i>Pratylenchus penetrans</i> (Cobb) Filipjev&Schuurmans-Stekhoven [PRATPE] <i>Pratylenchus vulnus</i> Allen&Jensen [PRATVU]
<i>Prunus persica</i> (L.) Batsch și <i>Prunus salicina</i> Lindley, <i>Prunus davidiana</i> și <i>hibrizii interspecifici</i>	Bacterii
	<i>Agrobacterium tumefaciens</i> (Smith&Townsend) Conn [AGRBTU] <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>morsprunorum</i> (Wormald) Young, Dye&Wilkie [PSDMMP] <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>persicae</i> (Prunier, Luisetti&Gardan) Young, Dye&Wilkie [PSDMPE]
	Ciuperci și oomicete
	<i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert&Cohn) J.Schröter [PHYTCC] <i>Verticillium dahliae</i> Kleb [VERTDA]
	Insecte și acarieni
	<i>Pseudaulacaspis pentagona</i> Targioni-Tozzetti [PSEAPE] <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Comstock [QUADPE]
	Nematozi
	<i>Meloidogyne arenaria</i> Chitwood [MELGAR] <i>Meloidogyne incognita</i> (Kofold&White) Chitwood [MELGIN] <i>Meloidogyne javanica</i> Chitwood [MELGJA] <i>Pratylenchus penetrans</i> (Cobb) Filipjev&Schuurmans-Stekhoven [PRATPE] <i>Pratylenchus vulnus</i> Allen&Jensen [PRATVU]

Ribes L., Ribes Grossularia	Ciuperci și oomicete <i>Diaporthe strumella</i> (Fries) Fuckel [DIAPST] <i>Microsphaera grossulariae</i> (Wallroth) Léveillé [MCRSGR] <i>Podosphaera mors-uvae</i> (Schweinitz) Braun&Takamatsu [SPHRMU]
	Insecte și acarieni
	<i>Cecidophyopsis ribis</i> Westwood [ERPHRI] <i>Dasineura tetensi</i> Rübsaamen [DASYTE] <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> Targioni-Tozzetti [PSEAPE] <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Comstock [QUADPE] <i>Tetranychus urticae</i> Koch [TETRUR]
	Nematozi <i>Aphelenchoides ritzemabosi</i> (Schwartz) Steiner&Buhner [APLORI] <i>Ditylenchus dipsaci</i> (Kuehn) Filipjev [DITYDI] Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme <i>Aucuba mosaic agent</i> și <i>blackcurrant yellows agent</i> , combinate
Rubus L.	Bacterii
	<i>Agrobacterium</i> spp. Conn [1AGRBG] <i>Rhodococcus fascians</i> Tilford [CORBFA] Ciuperci și oomicete <i>Peronospora rubi</i> Rabenhorst [PERORU] Insecte și acarieni <i>Resseliella theobaldi</i> Barnes [THOMTE]
Vaccinium L.	Bacterii
	<i>Agrobacterium tumefaciens</i> (Smith&Townsend) Conn [AGRBTU] Ciuperci și oomicete <i>Diaporthe vaccinii</i> Shear [DIAPVA] <i>Exobasidium vaccinii</i> (Fuckel) Woronin [EXOBVA] <i>Godronia cassandrae</i> (formă anamorfă <i>Topospora myrtilli</i>) Peck [GODRCA]

Anexa nr.3
la Regulamentul privind producerea și comercializarea
materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe

LISTA

ONRC-urilor a căror prezență trebuie stabilită prin inspecție vizuală și, în anumite cazuri,
prin eșantionare și testare în temeiul pct.40, 42, 44, 67, 87, 103 și al anexei nr.5

Genul sau specia	ORNC-uri
1	2
Castanea sativa Mill.	Ciuperci și oomicete <i>Phytophthora ramorum</i> Werres, De Cock & Man in't Veld [PHYTRA]
Citrus L., Fortunella Swingle și Poncirus Raf.	Bacterii
	<i>Spiroplasma citri</i> Saglio <i>et al.</i> [SPIRCI]
	Ciuperci și oomicete
	<i>Plenodomus tracheiphilus</i> (Petri) Gruyter, Aveskamp&Verkley

	[DEUTTR]
	Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme
	<p><i>Citrus cristicortis agent</i> [CSCC00] <i>Citrus exocortis viroid</i> [CEVD00] <i>Citrus impietratura agent</i> [CSI000] <i>Citrus leaf blotch virus</i> [CLBV00] <i>Citrus psorosis virus</i> [CPSV00] <i>Citrus tristeza virus</i> (izolate UE) [CTV000] <i>Citrus variegation virus</i> [CVV000] <i>Hop stunt viroid</i> [HSVD00]</p>
<i>Corylus avellana</i> L.	Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme
	<i>Apple mosaic virus</i> [APMV00]
<i>Cydonia oblonga</i> Mill.	Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme
	<p><i>Apple chlorotic leaf spot virus</i> [ACLSV0] <i>Apple rubbery wood agent</i> [ARW000] <i>Apple stem grooving virus</i> [ASGV00] <i>Apple stem-pitting virus</i> [ASPV00] <i>Pear bark necrosis agent</i> [PRBN00] <i>Pear bark split agent</i> [PRBS00] <i>Pear blister canker viroid</i> [PBCVD0] <i>Pear rough bark agent</i> [PRRB00] <i>Quince yellow blotch agent</i> [ARW000]</p>
<i>Fragaria</i> L.	Bacterii
	<p><i>Xanthomonas fragariae</i> Kennedy&King [XANTFR] Ciuperci și oomicete <i>Colletotrichum acutatum</i> Simmonds [COLLAC] <i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert&Cohn) J.Schröter [PHYTCC] <i>Phytophthora fragariae</i> C.J. Hickman [PHYTFR] Nematozi <i>Aphelenchoides besseyi</i> Christie [APLOBE] <i>Aphelenchoides blastophthorus</i> Franklin [APLOBL] <i>Aphelenchoides fragariae</i> (Ritzema Bos) Christie [APLOFR] <i>Aphelenchoides ritzemabosi</i> (Schwartz) Steiner&Buhner [APLORI]</p>
	Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme
	<p><i>Arabis mosaic virus</i> [ARMV00] <i>Raspberry ringspot virus</i> [RPRSV0] <i>Strawberry crinkle virus</i> [SCRV00] <i>Strawberry latent ringspot virus</i> [SLRSV0] <i>Strawberry mild yellow edge virus</i> [SMYEV0] <i>Strawberry mottle virus</i> [SMOV00] <i>Strawberry vein banding virus</i> [SVBV00] <i>Tomato black ring virus</i> [TBRV00]</p>
<i>Juglans regia</i> L.	Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme
	<i>Cherry leaf roll virus</i> [CLRV00]
<i>Malus</i> Mill.	Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme
	<p><i>Apple chlorotic leaf spot virus</i> [ACLSV0] <i>Apple dimple fruit viroid</i> [ADFVD0] <i>Apple flat limb agent</i> [AFL000] <i>Apple mosaic virus</i> [APMV00]</p>

	<p><i>Apple rubbery wood agent</i> [ARW000] <i>Apple scar skin viroid</i> [ASSVD0] <i>Apple star crack agent</i> [APHW00] <i>Apple stem grooving virus</i> [ASGV00] <i>Apple stem-pitting virus</i> [ASPV00] <i>Candidatus Phytoplasma mali</i> Seemüller & Schneider [PHYPPMA] Deficiențe ale fructelor: mere mici [APCF00], deformarea verde a merelor [APGC00], fructele cu proeminențe ale lui Ben Davis, pătarea rugoasă a mărului [APRSK0], crăparea stelată a merelor, pătarea inelară ruginie a merelor [APLP00], verucozitatea ruginie a merelor</p>
<i>Olea europaea</i> L.	<p>Ciuperci și oomicete <i>Verticillium dahliae</i> Kleb [VERTDA] Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme <i>Arabis mosaic virus</i> [ARMV00] <i>Cherry leaf roll virus</i> [CLRV00] <i>Strawberry latent ringspot virus</i> [SLRSV0]</p>
<i>Prunus dulcis</i> (Miller) Webb	<p>Bacterii <i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>pruni</i> (Smith) Vauterin <i>et al.</i> [XANTPR] Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme <i>Apple chlorotic leaf spot virus</i> [ACLSV0] <i>Apple mosaic virus</i> [APMV00] <i>Candidatus Phytoplasma prunorum</i> Seemüller & Schneider [PHYPPR] <i>Plum pox virus</i> [PPV000] <i>Prune dwarf virus</i> [PDV000] <i>Prunus necrotic ringspot virus</i> [PNRSV0]</p>
<i>Prunus armeniaca</i> L.	<p>Bacterii <i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>pruni</i> (Smith) Vauterin <i>et al.</i> [XANTPR] Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme <i>Apple chlorotic leaf spot virus</i> [ACLSV0] <i>Apple mosaic virus</i> [APMV00] <i>Apricot latent virus</i> [ALV000] <i>Candidatus Phytoplasma prunorum</i> Seemüller&Schneider [PHYPPR] <i>Plum pox virus</i> [PPV000] <i>Prune dwarf virus</i> [PDV000] <i>Prunus necrotic ringspot virus</i> [PNRSV0]</p>
<i>Prunus avium</i> L. și <i>Prunus cerasus</i> L., <i>Prunus mahaleb</i>	<p>Bacterii <i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>pruni</i> (Smith) Vauterin <i>et al.</i> [XANTPR] Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme <i>Apple chlorotic leaf spot virus</i> [ACLSV0] <i>Apple mosaic virus</i> [APMV00] <i>Arabis mosaic virus</i> [ARMV00] <i>Candidatus Phytoplasma prunorum</i> Seemüller & Schneider [PHYPPR] <i>Cherry green ring mottle virus</i> [CGRMV0] <i>Cherry leaf roll virus</i> [CLRV00] <i>Cherry mottle leaf virus</i> [CMLV00] <i>Cherry necrotic rusty mottle virus</i> [CRNRM0]</p>

	<p><i>Little cherry virus 1</i> și <i>little cherry virus 2</i> [LCHV10], [LCHV20] <i>Plum pox virus</i> [PPV000] <i>Prune dwarf virus</i> [PDV000] <i>Prunus necrotic ringspot virus</i> [PNRSV0] <i>Raspberry ringspot virus</i> [RPRSV0] <i>Strawberry latent ringspot virus</i> [SLRSV0] <i>Tomato black ring virus</i> [TBRV00]</p>
<p><i>Prunus domestica L., Prunus salicina Lindley și alte specii de Prunus L. susceptibile la Plum pox virus în cazul hibrizilor de Prunus L.</i></p>	<p>Bacterii <i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>pruni</i> (Smith) Vauterin et al. [XANTPR] Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme <i>Apple chlorotic leaf spot virus</i> [ACLSV0] <i>Apple mosaic virus</i> [APMV00] <i>Candidatus Phytoplasma prunorum</i> Seemüller & Schneider [PHYPPR] <i>Myrobalan latent ringspot virus</i> [MLRSV0] <i>Plum pox virus</i> [PPV000] <i>Prune dwarf virus</i> [PDV000] <i>Prunus necrotic ringspot virus</i> [PNRSV0]</p>
<p><i>Prunus persica (L.) Batsch, Prunus davidiana și hibrizii interspecifici</i></p>	<p>Bacterii <i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>pruni</i> (Smith) Vauterin et al. [XANTPR] Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme <i>Apple chlorotic leaf spot virus</i> [ACLSV0] <i>Apple mosaic virus</i> [APMV00] <i>Apricot latent virus</i> [ALV000] <i>Candidatus Phytoplasma prunorum</i> Seemüller & Schneider [PHYPPR] <i>Peach latent mosaic viroid</i> [PLMVD0] <i>Plum pox virus</i> [PPV000] <i>Prune dwarf virus</i> [PDV000] <i>Prunus necrotic ringspot virus</i> [PNRSV0] <i>Strawberry latent ringspot virus</i> [SLRSV0]</p>
<p><i>Pyrus L.</i></p>	<p>Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme <i>Apple chlorotic leaf spot virus</i> [ACLSV0] <i>Apple rubbery wood agent</i> [ARW000] <i>Apple stem grooving virus</i> [ASGV00] <i>Apple stem-pitting virus</i> [ASPV00] <i>Candidatus Phytoplasma pyri</i> Seemüller & Schneider [PHYPPY] <i>Pear bark necrosis agent</i> [PRBN00] <i>Pear bark split agent</i> [PRBS00] <i>Pear blister canker viroid</i> [PBCVD0] <i>Pear rough bark agent</i> [PRRB00] <i>Quince yellow blotch agent</i> [ARW000]</p>
<p><i>Ribes L., Ribes Grossularia</i></p>	<p>Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme <i>Arabis mosaic virus</i> [ARMV00] <i>Blackcurrant reversion virus</i> [BRAV00] <i>Cucumber mosaic virus</i> [CMV000] <i>Gooseberry vein banding associated virus</i> [GOVB00] <i>Raspberry ringspot virus</i> [RPRSV0] <i>Strawberry latent ringspot virus</i> [SLRSV0]</p>
<p><i>Rubus L.</i></p>	<p>Ciuperci și oomicete</p>

	<p><i>Phytophthora</i> spp. de Bary [1PHYTG]</p> <p>Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme</p> <p><i>Apple mosaic virus</i> [APMV00]</p> <p><i>Arabis mosaic virus</i> [ARMV00]</p> <p><i>Black raspberry necrosis virus</i> [BRNV00]</p> <p><i>Candidatus Phytoplasma rubi</i> Malembic-Maher <i>et al.</i> [PHYPRU]</p> <p><i>Cucumber mosaic virus</i> [CMV000]</p> <p><i>Raspberry bushy dwarf virus</i> [RBDV00]</p>
	<p><i>Raspberry leaf mottle virus</i> [RLMV00]</p> <p><i>Raspberry ringspot virus</i> [RPRSV0]</p> <p><i>Raspberry vein chlorosis virus</i> [RVCV00]</p> <p><i>Raspberry yellow spot</i> [RYS000]</p> <p><i>Rubus yellow net virus</i> [RYNV00]</p> <p><i>Strawberry latent ringspot virus</i> [SLRSV0]</p> <p><i>Tomato black ring virus</i> [TBRV00]</p>
Vaccinium L.	<p>Ciuperci și oomicete</p> <p><i>Phytophthora ramorum</i> (izolate UE) Werres, De Cock&Man in't Veld [PHYTRA]</p> <p>Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme</p> <p><i>Blueberry mosaic associated ophiovirus</i> [BLMAV0]</p> <p><i>Blueberry red ringspot virus</i> [BRRV00]</p> <p><i>Blueberry scorch virus</i> [BLSCV0]</p> <p><i>Blueberry shock virus</i> [BLSHV0]</p> <p><i>Blueberry shoestring virus</i> [BSSV00]</p> <p><i>Candidatus Phytoplasma asteris</i> Lee <i>et al.</i> [PHYPAS]</p> <p><i>Candidatus Phytoplasma pruni</i> [PHYPPN]</p> <p><i>Candidatus Phytoplasma solani</i> Quaglino <i>et al.</i> [PHYPSO]</p> <p><i>Cranberry false blossom phytoplasma</i> [PHYPFB]</p>

Anexa nr.4

la Regulamentul privind producerea și comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe

LISTA

ORNC-urilor a căror prezență în sol este prevăzută la pct.49, 50, 72, 73, 92 și 93

Genul sau specia	ORNC-uri
1	2
<i>Fragaria L.</i>	Nematozi
	<p><i>Longidorus attenuatus</i> Hooper [LONGAT]</p> <p><i>Longidorus elongatus</i> (de Man) Thorne&Swanger [LONGEL]</p> <p><i>Longidorus macrosoma</i> Hooper [LONGMA]</p> <p><i>Xiphinema diversicaudatum</i> (Mikoletzky) Thorne [XIPHDI]</p>
<i>Juglans regia L.</i>	Nematozi
	<i>Xiphinema diversicaudatum</i> (Mikoletzky) Thorne [XIPHDI]
<i>Olea europaea L.</i>	Nematozi
	<i>Xiphinema diversicaudatum</i> (Mikoletzky) Thorne [XIPHDI]

<i>Pistacia vera</i> L.	Nematozi
	<i>Xiphinema index</i> Thorne & Allen [XIPHIN]
<i>Prunus avium</i> L. și <i>Prunus cerasus</i> L., <i>Prunus mahaleb</i>	Nematozi
	<i>Longidorus attenuatus</i> Hooper [LONGAT] <i>Longidorus elongatus</i> (de Man) Thorne&Swanger [LONGEL] <i>Longidorus macrosoma</i> Hooper [LONGMA] <i>Xiphinema diversicaudatum</i> (Mikoletzky) Thorne [XIPHDI]
<i>Prunus domestica</i> L., <i>Prunus persica</i> (L.) Batsch, <i>Prunus davidiana</i> și hibrizii interspecifici și <i>Prunus salicina</i> Lindley, <i>Prunus cerasifera</i>, <i>Prunus institia</i>	Nematozi
	<i>Longidorus attenuatus</i> Hooper [LONGAT] <i>Longidorus elongatus</i> (de Man) Thorne&Swanger [LONGEL] <i>Xiphinema diversicaudatum</i> (Mikoletzky) Thorne [XIPHDI]
<i>Ribes</i> L., <i>Ribes Grossularia</i>	Nematozi
	<i>Longidorus elongatus</i> (de Man) Thorne&Swanger [LONGEL] <i>Longidorus macrosoma</i> Hooper [LONGMA] <i>Xiphinema diversicaudatum</i> (Mikoletzky) Thorne [XIPHDI]
<i>Rubus</i> L.	Nematozi
	<i>Longidorus attenuatus</i> Hooper [LONGAT] <i>Longidorus elongatus</i> (de Man) Thorne&Swanger [LONGEL] <i>Longidorus macrosoma</i> Hooper [LONGMA] <i>Xiphinema diversicaudatum</i> (Mikoletzky) Thorne [XIPHDI]

Anexa nr.5
la Regulamentul privind producerea și comercializarea
materialului de înmulțire și plantare fructifer
destinat producției de fructe

CERINȚE
privind măsurile în funcție de gen sau specie și în funcție
de categorie în temeiul pct.48, 70, 90 și 103

Materialul de înmulțire respectă cerințele privind organismele dăunătoare de carantină pentru Republica Moldova și organismele dăunătoare de carantină pentru zonele protejate prevăzute în actele normative privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor.

În plus, acesta respectă următoarele cerințe în funcție de gen sau de specie și în funcție de categoria în cauză:

1. *Castanea sativa* Mill.

1) Toate categoriile

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează o dată pe an.

Eșantionare și testare

Eșantionarea și testarea se efectuează în caz de îndoieli cu privire la prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2.

2) Categoria prebază

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

În cazul în care o derogare permite producerea de material prebază într-un câmp fără protecție contra insectelor, se aplică următoarele cerințe:

a) *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr:

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoria prebază se produc în zone declarate de autoritatea competentă ca fiind indemne de *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr, în conformitate cu standardele internaționale relevante pentru măsuri fitosanitare; sau

- nu se observă simptome cauzate de *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr la situl de producție pe materialul de înmulțire și pe plantele fructifere din categoria prebază în cursul ultimului ciclu complet de vegetație;

b) *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld:

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoria prebază se produc în zone declarate de autoritatea competentă ca fiind indemne de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld în conformitate cu standardele internaționale relevante pentru măsuri fitosanitare; sau

- nu se observă simptome cauzate de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld pe materialul de înmulțire și pe plantele fructifere din categoria prebază din situl de producție în cursul ultimului ciclu complet de vegetație.

3) Categoria bază

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

a) *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr:

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoria bază se produc în zone declarate de autoritatea competentă ca fiind indemne de *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr, în conformitate cu standardele internaționale relevante pentru măsuri fitosanitare; sau

- nu se observă simptome cauzate de *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr la situl de producție pe materialul de înmulțire și pe plantele fructifere din categoria bază în cursul ultimului ciclu complet de vegetație;

b) *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld:

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoria bază se produc în zone declarate de autoritatea competentă ca fiind indemne de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld, în conformitate cu standardele internaționale relevante pentru măsuri fitosanitare; sau

- nu se observă simptome cauzate de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld pe materialul de înmulțire și pe plantele fructifere din categoria bază din situl de producție în cursul ultimului ciclu complet de vegetație.

4) Categoriile certificate și CAC

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

a) *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr:

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoriile certificată și CAC se produc în zone declarate de autoritatea competentă ca fiind indemne de *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr în conformitate cu standardele internaționale relevante pentru măsuri fitosanitare; sau

- nu se observă simptome cauzate de *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr la situl de producție pe materialul de înmulțire și pe plantele fructifere din categoriile certificată și CAC în cursul ultimului ciclu complet de vegetație; sau

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoriile certificată și CAC care prezintă simptome cauzate de *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr se îndepărtează, materialul de înmulțire și plantele fructifere rămase se inspectează la intervale săptămânale și nu se observă niciun simptom în situl de producție timp de cel puțin trei săptămâni înainte de expediere;

b) *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld:

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoriile certificată și CAC se produc în zone declarate de autoritatea competentă ca fiind indemne de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld în conformitate cu standardele internaționale relevante pentru măsuri fitosanitare; sau

- nu se observă simptome cauzate de *Phytophthora ramorum* (izolate UE) Werres, De Cock & Man

in 't Veld pe materialul de înmulțire și pe plantele fructifere din categoriile certificată și CAC din situl de producție în cursul ultimului ciclu complet de vegetație; sau

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoriile certificată și CAC care prezintă simptome cauzate de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld în situl de producție și toate plantele aflate pe o rază de 2 m față de materialul de înmulțire simptomatic și de plantele fructifere simptomatice se îndepărtează și se distrug, inclusiv solul aderent; și

- pentru toate plantele situate pe o rază de 10 m de materialul de înmulțire simptomatic și de plantele fructifere simptomatice și pentru orice material de înmulțire și plante fructifere rămase din lotul afectat:

- în decurs de trei luni de la depistarea materialului de înmulțire simptomatic și a plantelor fructifere simptomatice, nu se observă simptome cauzate de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld pe materialul de înmulțire, respectiv, și pe plantele fructifere respective în urma a cel puțin două inspecții efectuate la momente adecvate pentru depistarea organismului dăunător, iar în această perioadă de trei luni nu se efectuează tratamente de suprimare a simptomelor cauzate de *Phytophthora ramorum* (izolate UE) Werres, De Cock & Man in 't Veld; și

după această perioadă de trei luni:

- nu se observă simptome cauzate de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld pe materialul de înmulțire respectiv și pe plantele fructifere respective din situl de producție; sau

- un eșantion reprezentativ din materialul de înmulțire respectiv și din plantele fructifere respective care urmează să fie deplasate se testează și se declară indemn de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld; și

- pentru toate celelalte materiale de înmulțire și plante fructifere din situl de producție:

- nu se observă simptome cauzate de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld pe materialul de înmulțire respectiv și pe plantele fructifere respective din situl de producție; sau

- un eșantion reprezentativ din materialul de înmulțire respectiv și din plantele fructifere respective care urmează să fie deplasate a fost testat și declarat indemn de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld.

2. *Citrus L., Fortunella Swingle și Poncirus Raf.*

1) Categoria prebază

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează de două ori pe an.

Eșantionare și testare

Fiecare plantă-mamă prebază este eșantionată și testată în fiecare an privind prezența *Spiroplasma citri* Saglio et al. Fiecare plantă-mamă prebază este eșantionată și testată la trei ani de la acceptarea acesteia ca plantă-mamă prebază și, ulterior, la intervale de trei ani, în ceea ce privește prezența *Citrus tristeza virus*.

Fiecare plantă-mamă prebază este eșantionată și testată la șase ani de la acceptarea acesteia ca plantă-mamă prebază și, ulterior, la intervale de șase ani privitor la prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.3, altele decât *Citrus tristeza virus* și *Spiroplasma citri* Saglio et al., precum și în caz de suspiciuni în privind ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2.

2) Categoria bază

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează de două ori pe an în ceea ce privește *Citrus tristeza virus*, *Spiroplasma citri* Saglio et al. și *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley. Inspecțiile vizuale se efectuează o dată pe an pentru toate ORNC-urile enumerate în anexele nr.2 și nr.3, altele decât *Spiroplasma citri* Saglio et al. și *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley.

Eșantionare și testare

În cazul plantelor-mamă bază care au fost întreținute în spații cu protecție contra insectelor, fiecare plantă-mamă bază este eșantionată și testată la fiecare trei ani privind prezența *Citrus tristeza virus*. O parte reprezentativă a plantelor-mamă bază este eșantionată și testată în fiecare an privind prezența

Spiroplasma citri Saglio et al.

În cazul plantelor-mamă bază care nu au fost întreținute în spații cu protecție contra insectelor, o parte reprezentativă a plantelor-mamă bază este eșantionată și testată în fiecare an referitor la prezența *Citrus tristeza virus* și *Spiroplasma citri* Saglio et al., pentru a permite testarea tuturor plantelor-mamă într-un interval de 2 ani. În cazul unui rezultat pozitiv al testului pentru *Citrus tristeza virus*, toate plantele-mamă bază din situl de producție sunt eșantionate și testate. O parte reprezentativă a plantelor-mamă bază care nu au fost întreținute în spații cu protecție contra insectelor este eșantionată și testată la fiecare șase ani pe baza unei evaluări a riscului de infectare a plantelor respective în ceea ce privește prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.2 și nr.3, altele decât *Citrus tristeza virus* și *Spiroplasma citri* Saglio et al..

3) Categoria certificată

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează de două ori pe an privind *Citrus tristeza virus*, *Spiroplasma citri* Saglio et al. și *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley. Inspecțiile vizuale se efectuează o dată pe an pentru toate ORNC-urile enumerate în anexele nr.2 și nr.3, altele decât *Citrus tristeza virus*, *Spiroplasma citri* Saglio et al. și *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley.

Eșantionare și testare

În cazul plantelor-mamă certificate care au fost întreținute în spații cu protecție contra insectelor, o parte reprezentativă a plantelor-mamă certificate este eșantionată și testată la fiecare patru ani referitor la prezența *Citrus tristeza virus*, pentru a permite testarea tuturor plantelor-mamă într-un interval de 8 ani.

În cazul plantelor-mamă certificate care nu au fost întreținute în spații cu protecție contra insectelor, o parte reprezentativă a plantelor-mamă bază este eșantionată și testată în fiecare an privind prezența *Citrus tristeza virus*, pentru a permite testarea tuturor plantelor-mamă într-un interval de 3 ani. O parte reprezentativă a plantelor-mamă certificate care nu au fost întreținute în spații cu protecție contra insectelor este eșantionată și testată în caz de suspiciuni referitor la prezența unor organisme dăunătoare enumerate în anexele nr.2 și nr.3, altele decât *Citrus tristeza virus*.

4) Categoriile bază și certificată

În cazul unui rezultat pozitiv al testului pentru *Citrus tristeza virus*, toate plantele-mamă certificate din situl de producție sunt eșantionate și testate.

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

a) materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoriile bază și certificată este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Citrus tristeza virus*, *Spiroplasma citri* Saglio et al. și *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley; sau

b) în cazul materialului de înmulțire și plantare fructifer din categoriile bază și certificată care a fost cultivat în spații cu protecție contra insectelor, nu se observă simptome de *Spiroplasma citri* Saglio et al. sau de *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley pe materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar materialul a făcut obiectul unei eșantionări și testări aleatorii, înainte de comercializare, referitor la prezența *Citrus tristeza virus*; sau

c) în cazul materialului de înmulțire și plantare fructifer din categoria certificată care nu a fost cultivat în spații cu protecție contra insectelor, nu se observă simptome de *Spiroplasma citri* Saglio et al. sau de *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley pe materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar o parte reprezentativă a materialului a fost eșantionat și a fost testat, înainte de comercializare, referitor la prezența *Citrus tristeza virus*; sau

d) în cazul materialului de înmulțire și plantare fructifer din categoria certificată care nu a fost cultivat în spații cu protecție contra insectelor:

– se observă simptome de *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley sau de *Spiroplasma citri* Saglio et al. pe cel mult 2% din materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria certificată din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar materialul de

înmulțire și plantare fructifer respectiv precum și toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și distruse imediat; și

– o parte reprezentativă a materialului de înmulțire și plantare fructifer din categoria certificată a fost eșantionat și testat, înainte de comercializare, privind prezența *Citrus tristeza virus* și cel mult 2% din materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria certificată din situl de producție a fost declarat pozitiv în cursul ultimei perioade complete de vegetație. Materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv a fost scos și distrus imediat. Materialul de înmulțire și plantare fructifer din imediata vecinătate a făcut obiectul unei eșantionări și testări aleatorii, iar toate materialele de înmulțire și plantare fructifere care au fost declarate pozitive au fost scoase și distruse imediat.

5) Categoria CAC

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează o dată pe an.

Eșantionare și testare

Materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC provine dintr-o sursă identificată de material care s-a dovedit, pe baza unei inspecții vizuale, a unei eșantionări și a unei testări, a fi indemn de ORNC-urile enumerate în anexa nr.3.

În cazul în care sursa identificată de material a fost întreținută în spații cu protecție contra insectelor, o parte reprezentativă a materialului respectiv este eșantionată și testată la fiecare opt ani privind prezența *Citrus tristeza virus*.

În cazul în care sursa identificată de material nu a fost întreținută în spații cu protecție contra insectelor, o parte reprezentativă a materialului respectiv este eșantionată și testată la fiecare trei ani în ceea ce privește prezența *Citrus tristeza virus*.

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

a) materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Citrus tristeza virus*, *Spiroplasma citri Saglio et al.* și *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley; sau

b) în cazul materialului de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC care a fost cultivat în spații cu protecție contra insectelor, nu se observă simptome de *Spiroplasma citri Saglio et al.* sau de *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley pe materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar materialul a făcut obiectul unei eșantionări și testări aleatorii, înainte de comercializare, cu privire la prezența *Citrus tristeza virus*; sau

c) în cazul materialului de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC care nu a fost cultivat în spații cu protecție contra insectelor, nu se observă simptome de *Spiroplasma citri Saglio et al.* sau de *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley pe materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și distruse imediat, iar o parte reprezentativă a materialului a fost eșantionat și testat, înainte de comercializare, referitor la prezența *Citrus tristeza virus*; sau

d) în cazul materialului de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC care nu a fost cultivat în spații cu protecție contra insectelor:

- se observă simptome de *Spiroplasma citri Saglio et al.* sau de *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley pe cel mult 2% din materialul de înmulțire și plantare fructifer CAC din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv, precum și toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și distruse imediat; și

- o parte reprezentativă a materialului de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC a fost eșantionat și testat, înainte de comercializare, privind prezența *Citrus tristeza virus* și cel mult 2% din materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC din situl de producție a fost găsit pozitiv în cursul ultimei perioade complete de vegetație. Materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv a fost scos și a fost distrus imediat. Materialul de înmulțire și plantare fructifer din imediata vecinătate a făcut obiectul unei eșantionări și testări aleatorii, iar toate materialele de înmulțire și plantare fructifere care au

fost găsite pozitive au fost scoase și au fost distruse imediat.

3. *Corylus avellana L.*

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează o dată pe an.

Eșantionare și testare

Eșantionarea și testarea se efectuează în caz de suspiciuni referitoare la prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.1 și nr.2.

4. *Cydonia oblonga Mill.*

1) Toate categoriile

Inspecție vizuală

Se efectuează inspecții vizuale în cursul ultimei perioade complete de vegetație cu privire la prezența *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al. În ceea ce privește toate ORNC-urile, altele decât *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al., inspecțiile vizuale se efectuează o dată pe an.

2) Categoria prebază

Eșantionare și testare

Fiecare plantă-mamă prebază este eșantionată și testată după 15 ani de la acceptarea acesteia ca plantă-mamă prebază și, ulterior, la intervale de 15 ani, în ceea ce privește prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.3, altele decât bolile asemănătoare virozelor și virozii, precum și în caz de suspiciuni în ceea ce privește prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2.

3) Categoria bază

Eșantionare și testare

O parte reprezentativă a plantelor-mamă bază este eșantionată și este testată la fiecare 15 ani, pe baza unei evaluări a riscului de infectare a plantelor respective, privind prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.3, altele decât bolile asemănătoare virozelor și virozii, precum și în caz de suspiciuni în ceea ce privește prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2.

4) Categoria certificată

Eșantionare și testare

O parte reprezentativă a plantelor-mamă certificate este eșantionată și testată la fiecare 15 ani, pe baza unei evaluări a riscului de infectare a plantelor respective, în ceea ce privește prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.3, altele decât bolile asemănătoare virozelor și virozii, precum și în caz de suspiciuni referitoare la prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2.

5) Categoriile bază și certificată

Materialul de plantare fructifer certificat este eșantionat și testat în caz de suspiciuni în ceea ce privește prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.2 și nr.3.

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

a) materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoriile bază și certificată este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al.; sau

b) materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoriile bază și certificată din situl de producție a fost inspectat în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate materialele de înmulțire și plantare fructifere care au prezentat simptome de *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al. și toate plantele-gazdă din vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat.

6) Categoria CAC

Eșantionare și testare

Eșantionarea și testarea se efectuează în caz de suspiciuni privind prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.2 și nr.3.

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

a) materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al.; sau

b) materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC din situl de producție a fost inspectat în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate materialele de înmulțire și plantare fructifere care au prezentat simptome de *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al. și toate plantele-

gazdă din vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat.

5. *Ficus carica* L.

Toate categoriile

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează o dată pe an.

Eșantionare și testare

Eșantionarea și testarea se efectuează în caz de îndoieli referitor la prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2.

6. *Fragaria* L.

Toate categoriile

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează de două ori pe an în timpul perioadei de vegetație. Frunzișul *Fragaria* L. face obiectul unei inspecții vizuale privind prezența *Phytophthora fragariae* C.J. Hickman.

Pentru materialul de înmulțire și plantare fructifer produs prin micropropagare, care este întreținut pentru o perioadă mai scurtă de trei luni, este necesară o singură inspecție vizuală în cursul acestei perioade.

1) Categoria prebază

Eșantionare și testare

Fiecare plantă-mamă prebază este eșantionată și este testată la un an de la acceptarea acesteia ca plantă-mamă prebază și, ulterior, o dată per perioadă de vegetație privind prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.3, precum și în caz de suspiciuni cu privire la prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2.

2) Categoria bază

Eșantionare și testare

Un eșantion reprezentativ de rădăcini este eșantionat și testat în cazul unor simptome de *Phytophthora fragariae* C.J. Hickman pe frunziș. Eșantionarea și testarea se efectuează dacă simptomele de *Arabidopsis mosaic virus*, *Raspberry ringspot virus*, *Strawberry crinkle virus*, *Strawberry latent ringspot virus*, *Strawberry mild yellow edge virus*, *Strawberry vein banding virus* și de *Tomato black ring virus* sunt neclare la o inspecție vizuală. Eșantionarea și testarea se efectuează în caz de suspiciuni cu privire la prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.2 și nr.3, altele decât *Arabidopsis mosaic virus*, *Phytophthora fragariae* C.J. Hickman, *Raspberry ringspot virus*, *Strawberry crinkle virus*, *Strawberry latent ringspot virus*, *Strawberry mild yellow edge virus*, *Strawberry vein banding virus* și *Tomato black ring virus*.

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

a) *Phytophthora fragariae* C.J. Hickman:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria bază este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Phytophthora fragariae* C.J. Hickman; sau

- nu se observă simptome de *Phytophthora fragariae* C.J. Hickman pe frunzișul materialului de înmulțire și plantare fructifer din categoria bază din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate materialele de înmulțire și plantare fructifere și toate plantele infectate de pe o rază de cel puțin 5 m au fost marcate, au fost excluse de la extracție și de la comercializare și au fost distruse după ce materialul de înmulțire și plantare fructifer neinfestat a fost extras;

b) *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria bază este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King; sau

- nu se observă simptome de *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King pe materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria bază din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și distruse imediat;

c) *Phytophthora fragariae* C.J. Hickman

- este prevăzută o perioadă de repaus, în timpul căreia materialul de înmulțire și plantare fructifer în cauză nu se cultivă, care trebuie să fie de cel puțin 10 ani între depistările de *Phytophthora fragariae* C.J.

Hickman și următoarea plantare; sau

– istoricul culturii și al bolilor transmise prin sol al sitului de producție se înregistrează;

Xanthomonas fragariae Kennedy & King:

- este prevăzută o perioadă de repaus, în timpul căreia materialul de înmulțire și plantare fructifer în cauză nu se cultivă, care trebuie să fie de cel puțin un an între depistările de *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King și următoarea plantare;

d) cerințe pentru ORNC-uri, altele decât *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King și *Phytophthora fragariae* C.J. Hickman, și altele decât virusurile:

- procentajul de material de înmulțire și plantare fructifer din categoria bază din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, care prezintă simptome de fiecare din următoarele ORNC-uri, nu depășește:

0,05% în cazul *Aphelenchoides besseyi*;

0,1% în cazul *Strawberry multiplier disease phytoplasma*;

0,2% în cazul:

Candidatus Phytoplasma asteris Lee et al.;

Candidatus Phytoplasma pruni;

Candidatus Phytoplasma solani Quaglino et al.;

Verticillium albo-atrum Reinke & Berthold;

Verticillium dahliae Kleb;

0,5% în cazul:

Chaetosiphon fragaefolii Cockerell;

Ditylenchus dipsaci (Kuehn) Filipjev;

Meloidogyne hapla Chitwood;

Podosphaera aphanis (Wallroth) Braun & Takamatsu;

1% în cazul *Pratylenchus vulnus* Allen & Jensen; și materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv, precum și toate plantele-gazdă din vecinătate au fost scoase și distruse; și

- în cazul unui rezultat pozitiv la testul pentru materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria bază care prezintă simptome de *Arabidopsis mosaic virus*, *Raspberry ringspot virus*, *Strawberry crinkle virus*, *Strawberry latent ringspot virus*, *Strawberry mild yellow edge virus*, *Strawberry vein banding virus* și de *Tomato black ring virus*, materialul de înmulțire și plantare fructifer în cauză este scos și distrus imediat;

e) cerințe pentru toate virusurile:

- s-au observat simptome cauzate de toate virusurile enumerate în anexele nr.2 și nr.3 pe cel mult 1% din materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria bază din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv și toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și distruse imediat.

3) Categoria certificată

Eșantionare și testare

Un eșantion reprezentativ de rădăcini este eșantionat și este testat în cazul unor simptome de *Phytophthora fragariae* C.J. Hickman pe frunziș. Eșantionarea și testarea se efectuează dacă simptomele de *Arabidopsis mosaic virus*, *Raspberry ringspot virus*, *Strawberry crinkle virus*, *Strawberry latent ringspot virus*, *Strawberry mild yellow edge virus*, *Strawberry vein banding virus* și de *Tomato black ring virus* sunt neclare la o inspecție vizuală. Eșantionarea și testarea se efectuează în caz de suspiciuni privind prezența ORNC-urilor, altele decât *Arabidopsis mosaic virus*, *Phytophthora fragariae* C.J. Hickman, *Raspberry ringspot virus*, *Strawberry crinkle virus*, *Strawberry latent ringspot virus*, *Strawberry mild yellow edge virus*, *Strawberry vein banding virus* și *Tomato black ring virus*.

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

a) *Phytophthora fragariae* C.J. Hickman:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria certificată este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Phytophthora fragariae* C.J. Hickman; sau

- nu se observă simptome de *Phytophthora fragariae* C.J. Hickman pe frunzișul materialului de

înmulțire și plantare fructifer din categoria certificată din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate materialele de înmulțire și plantare fructifere și toate plantele infectate de pe o rază de cel puțin 5 m au fost marcate, excluse de la extracție și comercializare și distruse după ce plantele neinfectate au fost extrase;

Xanthomonas fragariae Kennedy & King:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria certificată este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King; sau

- s-au observat simptome de *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King pe cel mult 2% din materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria certificată din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv, precum și toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și distruse imediat;

b) *Phytophthora fragariae* C.J. Hickman:

- este prevăzută o perioadă de repaus, în timpul căreia materialul de înmulțire și plantare fructifer în cauză nu se cultivă, care trebuie să fie de cel puțin 10 ani între depistările de *Phytophthora fragariae* C.J. Hickman și următoarea plantare; sau

- istoricul culturii și al bolilor transmise prin sol al sitului de producție se înregistrează;

Xanthomonas fragariae Kennedy & King:

- este prevăzută o perioadă de repaus, în timpul căreia materialul de înmulțire și plantare fructifer în cauză nu se cultivă, care trebuie să fie de cel puțin un an între depistările de *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King și următoarea plantare;

c) cerințe pentru ORNC-uri, altele decât *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King și *Phytophthora fragariae* C.J. Hickman, și altele decât virusurile:

- procentajul de material de înmulțire și plantare fructifer din categoria certificată din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, care prezintă simptome de fiecare din următoarele ORNC-uri, nu depășește:

0,1% în cazul *Phytonemus pallidus* Banks;

0,5% în cazul:

Aphelenchoides besseyi Christie;

Strawberry multiplier disease phytoplasma;

1% în cazul:

Aphelenchoides fragariae (Ritzema Bos) Christie;

Candidatus Phlomobacter fragariae Zreik, Bové & Garnier;

Candidatus Phytoplasma asteris Lee et al.;

Candidatus Phytoplasma fragariae Valiunas, Staniulis & Davis;

Candidatus Phytoplasma pruni;

Candidatus Phytoplasma solani Quaglino et al.;

Chaetosiphon fragaefolii Cockerell;

Clover phyllody phytoplasma;

Ditylenchus dipsaci (Kuehn) Filipjev;

Meloidogyne hapla Chitwood;

Podosphaera aphanis (Wallroth) Braun & Takamatsu;

Pratylenchus vulnus Allen & Jensen;

Rhizoctonia fragariae Hussain & W.E.McKeen;

2% în cazul:

Verticillium albo-atrum Reinke & Berthold;

Verticillium dahliae Kleb; și materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv, precum și toate plantele-gazdă din vecinătate au fost scoase și distruse; și

-în cazul unui rezultat pozitiv la testul pentru materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria bază care prezintă simptome de *Arabis mosaic virus*, *Raspberry ringspot virus*, *Strawberry crinkle virus*, *Strawberry latent ringspot virus*, *Strawberry mild yellow edge virus*, *Strawberry vein banding virus* și de *Tomato black ring virus*, materialul de înmulțire și plantare fructifer în cauză este scos și

distrus imediat;

d) cerințe pentru toate virusurile:

- s-au observat simptome cauzate de toate virusurile enumerate în anexele nr.2 și nr.3 pe cel mult 2% din materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria certificată din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv și toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și distruse imediat.

4) Categoria CAC

Eșantionare și testare:

Un eșantion reprezentativ de rădăcini este eșantionat și testat în cazul unor simptome de *Phytophthora fragariae* C.J. Hickman pe frunziș. Eșantionarea și testarea se efectuează dacă simptomele de *Arabid mosaic virus*, *Raspberry ringspot virus*, *Strawberry crinkle virus*, *Strawberry latent ringspot virus*, *Strawberry mild yellow edge virus*, *Strawberry vein banding virus* și de *Tomato black ring virus* sunt neclare la o inspecție vizuală. Eșantionarea și testarea se efectuează în caz de îndoieli referitoare la prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.2 și nr.3, altele decât *Arabid mosaic virus*, *Phytophthora fragariae* C.J. Hickman, *Raspberry ringspot virus*, *Strawberry crinkle virus*, *Strawberry latent ringspot virus*, *Strawberry mild yellow edge virus*, *Strawberry vein banding virus* și *Tomato black ring virus*.

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

a) *Phytophthora fragariae* C.J. Hickman:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Phytophthora fragariae* C.J. Hickman; sau

- nu se observă simptome de *Phytophthora fragariae* C.J. Hickman pe frunzișul materialului de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate materialele de înmulțire și plantare fructifere și toate plantele infectate de pe o rază de cel puțin 5 m au fost marcate, au fost excluse de la extracție și de la comercializare și au fost distruse după ce materialul de înmulțire și plantare fructifer neinfestat a fost extras;

Xanthomonas fragariae Kennedy & King:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King; sau

- nu se observă simptome de *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King pe materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase; ori

- s-au observat simptome de *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King pe cel mult 5% din materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv precum și toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat.

Cerințe pentru virusuri

În cazul unui rezultat pozitiv la testul pentru materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC care prezintă simptome de *Arabid mosaic virus*, *Raspberry ringspot virus*, *Strawberry crinkle virus*, *Strawberry latent ringspot virus*, *Strawberry mild yellow edge virus*, *Strawberry vein banding virus* și de *Tomato black ring virus*, materialul de înmulțire și plantare fructifer în cauză este scos și este distrus imediat.

7. *Juglans regia* L.

1) Toate categoriile

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează o dată pe an.

2) Categoria prebază

Eșantionare și testare

Fiecare plantă-mamă prebază înflorită este eșantionată și este testată la un an de la acceptarea acesteia ca plantă-mamă prebază și, ulterior, la intervale de un an, referitor la prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.3, precum și în caz de suspiciuni privind prezența ORNC-urilor enumerate în

anexa nr.2.

3) Categoria bază

Eșantionare și testare

O parte reprezentativă a plantelor-mamă bază este eșantionată și este testată în fiecare an, pe baza unei evaluări a riscului de infectare a plantelor respective, referitor la prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.2 și nr.3.

4) Categoria certificată

Eșantionare și testare

O parte reprezentativă a plantelor-mamă certificate este eșantionată și este testată la fiecare 3 ani, pe baza unei evaluări a riscului de infectare a plantelor respective, privind prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.2 și nr.3.

Materialul de plantare fructifer certificat este eșantionat și este testat în caz de suspiciuni în ceea ce privește prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.1 și nr.2.

5) Categoria CAC

Eșantionare și testare

Eșantionarea și testarea se efectuează în caz de suspiciuni cu privire la prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.2 și nr.3.

8. Malus Mill.

1) Toate categoriile

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează o dată pe an.

2) Categoria prebază

Eșantionare și testare

Fiecare plantă-mamă prebază este eșantionată și este testată după 15 ani de la acceptarea acesteia ca plantă-mamă prebază și, ulterior, la intervale de 15 ani, în ceea ce privește prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.3, altele decât bolile asemănătoare virozelor și virozii, precum și în caz de suspiciuni în ceea ce privește prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2.

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

a) *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria prebază este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider; sau

- nu se observă simptome de *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider pe materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria prebază din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat;

b) *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.*:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria prebază este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.*; sau

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria prebază din situl de producție a fost inspectat în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate materialele de înmulțire și plantare fructifere care au prezentat simptome de *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.* și toate plantele-gază din vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat.

3) Categoria bază

Eșantionare și testare

În cazul plantelor-mamă bază care au fost întreținute în spații cu protecție contra insectelor, o parte reprezentativă a plantelor-mamă bază este eșantionată și testată la fiecare 15 ani referitor la prezența *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider.

În cazul plantelor-mamă bază care au fost întreținute în spații cu protecție contra insectelor, o parte reprezentativă a plantelor-mamă bază este eșantionată și este testată la fiecare 3 ani în ceea ce privește prezența *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider; o parte reprezentativă a plantelor-mamă bază este eșantionată și este testată la fiecare 15 ani, pe baza unei evaluări a riscului de infectare a

plantelor respective, privind prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.3, altele decât *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider și altele decât bolile asemănătoare virozelor și virozii, precum și în caz de suspiciuni cu privire la ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2.

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

a) *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider:

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoria bază sunt produse în zone cunoscute ca fiind indemne de *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider; sau

- nu se observă simptome cauzate de *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider pe materialul de înmulțire și pe plantele fructifere din categoria prebază din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar orice plante simptomatice din imediata vecinătate se îndepărtează și se distrug imediat;

b) *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.*:

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoria bază se produc în zone cunoscute ca fiind indemne de *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.*; sau

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoria de bază din situl de producție se inspectează în cursul ultimei perioade complete de vegetație și orice materiale de înmulțire și plante fructifere cu simptome cauzate de *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.* și orice plante-gază din vecinătate se îndepărtează și se distrug imediat.

4) Categoria certificată

Eșantionare și testare

În cazul plantelor-mamă certificate care au fost întreținute în spații cu protecție contra insectelor, o parte reprezentativă a plantelor-mamă certificate este eșantionată și este testată la fiecare 15 ani referitor la prezența *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider.

În cazul plantelor-mamă certificate care nu au fost întreținute în spații cu protecție contra insectelor, o parte reprezentativă a plantelor-mamă certificate este eșantionată și este testată la fiecare 5 ani privind prezența *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider; o parte reprezentativă a plantelor-mamă certificate este eșantionată și este testată la fiecare 15 ani, pe baza unei evaluări a riscului de infectare a plantelor respective, în ceea ce privește prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.3, altele decât *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider și altele decât bolile asemănătoare virozelor și virozii, precum și în caz de suspiciuni în ceea ce privește prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2.

Materialul de plantare fructifer certificat este eșantionat și este testat în caz de suspiciuni privind prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.2 și nr.3.

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

a) *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider:

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoria certificată se produc în zone cunoscute ca fiind indemne de *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider; sau

- nu se observă simptome cauzate de *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider pe materialul de înmulțire și pe plantele fructifere din categoria certificată din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație și orice plante simptomatice din imediata vecinătate se îndepărtează și se distrug imediat; sau

- se observă simptome cauzate de *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider pe cel mult 2% din materialul de înmulțire și din plantele fructifere din categoria certificată din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar materialul de înmulțire respectiv și plantele fructifere respective, precum și orice plante simptomatice din imediata vecinătate se îndepărtează și se distrug imediat, iar un eșantion reprezentativ din materialul de înmulțire rămas și din plantele fructifere rămase din loturile în care a fost depistat material de înmulțire și plante fructifere simptomatice a fost testat și a fost declarat indemn de *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider;

b) *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.*:

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoria certificată se produc în zone cunoscute ca fiind indemne de *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.*; sau

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoria certificată din situl de producție se inspectează în cursul ultimei perioade complete de vegetație și orice materiale de înmulțire și plante fructifere cu simptome cauzate de *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.* și orice plante-gazdă din vecinătate se îndepărtează și se distrug imediat.

5) Categoria CAC

Eșantionare și testare

Eșantionarea și testarea se efectuează în caz de suspiciuni privind prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.2 și nr.3.

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

a) *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider; sau

- nu se observă simptome de *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider pe materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat; sau

- s-au observat simptome de *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider pe cel mult 2% din materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat și un eșantion reprezentativ din restul de material de înmulțire și plantare fructifer asimptomatic din loturile în care a fost depistat material de înmulțire și plantare fructifer simptomatic a fost testat și a fost declarat indemn de *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider;

b) *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.*:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.*; sau

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC din situl de producție a fost inspectat în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate materialele de înmulțire și plantare fructifere care au prezentat simptome de *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.* și toate plantele-gazdă din vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat.

9. *Olea europaea* L.

Toate categoriile

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează o dată pe an.

1) Categoria prebază

Eșantionare și testare

Fiecare plantă-mamă prebază înflorită este eșantionată și testată la 10 ani de la acceptarea acesteia ca plantă-mamă prebază și, ulterior, la intervale de 10 ani, cu privire la prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.3, precum și în caz de suspiciuni în ceea ce privește prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2.

2) Categoria bază

Eșantionare și testare

O parte reprezentativă a plantelor-mamă bază este eșantionată astfel încât toate plantele să fie testate într-un interval de 30 de ani, pe baza unei evaluări a riscului de infectare a plantelor respective, referitor la prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.2 și nr.3.

3) Categoria certificată

Eșantionare și testare

În cazul plantelor-mamă utilizate pentru producerea de semințe (denumite în continuare – *plante-mamă semincere*), o parte reprezentativă a plantelor-mamă semincere respective este eșantionată astfel încât toate plantele să fie testate într-un interval de 40 de ani, pe baza unei evaluări a riscului de infectare a plantelor respective privind prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.2 și nr.3. În cazul plantelor-mamă, altele decât plantele-mamă semincere, o parte reprezentativă a plantelor respective

este eșantionată astfel încât toate plantele să fie testate într-un interval de 30 de ani, pe baza unei evaluări a riscului de infectare a plantelor respective referitor la prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.2 și nr.3.

4) Categoria CAC

Eșantionare și testare

Eșantionarea și testarea se efectuează în caz de suspiciuni referitoare la prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.2 și nr.3.

10. *Pistacia vera* L.

Toate categoriile

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează o dată pe an.

Eșantionare și testare

Eșantionarea și testarea se efectuează în caz de îndoieli în ceea ce privește prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2.

11. *Prunus armeniaca* L., *Prunus avium* L., *Prunus cerasifera* Ehrh., *Prunus cerasus* L., *Prunus domestica* L., *Prunus dulcis* (Miller) Webb, *Prunus persica* (L.) Batsch și *Prunus salicina* Lindley și alte specii de *Prunus*

1) Categoria prebază

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează de două ori pe an privind *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, *Plum pox virus*, *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al. și *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie (*Prunus persica* (L.) Batsch și *Prunus salicina* Lindley). Inspecțiile vizuale se efectuează o dată pe an pentru toate ORNC-urile enumerate în anexele nr.2 și nr.3, altele decât *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, *Plum pox virus*, *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al. și *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie.

Eșantionare și testare

Materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria prebază de *Prunus armeniaca* L., *Prunus avium* L., *Prunus cerasus* L., *Prunus domestica* L., și *Prunus dulcis* (Miller) Webb provine din plante-mamă care au fost testate în cursul perioadei anterioare de vegetație și care au fost declarate indemne de *Plum pox virus*.

Portaltoaiele prebază de *Prunus cerasifera* Ehrh. și *Prunus domestica* L. provin din plante-mamă care au fost testate în cursul perioadei anterioare de vegetație și care au fost declarate indemne de *Plum pox virus*. Portaltoaiele prebază de *Prunus cerasifera* Ehrh. și de *Prunus domestica* L. provin de la plantele-mamă care au fost testate în cadrul celor cinci perioade anterioare de vegetație și care au fost declarate indemne de *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider.

Fiecare plantă-mamă prebază înflorită este eșantionată și este testată la un an de la acceptarea ei ca plantă-mamă prebază și, ulterior, la intervale de un an privind prezența *Prune dwarf virus* și a *Prunus necrotic ringspot virus*. În cazul *Prunus persica*, fiecare plantă-mamă prebază înflorită este eșantionată la un an după acceptarea acesteia ca plantă-mamă prebază și este testată referitor la prezența *Peach latent mosaic viroid*. Fiecare pom plantat în mod intenționat pentru polenizare și, după caz, principalii pomi polenizatori din mediu sunt eșantionați și testați referitor la prezența *Prune dwarf virus* și a *Prunus necrotic ringspot virus*.

Fiecare plantă-mamă prebază este eșantionată la 5 ani de la acceptarea acesteia ca plantă-mamă prebază și, ulterior, la intervale de 5 ani, și este testată privind prezența *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider și a *Plum pox virus*. Fiecare plantă-mamă prebază este eșantionată și este testată la 10 ani de la acceptarea acesteia ca plantă-mamă prebază și, ulterior, la intervale de 10 ani referitor la prezența ORNC-urilor, astfel cum sunt enumerate în anexa nr.3, altele decât *Prune dwarf virus*, *Plum pox virus* și *Prunus necrotic ringspot virus*, care afectează specia, precum și este testată în caz de suspiciuni în ceea ce privește prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2. O parte reprezentativă a plantelor-mamă prebază este eșantionată și este testată în caz de suspiciuni referitoare

la prezența *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al.

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

În cazul în care, printr-o derogare, se permite producerea de material prebază într-un câmp fără protecție contra insectelor se aplică următoarele cerințe referitoare la *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, *Plum pox virus*, *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al. și *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie:

a) *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria prebază este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider; sau

- nu se observă simptome de *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider pe materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria prebază din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat; sau

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria prebază din situl de producție este izolat de alte plante-gazdă. Distanța de izolare a sitului de producție este dependentă de circumstanțele regionale, de tipul materialului de înmulțire, de prezența *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider în zona în cauză, precum și de riscurile relevante, astfel cum sunt stabilite de către autoritățile competente pe baza inspecției;

b) *Plum pox virus*:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria prebază este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Plum pox virus*; sau

- nu se observă simptome de *Plum pox virus* pe materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria prebază din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat; sau

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria prebază din situl de producție este izolat de alte plante-gazdă. Distanța de izolare a sitului de producție este dependentă de circumstanțele regionale, de tipul materialului de înmulțire, de prezența *Plum pox virus* în zona în cauză, precum și de riscurile relevante, astfel cum sunt stabilite de către autoritățile competente pe baza inspecției;

c) *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria prebază este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie; sau

- nu se observă simptome de *Pseudomonas syringae* pv. *Persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie pe materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria prebază din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat;

d) *Xanthomonas arboricola* pv. *Pruni* (Smith) Vauterin et al.:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria prebază este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al.; sau

- nu se observă simptome de *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al. pe materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria prebază din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat.

2) Categoriile bază, certificată și CAC

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează o dată pe an.

3) Categoria bază

Eșantionare și testare

a) Plantele-mamă care au fost întreținute în spații cu protecție contra insectelor:

O parte reprezentativă a plantelor-mamă bază este eșantionată la fiecare 3 ani și este testată referitor la prezența *Prune dwarf virus*, *Prunus necrotic ringspot virus* și *Plum pox virus*. O parte

reprezentativă a plantelor-mamă bază este eșantionată la fiecare 10 ani și este testată cu privire la prezența *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider;

b) plantele-mamă care nu au fost întreținute în spații cu protecție contra insectelor:

O parte reprezentativă a plantelor-mamă bază, altele decât cele destinate producției de portaltoaie, este eșantionată în fiecare an și este testată privind prezența *Plum pox virus*, astfel încât toate plantele să fie testate într-un interval de 10 ani.

O parte reprezentativă a plantelor-mamă bază destinate producției de portaltoaie este eșantionată în fiecare an și este testată referitor la prezența *Plum pox virus* și declarată indemnă de ORNC-ul respectiv. O parte reprezentativă a plantelor-mamă bază de *Prunus domestica* L., destinată producției de portaltoaie, trebuie eșantionată și trebuie testată în cursul celor cinci perioade anterioare de vegetație, în ceea ce privește prezența *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider și trebuie să fie declarată indemnă de ORNC-ul respectiv.

O parte reprezentativă a plantelor-mamă bază este eșantionată și este testată în caz de suspiciuni referitoare la prezența *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin *et al.* O parte reprezentativă a plantelor-mamă bază este eșantionată și este testată la fiecare 10 ani, pe baza unei evaluări a riscului de infectare a plantelor respective, cu privire la prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2, altele decât *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, *Prune dwarf virus*, *Prunus necrotic ringspot virus* și *Plum pox virus*, precum și în caz de suspiciuni privind prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2;

- Plante-mamă înflorite:

O parte reprezentativă a plantelor-mamă bază înflorite este eșantionată în fiecare an și este testată în ceea ce privește prezența *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, *Prune dwarf virus* și a *Prunus necrotic ringspot virus*, pe baza unei evaluări a riscului de infectare a plantelor respective.

În cazul *Prunus persica* (L.) Batsch, o parte reprezentativă a plantelor-mamă bază înflorite este eșantionată o dată pe an și este testată privind prezența *Peach latent mosaic viroid*, pe baza unei evaluări a riscului de infectare a plantelor respective. O parte reprezentativă a pomilor plantați în mod intenționat pentru polenizare și, după caz, a principalilor pomi polenizatori din mediu este eșantionată și este testată referitor la prezența *Prune dwarf virus* și a *Prunus necrotic ringspot virus*, pe baza unei evaluări a riscului de infectare a plantelor respective;

- Plante mamă neînflorite:

O parte reprezentativă a plantelor-mamă bază neînflorite care nu au fost întreținute în spații cu protecție contra insectelor este eșantionată și este testată la fiecare 3 ani privind prezența *Prune dwarf virus*, *Prunus necrotic ringspot virus* și a *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, pe baza unei evaluări a riscului de infectare a plantelor respective.

4) Categoria certificată

Eșantionare și testare

a) Plante-mamă care au fost întreținute în spații cu protecție contra insectelor:

O parte reprezentativă a plantelor-mamă certificate este eșantionată la fiecare 5 ani și este testată privind prezența *Prune dwarf virus*, *Prunus necrotic ringspot virus* și a *Plum pox virus*, astfel încât toate plantele să fie testate într-un interval de 15 ani. O parte reprezentativă a plantelor-mamă certificate este eșantionată la fiecare 15 ani și este testată referitor la prezența *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider;

b) Plante-mamă care nu au fost întreținute în spații cu protecție contra insectelor:

O parte reprezentativă a plantelor-mamă certificate este eșantionată la fiecare 3 ani și este testată cu privire la prezența *Plum pox virus*, astfel încât toate plantele să fie testate într-un interval de 15 ani;

O parte reprezentativă a plantelor-mamă certificate destinate producției de portaltoaie este eșantionată în fiecare an și este testată în ceea ce privește prezența *Plum pox virus* și declarată indemnă de ORNC-ul respectiv. O parte reprezentativă a plantelor-mamă certificate de *Prunus cerasifera* Ehrh. și de *Prunus domestica* L., destinată producției de portaltoaie, a fost eșantionată și a fost testată în cursul celor cinci perioade anterioare de vegetație referitor la prezența *Candidatus Phytoplasma*

prunorum Seemüller & Schneider și a fost declarată indemnă de ORNC-ul respectiv;

O parte reprezentativă a plantelor-mamă certificate este eșantionată și este testată în caz de suspiciuni referitoare la prezența *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al. O parte reprezentativă a plantelor-mamă certificate este eșantionată și este testată la fiecare 15 ani, pe baza unei evaluări a riscului de infectare a plantelor respective, privind prezența ORNC-*Prune dwarf virus*, *Prunus necrotic ringspot virus* și *Plum pox virus*, precum și în caz de suspiciuni în ceea ce privește prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2;

- Plante-mamă înflorite:

O parte reprezentativă a plantelor-mamă certificate înflorite este eșantionată în fiecare an și este testată referitor la prezența *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, *Prune dwarf virus* și a *Prunus necrotic ringspot virus*, pe baza unei evaluări a riscului de infectare a plantelor respective. În cazul *Prunus persica* (L.) Batsch, o parte reprezentativă a plantelor-mamă certificate înflorite este eșantionată o dată pe an și este testată privind prezența *Peach latent mosaic viroid*, pe baza unei evaluări a riscului de infectare a plantelor respective. O parte reprezentativă a pomilor plantați în mod intenționat pentru polenizare și, după caz, a principalilor pomi polenizatori din mediu este eșantionată și este testată în ceea ce privește prezența *Prune dwarf virus* și *Prunus necrotic ringspot virus*, pe baza unei evaluări a riscului de infectare a plantelor respective;

- Plante-mamă neînflorite:

O parte reprezentativă a plantelor-mamă certificate neînflorite care nu au fost întreținute în spații cu protecție contra insectelor este eșantionată la fiecare 3 ani și este testată referitor la prezența *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, *Prune dwarf virus* și *Prunus necrotic ringspot virus*, pe baza unei evaluări a riscului de infectare a plantelor respective.

5) Categoriile bază și certificată

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

a) *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoriile bază și certificată este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider; sau

- nu se observă simptome de *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider pe materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoriile bază și certificată din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat; ori

- s-au observat simptome de *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider pe cel mult 1% din materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria certificată din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv, precum și toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și distruse imediat și un eșantion reprezentativ din restul de material de înmulțire și plantare fructifer asimptomatic din loturile în care au fost depistate plante simptomatice a fost testat și a fost declarat indemn de *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider;

b) *Plum pox virus*:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoriile bază și certificată este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Plum pox virus*; sau

- nu se observă simptome de *Plum pox virus* pe materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoriile bază și certificată din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat; ori

- s-au observat simptome de *Plum pox virus* pe cel mult 1% din materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria certificată din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv, precum și toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat și un eșantion reprezentativ din restul de material de înmulțire și plantare fructifer asimptomatic din loturile în care au fost depistate plante simptomatice a fost testat și a fost declarat indemn de *Plum pox virus*;

c) *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoriile bază și certificată este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Pseudomonas syringae pv. persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie; sau

- nu se observă simptome de *Pseudomonas syringae pv. persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie pe materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria bază și certificată din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat; ori

- s-au observat simptome de *Pseudomonas syringae pv. persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie pe cel mult 2% din materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria certificată din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv, precum și toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat;

d) *Xanthomonas arboricola pv. pruni* (Smith) Vauterin *et al.*:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria bază și certificată este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Xanthomonas arboricola pv. pruni* (Smith) Vauterin *et al.*; sau

- nu se observă simptome de *Xanthomonas arboricola pv. pruni* (Smith) Vauterin *et al.* pe materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoriile bază și certificată din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat; ori

- s-au observat simptome de *Xanthomonas arboricola pv. pruni* (Smith) Vauterin *et al.* pe cel mult 2% din materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria certificată din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv, precum și toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat.

6) Categoria CAC

Eșantionare și testare

Materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC provine dintr-o sursă identificată de material, din care o parte reprezentativă a fost eșantionată și a fost testată în cursul celor trei perioade anterioare de vegetație și a fost declarată indemă de *Plum pox virus*.

Portaltoaiele CAC de *Prunus cerasifera* Ehrh. și de *Prunus domestica* L. provin dintr-o sursă identificată de material, din care o parte reprezentativă a fost eșantionată și a fost testată în ultimii 5 ani, fiind declarată indemă de *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider și *Plum pox virus*.

O parte reprezentativă a materialului de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC este eșantionată și este testată în caz de suspiciuni referitoare la prezența *Xanthomonas arboricola pv. pruni* (Smith) Vauterin *et al.*

O parte reprezentativă a materialului de plantare fructifer CAC care nu prezintă niciun simptom de *Plum pox virus* la inspecția vizuală este eșantionată și este testată pe baza unei evaluări a riscului de infectare a plantelor respective în ceea ce privește prezența ORNC-ului respectiv, precum și în cazul prezenței unor plante simptomatice în imediata vecinătate.

Ca urmare a detectării, în urma unei inspecții vizuale, de material de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC din situl de producție care prezintă simptome de *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, o parte reprezentativă a restului de material de înmulțire și plantare fructifer asimptomatic din categoria CAC din loturile în care s-a găsit material de înmulțire și plantare fructifer asimptomatic este eșantionată și este testată referitor la prezența *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider.

Eșantionarea și testarea se efectuează în caz de suspiciuni privind prezența ORNC-urilor, altele decât *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider și *Plum pox virus*, enumerate în anexele nr.2 și nr.3.

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

a) *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider; sau

- nu se observă simptome de *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider pe materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat; ori

- s-au observat simptome de *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider pe cel mult 1% din materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv, precum și toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat și un eșantion reprezentativ din restul de material de înmulțire și plantare fructifer asimptomatic din loturile în care a fost depistat material de înmulțire și plantare fructifer simptomatic a fost testat și a fost declarat indemn de *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider; ori

- s-au observat simptome de *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie și *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al. pe cel mult 2% din materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv, precum și toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat;

b) *Plum pox virus*:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Plum pox virus*; sau

- nu se observă simptome de *Plum pox virus* pe materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și distruse imediat; ori

- s-au observat simptome de *Plum pox virus* pe cel mult 1% din materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv, precum și toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat și un eșantion reprezentativ din restul de material de înmulțire și plantare fructifer asimptomatic din loturile în care a fost depistat material de înmulțire și plantare fructifer simptomatic a fost testat și a fost declarat indemn de *Plum pox virus*;

c) *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie; sau

- nu se observă simptome de *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie pe materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat; sau

- s-au observat simptome de *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie pe cel mult 2% din materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv, precum și toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat;

d) *Xanthomonas arboricola* pv. *Pruni* (Smith) Vauterin et al.:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al.; sau

- nu se observă simptome de *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al. pe materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat; ori

- s-au observat simptome de *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al. pe cel mult 2% din materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv, precum

și toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat.

12. *Pyrus* L.

Toate categoriile

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează o dată pe an.

1) Categoria prebază

Eșantionare și testare

Fiecare plantă-mamă prebază este eșantionată și este testată după 15 ani de la acceptarea acesteia ca plantă-mamă prebază și, ulterior, la intervale de 15 ani referitor la prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.3, altele decât bolile asemănătoare virozelor și virozii, precum și în caz de suspiciuni privind prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2.

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

În cazul în care o derogare permite producerea de material prebază într-un câmp fără protecție contra insectelor, se aplică următoarele cerințe privind *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider și *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.*:

a) *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider:

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoria prebază se produc în zone declarate de autoritatea competentă ca fiind indemne de *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider în conformitate cu standardele internaționale relevante pentru măsuri fitosanitare; sau

- nu se observă simptome cauzate de *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider pe materialul de înmulțire și pe plantele fructifere din categoria prebază din situl de producție în cursul ultimelor trei perioade de vegetație și orice plante simptomatice din imediata vecinătate se îndepărtează și se distrug imediat;

b) *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.*:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria prebază este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.*; sau

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria prebază din situl de producție a fost inspectat în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate materialele de înmulțire și plantare fructifere care au prezentat simptome de *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.* și toate plantele-gază din vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat.

2) Categoria bază

Eșantionare și testare

În cazul plantelor-mamă bază care au fost întreținute în spații cu protecție contra insectelor, o parte reprezentativă a plantelor-mamă bază este eșantionată și este testată la fiecare 15 ani privind prezența *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider.

În cazul plantelor-mamă bază care au fost întreținute în spații cu protecție contra insectelor, o parte reprezentativă a plantelor-mamă bază este eșantionată și este testată la fiecare 3 ani cu privire la prezența *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider; o parte reprezentativă a plantelor-mamă bază este eșantionată și este testată la fiecare 15 ani, pe baza unei evaluări a riscului de infectare a plantelor respective, în ceea ce privește prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.3, altele decât *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider și altele decât bolile asemănătoare virozelor și virozii, precum și în caz de îndoieli referitoare la prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2.

3) Categoria certificată

În cazul plantelor-mamă certificate care au fost întreținute în spații cu protecție contra insectelor, o parte reprezentativă a plantelor-mamă certificate este eșantionată și este testată la fiecare 15 ani referitor la prezența *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider.

În cazul plantelor-mamă certificate care au fost întreținute în spații cu protecție contra insectelor, o parte reprezentativă a plantelor-mamă certificate este eșantionată și este testată la fiecare 5 ani privind prezența *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider; o parte reprezentativă a plantelor-mamă certificate este eșantionată și este testată la fiecare 15 ani, pe baza unei evaluări a riscului de infectare a plantelor respective, în ceea ce privește prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.3, altele decât

Candidatus Phytoplasma pyri Seemüller & Schneider și altele decât bolile asemănătoare virozelor și virozii, precum și în caz de suspiciuni privind prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2.

Materialul de plantare fructifer din categoria certificat este eșantionat și este testat în caz de suspiciuni în referitoare la prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.2 și nr.3.

4) Categoriile bază și certificată

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

a) *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider:

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoria de bază și certificată se produc în zone declarate de autoritatea competentă ca fiind indemne de *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider în conformitate cu standardele internaționale relevante pentru măsuri fitosanitare; sau

- nu se observă simptome cauzate de *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider pe materialul de înmulțire și pe plantele fructifere din categoria de bază și certificată din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație și orice plante simptomatice din imediata vecinătate se îndepărtează și se distrug imediat; sau

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoriile de bază și certificată din situl de producție și orice plante din imediata vecinătate care au prezentat simptome cauzate de *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider în cursul inspecțiilor vizuale din ultimele trei perioade de vegetație se îndepărtează și se distrug imediat;

b) *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.*:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoriile bază și certificată este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.*; sau

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoriile bază și certificată din situl de producție a fost inspectat în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate materialele de înmulțire și plantare fructifere care au prezentat simptome de *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.* și toate plantele-gazdă din vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat.

5) Categoria CAC

Eșantionare și testare

Eșantionarea și testarea se efectuează în caz de îndoieli referitor la prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.2 și nr.3.

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

a) *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider:

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoria CAC se produc în zone declarate de autoritatea competentă ca fiind indemne de *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider, în conformitate cu standardele internaționale relevante pentru măsuri fitosanitare; sau

- nu se observă simptome cauzate de *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider pe materialul de înmulțire și pe plantele fructifere din categoria CAC din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație și orice plante simptomatice din imediata vecinătate se îndepărtează și se distrug imediat; sau

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoria CAC din situl de producție și orice plante din imediata vecinătate care au prezentat simptome cauzate de *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider în cursul inspecțiilor vizuale din ultimele trei perioade de vegetație se îndepărtează și se distrug imediat;

b) *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.*:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.*; sau

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC din situl de producție a fost inspectat în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar toate materialele de înmulțire și plantare fructifere care au prezentat simptome de *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.* și toate plantele-gazdă din vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat.

13. *Ribes L.*

1) Categoria prebază

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează de două ori pe an.

Eșantionare și testare

Fiecare plantă-mamă prebază este eşantionată și este testată la 4 ani de la acceptarea acesteia ca plantă-mamă prebază și, ulterior, la intervale de 4 ani, privind prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.3, precum și în caz de suspiciuni privind prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2.

2) Categoriile bază, certificată și CAC

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează o dată pe an.

Eșantionare și testare

Eșantionarea și testarea se efectuează în caz de îndoieli referitoare la prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.2 și nr.3.

3) Categoria bază

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

Procentul de material de înmulțire și plantare fructifer din categoria bază din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, care prezintă simptome de *Aphelenchoides ritzemabosi* (Schwartz) Steiner & Buhner nu depășește 0,05%, iar materialul de înmulțire și plantare respectiv, precum și plantele-gazdă din vecinătate au fost eliminate și au fost distruse.

4) Categoria certificată

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

Procentul de material de înmulțire și plantare fructifer din categoria certificată din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, care prezintă simptome de *Aphelenchoides ritzemabosi* (Schwartz) Steiner & Buhner nu depășește 0,5%, iar materialul de înmulțire și plantare respectiv, precum și plantele-gazdă din vecinătate au fost eliminate și au fost distruse.

14. *Rubus L.*

1) Categoria prebază

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează de două ori pe an.

Eșantionare și testare

Fiecare plantă-mamă prebază este eşantionată și este testată la 2 ani de la acceptarea acesteia ca plantă-mamă prebază și, ulterior, la intervale de 2 ani referitor la prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.3, precum și în caz de suspiciuni privind prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2.

2) Categoria bază

Inspecție vizuală

În cazul în care materialul de înmulțire și plantare fructifer este cultivat în câmp sau în ghivece, inspecțiile vizuale se efectuează de două ori pe an.

Eșantionare și testare

Pentru materialul de înmulțire și plantare fructifer produs prin micropropagare și care este întreținut pentru o perioadă mai scurtă de 3 luni este necesară o singură inspecție vizuală în cursul acestei perioade.

Eșantionarea și testarea se efectuează dacă simptomele de *Arabidopsis mosaic virus*, *Raspberry ringspot virus*, *Strawberry latent ringspot virus* și *Tomato black ring virus* sunt neclare la o inspecție vizuală. Eșantionarea și testarea se efectuează în caz de suspiciuni referitoare la prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.2 și nr.3, altele decât *Arabidopsis mosaic virus*, *Raspberry ringspot virus*, *Strawberry latent ringspot virus* și *Tomato black ring virus*.

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

a) În cazul unui rezultat pozitiv la testul pentru materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria bază care prezintă simptome de *Arabidopsis mosaic virus*, *Raspberry ringspot virus*, *Strawberry latent ringspot virus* sau de *Tomato black ring virus*, materialul de înmulțire și plantare fructifer în cauză este scos și este distrus imediat.

b) Cerințe aplicabile în cazul ORNC-urilor, altele decât *Arabidopsis mosaic virus*, *Raspberry ringspot*

virus, Strawberry latent ringspot virus și Tomato black ring virus:

Procentajul de material de înmulțire și plantare fructifer din categoria bază din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, care prezintă simptome de fiecare din următoarele ORNC-uri, nu depășește:

- 0,1% în cazul:

Agrobacterium spp. Conn.;

Rhodococcus fascians Tilford; și materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv, precum și toate plantele-gazdă din vecinătate au fost scoase și distruse; și

c) Cerințe pentru toate virusurile:

S-au observat simptome cauzate de toate virusurile enumerate în anexele nr.2 și nr.3 pe cel mult 0,25% din materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria bază din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv și toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat.

3) Categoria certificată

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează o dată pe an.

Eșantionare și testare

Eșantionarea și testarea se efectuează dacă simptomele de *Arabidopsis mosaic virus, Raspberry ringspot virus, Strawberry latent ringspot virus și Tomato black ring virus* sunt neclare la o inspecție vizuală. Eșantionarea și testarea se efectuează în caz de suspiciuni referitoare la prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.2 și nr.3, altele decât *Arabidopsis mosaic virus, Raspberry ringspot virus, Strawberry latent ringspot virus și Tomato black ring virus*.

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

a) În cazul unui rezultat pozitiv la testul pentru materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria certificată care prezintă simptome de *Arabidopsis mosaic virus, Raspberry ringspot virus, Strawberry latent ringspot virus sau de Tomato black ring virus*, materialul de înmulțire și plantare fructifer în cauză este scos și este distrus imediat;

b) Cerințe aplicabile în cazul ORNC-urilor, altele decât *Arabidopsis mosaic virus, Raspberry ringspot virus, Strawberry latent ringspot virus și Tomato black ring virus:*

procentajul de material de înmulțire și plantare fructifer din categoria certificată din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, care prezintă simptome de fiecare din următoarele ORNC-uri, nu depășește:

0,5% în cazul *Resseliella theobaldi* Barnes;

1% în cazul *Agrobacterium spp.* Conn., *Rhodococcus fascians* Tilford; și materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv, precum și toate plantele-gazdă din vecinătate au fost scoase și au fost distruse;

c) Cerințe pentru toate virusurile:

S-au observat simptome cauzate de toate virusurile enumerate în anexele nr.2 și nr.3 pe cel mult 0,5% din materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria certificată din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, iar materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv și toate plantele simptomatice din imediata vecinătate au fost scoase și au fost distruse imediat.

4) Categoria CAC

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează o dată pe an.

Eșantionare și testare

Eșantionarea și testarea se efectuează dacă simptomele de *Arabidopsis mosaic virus, Raspberry ringspot virus, Strawberry latent ringspot virus și Tomato black ring virus* sunt neclare la o inspecție vizuală. Eșantionarea și testarea se efectuează în caz de suspiciuni referitoare la prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.2 și nr.3, altele decât *Arabidopsis mosaic virus, Raspberry ringspot virus, Strawberry latent ringspot virus și Tomato black ring virus*.

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

În cazul unui rezultat pozitiv la testul pentru materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria CAC care prezintă simptome de *Arabidopsis mosaic virus*, *Raspberry ringspot virus*, *Strawberry latent ringspot virus* sau de *Tomato black ring virus*, materialul de înmulțire și plantare fructifer în cauză este scos și este distrus imediat.

15. *Vaccinium L.*

1) Categoria prebază

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează de două ori pe an.

Eșantionare și testare

Fiecare plantă-mamă prebază este eșantionată și este testată la 5 ani de la acceptarea acesteia ca plantă-mamă prebază și, ulterior, la intervale de 5 ani privind prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.3, precum și în caz de suspiciuni referitoare la prezența ORNC-urilor enumerate în anexa nr.2.

2) Categoria bază

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează de două ori pe an.

Eșantionare și testare

Eșantionarea și testarea se efectuează în caz de îndoieli în ceea ce privește prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.2 și nr.3.

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

a) *Agrobacterium tumefaciens* (Smith & Townsend) Conn:

- nu se observă simptome de *Agrobacterium tumefaciens* (Smith & Townsend) Conn în situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație;

b) *Diaporthe vaccinii* Shear:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria bază este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Diaporthe vaccinii* Shear; sau

- nu se observă simptome de *Diaporthe vaccinii* Shear în situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație;

c) *Exobasidium vaccinii* (Fuckel) Woronin și *Godronia cassandrae* (formă anamorfă *Topospora myrtilli*) Peck:

- procentajul materialului de înmulțire și plantare fructifer din categoria bază din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, care prezintă simptome de fiecare din următoarele ORNC-uri, nu depășește:

0,1% în cazul *Godronia cassandrae* (formă anamorfă *Topospora myrtilli*) Peck;

0,5% în cazul *Exobasidium vaccinii* (Fuckel) Woronin; și materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv, precum și toate plantele-gazdă din vecinătate au fost scoase și au fost distruse;

d) *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld:

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoria bază se produc în zone declarate de autoritatea competentă ca fiind indemne de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld în conformitate cu standardele internaționale relevante pentru măsuri fitosanitare; sau

- nu se observă simptome cauzate de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld pe materialul de înmulțire și pe plantele fructifere din categoria bază din situl de producție în cursul ultimului ciclu complet de vegetație.

3) Categoriile certificată și CAC

Inspecție vizuală

Inspecțiile vizuale se efectuează o dată pe an.

Eșantionare și testare

Eșantionarea și testarea se efectuează în caz de îndoieli referitoare la prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.2 și nr.3.

4) Categoria certificată

Cerințe privind situl de producție, locul de producție sau zona

a) *Diaporthe vaccinii* Shear:

- materialul de înmulțire și plantare fructifer din categoria certificată este produs în zone cunoscute ca fiind indemne de *Diaporthe vaccinii* Shear; sau

- nu se observă simptome de *Diaporthe vaccinii* Shear în situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație;

b) *Agrobacterium tumefaciens* (Smith & Townsend) Conn, *Exobasidium vaccinii* (Fuckel) Woronin și *Godronia cassandrae* (formă anamorfă *Topospora myrtilli*) Peck:

- procentajul materialului de înmulțire și plantare fructifer din categoria certificată din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație, care prezintă simptome de fiecare din următoarele ORNC-uri, nu depășește:

0,5% în cazul:

Agrobacterium tumefaciens (Smith & Townsend) Conn;

Godronia cassandrae (formă anamorfă *Topospora myrtilli*) Peck;

1% în cazul *Exobasidium vaccinii* (Fuckel) Woronin; și materialul de înmulțire și plantare fructifer respectiv, precum și toate plantele-gazdă din vecinătate au fost scoase și au fost distruse;

c) *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld:

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoria certificată se produc în zone stabilite de către organismul oficial competent ca fiind indemne de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld, în conformitate cu standardele internaționale relevante pentru măsuri fitosanitare; sau

- nu se observă simptome cauzate de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld pe materialul de înmulțire și pe plantele fructifere din categoria certificată din situl de producție în cursul ultimului ciclu complet de vegetație; sau

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoria certificată care prezintă simptome cauzate de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld în situl de producție și toate plantele aflate pe o rază de 2 m față de materialul de înmulțire simptomatic și de plantele fructifere simptomatice se îndepărtează și se distrug, inclusiv solul aderent; și

- pentru toate plantele situate pe o rază de 10 m de materialul de înmulțire simptomatic și de plantele fructifere simptomatice și pentru orice material de înmulțire și plante fructifere rămase din lotul afectat:

- în decurs de 3 luni de la depistarea materialului de înmulțire simptomatic și a plantelor fructifere simptomatice, nu se observă simptome cauzate de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld pe materialul de înmulțire respectiv și pe plantele fructifere respective în urma a cel puțin două inspecții efectuate la momente adecvate pentru depistarea organismului dăunător, iar în această perioadă de trei luni nu se efectuează tratamente de suprimare a simptomelor cauzate de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld; și

- după această perioadă de 3 luni:

- nu se observă simptome cauzate de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld pe materialul de înmulțire respectiv și pe plantele fructifere respective din situl de producție; sau

- un eșantion reprezentativ din materialul de înmulțire respectiv și din plantele fructifere respective care urmează să fie deplasate a fost testat și a fost declarat indemn de *Phytophthora ramorum* (izolate UE) Werres, De Cock & Man in 't Veld; și

- pentru toate celelalte materiale de înmulțire și plante fructifere din situl de producție:

- nu se observă simptome cauzate de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld pe materialul de înmulțire respectiv și pe plantele fructifere respective din situl de producție; sau

- un eșantion reprezentativ din materialul de înmulțire respectiv și din plantele fructifere respective care urmează să fie deplasate a fost testat și a fost declarat indemn de *Phytophthora ramorum* (izolate UE) Werres, De Cock & Man in 't Veld.

5) Categoria CAC

Phytophthora ramorum Werres, De Cock & Man in 't Veld:

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoria CAC se produc în zone declarate de autoritatea competentă ca fiind indemne de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld în conformitate cu standardele internaționale relevante pentru măsuri fitosanitare; sau

- nu se observă simptome cauzate de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld pe materialul de înmulțire și pe plantele fructifere din categoria CAC din situl de producție în cursul ultimului ciclu complet de vegetație; sau

- materialul de înmulțire și plantele fructifere din categoria CAC care prezintă simptome cauzate de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld în situl de producție și toate plantele aflate pe o rază de 2 m față de materialul de înmulțire simptomatic și de plantele fructifere simptomatice se îndepărtează și se distrug, inclusiv solul aderent; și

- pentru toate plantele situate pe o rază de 10 m de materialul de înmulțire simptomatic și de plantele fructifere simptomatice și pentru orice material de înmulțire și plante fructifere rămase din lotul afectat:

- nu se observă simptome cauzate de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld pe materialul de înmulțire respectiv și pe plantele fructifere respective din situl de producție; sau

- un eșantion reprezentativ din materialul de înmulțire respectiv și din plantele fructifere respective care urmează să fie deplasate a fost testat și a fost declarat indemn de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld; și

- pentru toate celelalte materiale de înmulțire și plante fructifere din situl de producție:

- nu se observă simptome cauzate de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld pe materialul de înmulțire respectiv și pe plantele fructifere respective din situl de producție; sau

- un eșantion reprezentativ din materialul de înmulțire respectiv și din plantele fructifere respective care urmează să fie deplasate a fost testat și a fost declarat indemn de *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld.

Anexa nr.6

la Regulamentul privind producerea și comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe

Numărul maxim admis de generații cultivate în câmp

unde nu există condiții de protecție contra insectelor și durata de viață maximă permisă pentru plantele-mamă bază pe genuri sau specii, astfel cum se prevede la pct.77

***Castanea sativa* Mill.**

Categoria bază

O plantă-mamă bază în sensul pct.60 subpct.1) poate fi multiplicată timp de maximum două generații.

În cazul în care o plantă-mamă bază în sensul pct.60 subpct.1) este un portaltoi, aceasta poate fi multiplicată timp de maximum trei generații.

Atunci când portaltoaiile fac parte din plante-mamă bază, portaltoaiile respective trebuie să fie materiale bază din prima generație.

Citrus* L., *Fortunella Swingle* și *Poncirus Raf.

Categoria bază

O plantă-mamă bază în sensul pct.60 subpct.1) poate fi multiplicată timp de maximum o generație.

În cazul în care o plantă-mamă bază în sensul pct.60 subpct.1) este un portaltoi, aceasta poate fi multiplicată timp de maximum trei generații.

Atunci când portaltoaiile fac parte din plante-mamă bază, portaltoaiile respective trebuie să fie materiale bază din prima generație.

***Corylus avellana* L.**

Categoria bază

O plantă-mamă bază în sensul pct.60 subpct.1) poate fi multiplicată timp de maximum două generații.

***Cydonia oblonga* Mill., *Malus* Mill., *Pyrus* L.**

Categoria bază

O plantă-mamă bază în sensul pct.60 subpct.1) poate fi multiplicată timp de maximum două generații.

În cazul în care o plantă-mamă bază în sensul pct.60 subpct.1) este un portaltoi, aceasta poate fi multiplicată timp de maximum trei generații.

Atunci când portaltoaiile fac parte din plante-mamă bază, portaltoaiile respective trebuie să fie materiale bază din prima generație.

***Ficus carica* L.**

Categoria bază

O plantă-mamă bază în sensul pct.60 subpct.1) poate fi multiplicată timp de maximum două generații.

***Fragaria* L.**

Categoria bază

O plantă-mamă bază în sensul pct.60 subpct.1) poate fi multiplicată timp de maximum cinci generații.

***Juglans regia* L.**

Categoria bază

O plantă-mamă bază în sensul pct.60 subpct.1) poate fi multiplicată timp de maximum două generații.

***Olea europaea* L.**

Categoria bază

O plantă-mamă bază în sensul pct.60 subpct.1) poate fi multiplicată timp de maximum o generație.

***Prunus armeniaca* L., *Prunus domestica* L.,
Prunus dulcis (Mill.) D. A. Webb, *Prunus persica* (L.)
Batsch, *Prunus davidiana* și *Prunus salicina* Lindl.**

Categoria bază

O plantă-mamă bază în sensul pct.60 subpct.1) poate fi multiplicată timp de maximum două generații.

În cazul în care o plantă-mamă bază în sensul pct.60 subpct.1) este un portaltoi, aceasta poate fi multiplicată timp de maximum trei generații.

Atunci când portaltoaiile fac parte din plante-mamă bază, portaltoaiile respective trebuie să fie materiale bază din prima generație.

***Prunus avium* L. și *Prunus cerasus* L.**

Categoria bază

O plantă-mamă bază în sensul pct.60 subpct.1) poate fi multiplicată timp de maximum două generații.

În cazul în care o plantă-mamă bază în sensul pct.60 subpct.1) este un portaltoi, aceasta poate fi multiplicată timp de maximum trei generații.

Atunci când portaltoaiile fac parte din plante-mamă bază, portaltoaiile respective trebuie să fie materiale bază din prima generație.

Ribes* L., *Ribes spp.

Categoria bază

O plantă-mamă bază în sensul pct.60 subpct.1) poate fi multiplicată timp de maximum trei generații. Plantele-mamă sunt menținute ca plante-mamă pentru o perioadă de maximum șase ani.

***Rubus* L.**

Categoria bază

O plantă-mamă bază în sensul pct.60 subpct.1) poate fi multiplicată timp de maximum două generații. Plantele mamă din fiecare generație sunt menținute ca plante-mamă pentru o perioadă de maximum 4 ani.

***Vaccinium* L.**

Categoria bază

O plantă-mamă bază în sensul pct.60 subpct.1) poate fi multiplicată timp de maximum două

la Regulamentul privind producerea și comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe

Cerințe față de înființarea și exploatarea plantațiilor-mamă

Criterii	Prebază	Bază	Certificat	CAC
	2	3	4	5
Înființarea plantației-mamă	<p>1. Se înființează cu materiale provenite din materiale inițiale ale amelioratorului, în maximum o generație.</p> <p>2. Plantele-mamă de categoria <i>prebază</i> trebuie să fie sănătoase și libere de virusurile și organismele dăunătoare specificate în anexele nr.2 și nr.3</p>	<p>1. Se înființează cu materiale provenite direct, sau prin maximum două generații din materialul de înmulțire de categoria <i>prebază</i>.</p> <p>2. Plantele-mamă de categoria <i>bază</i> trebuie să fie sănătoase și libere de virusurile și organismele dăunătoare specificate în anexele nr.2 și nr.3</p>	<p>1. Se înființează cu materiale provenite direct din materialul de înmulțire de categoria <i>bază</i> sau care provin din materialul de categoria <i>bază</i> pe cale vegetativă.</p> <p>2. Plantele-mamă de categoria <i>certificat</i> trebuie să fie suficient de sănătoase și, în urma unei inspecții vizuale, să fie găsite libere de virusurile și organismele dăunătoare specificate în anexele nr.2 și nr.3</p>	
Cerințele de întreținere a plantelor	<p>1. Plantele selectate se multiplică în condiții care exclud reinfectarea lor, se plantează în containere și se întrețin în sere reci – biodepozitoare, protejate de insecte-vectori ai virusurilor, prin plase dense speciale, sau se întrețin în condiții aseptice in vitro.</p> <p>2. Plantația poate fi înființată și pe terenuri, unde, în ultimii 5-6 ani, n-au fost cultivate plante</p>	<p>1. Plantele-mamă de categoria <i>bază</i> sunt întreținute pe loturi special amenajate în acest scop, marcate clar și corect, libere de buruieni și de orice culturi agricole.</p> <p>2. Plantația este înființată pe terenuri, unde, în ultimii 5-6 ani, n-au fost cultivate plante fructifere, viță-de-vie, trandafiri sau alte culturi, care pot fi afectate de cancerul bacterian.</p>	<p>1. Plantele-mamă de categoria <i>certificat</i> sunt întreținute pe loturi special amenajate în acest scop, marcate clar și corect, libere de buruieni și de orice culturi agricole.</p> <p>2. Plantația este înființată pe terenuri, unde, în ultimii 5-6 ani, n-au fost cultivate plante fructifere, viță-de-vie, trandafiri sau alte culturi, care pot fi afectate de cancerul bacterian.</p> <p>3. Pentru genurile</p>	<p>1. Plantele-mamă de categoria CAC sunt întreținute pe loturi libere de buruieni și de orice culturi agricole, sunt marcate clar și corect.</p>

	<p>fructifere, viță-de-vie, trandafiri sau alte culturi, care pot fi afectate de cancerul bacterian.</p> <p>3. Solul în care se cultivă plantele-mamă de categorie <i>prebază</i> trebuie testat și găsit liber de nematozii <i>Xiphinema diversicaudatum</i>, <i>Longidorus elongatus</i>, <i>Longidorus macrosoma</i>, <i>Longidorus attenuatus</i>-vectori ai virusurilor</p>	<p>3. Pentru genurile <i>Prunus</i>, <i>Juglans</i>, <i>Rubus</i>, <i>Ribes</i> și <i>Fragaria</i>, dacă sunt cultivate direct în sol, acesta trebuie să fie testat și găsit liber de nematozii <i>Xiphinema diversicaudatum</i>, <i>Longidorus elongatus</i>, <i>Longidorus macrosoma</i>, <i>Longidorus attenuatus</i>, vectori ai virusurilor</p>	<p><i>Prunus</i>, <i>Juglans</i>, <i>Rubus</i>, <i>Ribes</i> și <i>Fragaria</i>, solul trebuie să fie testat și găsit liber de nematozii <i>Xiphinema diversicaudatum</i>, <i>Longidorus elongatus</i>, <i>Longidorus macrosoma</i>, <i>Longidorus attenuatus</i>, vectori ai virusurilor</p>	
Distanțele de izolare și regimul fitosanitar	<p>Plantele-mamă vor fi izolate de plantațiile necertificate și nesupravegheate de virusuri și de organisme dăunătoare pe o rază de cel puțin 100 m pentru culturile sămânțoase și 300 m pentru cele sîmburoase, bacifere și căpșun și vor fi întreținute într-un regim fitosanitar strict</p>			Nu se menționează distanțele de izolare
Inspecțiile vizuale	<p style="text-align: center;">1. Primul an</p> <p><i>Mai-iulie</i>. Se verifică proveniența materialelor utilizate la înființare, suprafața și numărul de plante declarate, distanțele de izolare, marcarea rândurilor sau a pomilor, autenticitatea, starea fiziologică și fitosanitară a pomilor.</p> <p><i>August-septembrie</i>. Starea fitosanitară, autenticitatea, starea fiziologică.</p> <p style="text-align: center;">2. Anual, după primul an</p> <p><i>Mai-iulie</i>. Se verifică distanțele de izolare, starea fitosanitară, evaluarea producției.</p> <p><i>August-septembrie</i>. Starea fitosanitară, reevaluarea producției</p>			
Termenul de exploatare	<p style="text-align: center;">Sămânțoase – 10-12 ani/Sâmburoase – 8-10 ani/ Bacifere – 5 ani/Căpșun – 2 ani</p>			-
Testarea la virusuri	<p>1. Plantele-mamă de categoria <i>prebază</i> trebuie să fie testate anual la prezența virusurilor mecanic transmisibile, specificate în anexele nr.2 și nr.3 și ori de câte ori se reproduce materialul de menținere a soiului</p>	<p>1. Testarea la prezența virozelor prin metode de laborator o dată în 5 ani sau 20 la sută din numărul total de pomi în fiecare an pentru culturile sămânțoase și tufele de zmeur.</p> <p>2. O dată la 3 ani pentru culturile sâmburoase sau 33 la sută din numărul total în fiecare an.</p>	<p>1. Testarea la prezența virozelor prin metode de laborator, o dată în 5 ani sau 20 la sută din numărul total de pomi în fiecare an pentru culturile sămânțoase și tufele de zmeur.</p> <p>2. O dată în 3 ani pentru culturile sâmburoase sau 33 la sută din numărul total în fiecare an.</p> <p>3. Anual 100 din</p>	

		<p>3. Anual 100 din fiecare 10000 de plante pentru portaltoaie vegetative.</p> <p>4. Anual fiecare pom semincer în perioada de înmugurire și coacere a fructelor la speciile sâmburoase.</p> <p>5. În plantațiile-mamă de căpșun, în primul an de vegetație, se efectuează examinarea vizuală a tuturor plantelor. Plantele cu simptome suspecte se lichidează. Dacă numărul de plante cu simptome vizuale este mai mare de 0,1 la sută, plantația-mamă nu se certifică.</p> <p>6. Testarea se efectuează la prezența virusurilor mecanic transmisibile, indicate în anexele nr.2 și nr.3</p>	<p>fiecare 10000 de plante pentru portaltoaie vegetative.</p> <p>4. Anual fiecare pom semincer în perioada de înmugurire și coacere a fructelor la speciile sâmburoase.</p> <p>5. În plantațiile-mamă de căpșun în primul an de vegetație se efectuează examinarea vizuală a tuturor plantelor. Plantele cu simptome suspecte se lichidează. Dacă numărul de plante cu simptome vizuale depășește 1%, plantația-mamă nu se certifică. Testarea se efectuează la prezența virusurilor mecanic transmisibile, indicate în anexele nr.2 și nr.3.</p> <p>6. Plantele de categorie Certificat se etichetează cu etichetă de culoare albastră</p>	
Condițiile suplimentare	<p>1. Plantele-mamă de categoria <i>prebază</i> sunt menținute, pe cât este posibil, fără flori, cu excepția plantelor-mamă furnizoare de ramuri-altoi, sâmburi sau semințe, pentru verificarea autenticității soiului.</p> <p>2. Plantațiile sau flora adiacentă, până la cel puțin 250 m, sunt libere de focul bacterian (<i>Erwynia</i></p>	<p>1. Plantele-mamă de categoria <i>bază</i> sunt menținute, pe cât este posibil, fără flori, cu excepția plantelor-mamă furnizoare de ramuri-altoi, sâmburi sau semințe, pentru verificarea autenticității soiului.</p> <p>2. La 2-3 ani după înființare, în plantațiile-mamă pentru ramuri-altoi se efectuează autentificarea și</p>	<p>1. Plantele-mamă de categoria <i>certificat</i> sunt menținute, pe cât este posibil, fără flori, cu excepția plantelor-mamă furnizoare, de sâmburi sau semințe, sau a plantelor-mamă de ramuri-altoi pentru verificarea autenticității soiului.</p> <p>2. La 2-3 ani după înființare, în plantațiile-mamă pentru ramuri-altoi se efectuează autentificarea și</p>	<p>1. La 2-3 ani după înființare, în plantațiile-mamă pentru ramuri-altoi se efectuează autentificarea și stabilirea purității varietale a soiurilor, suprimându-se plantele atipice.</p>

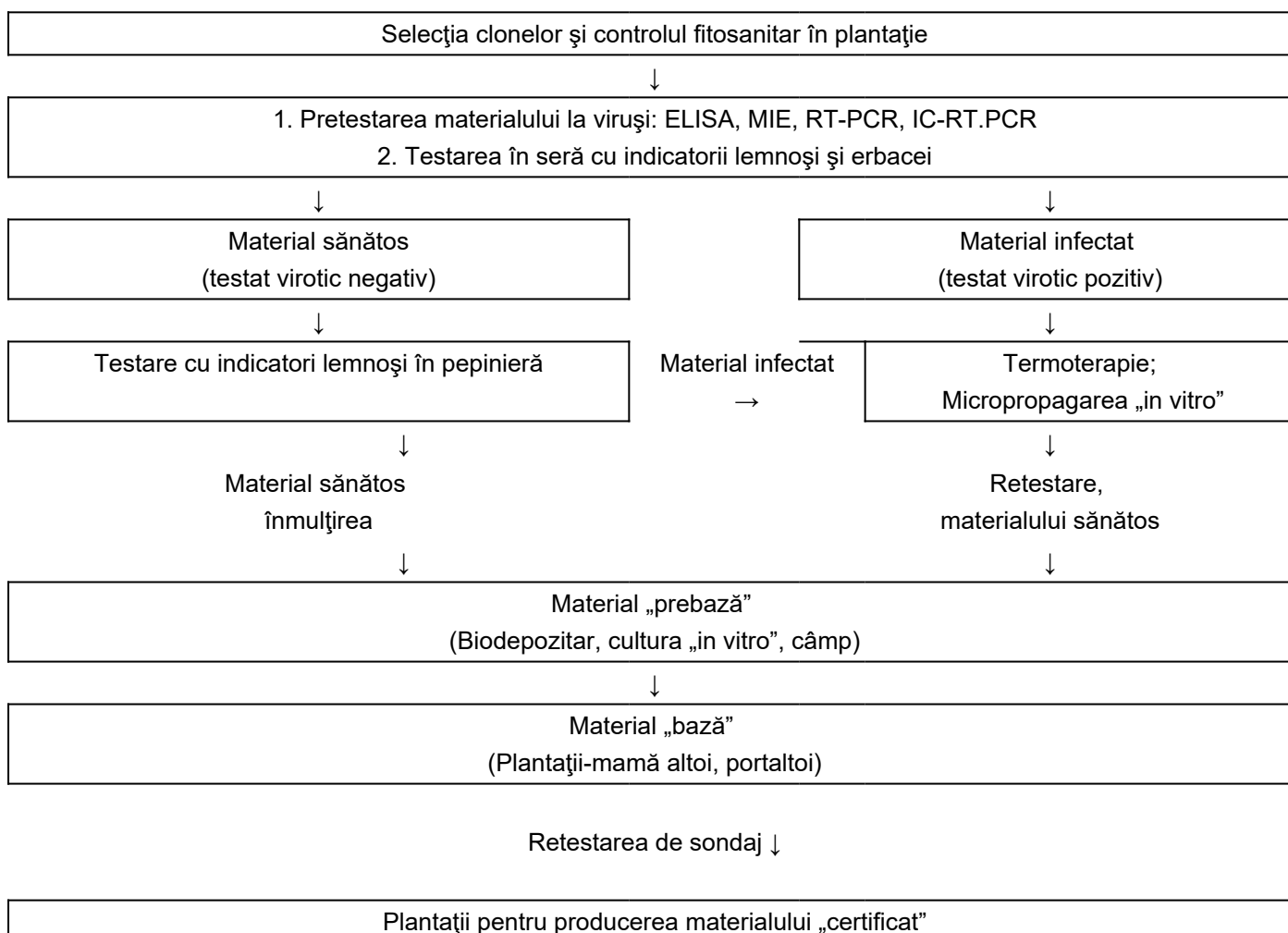
	<p><i>amylovara</i>). 3. Fiecare plantă de categoria <i>prebază</i> (cu excepția clonelor de căpșun) se etichetează cu etichetă de culoare albă cu fâșie violetă pe diagonală</p>	<p>stabilirea purității varietale a soiurilor, suprimându-se plantele atipice. 3. Plantațiile sau flora adiacentă, până la cel puțin 250 m, sunt libere de focul bacterian (<i>Erwynia amylovara</i>). 4. Plantele de categoria <i>bază</i> se etichetează cu etichete de culoare albă</p>	<p>stabilirea purității varietale a soiurilor, suprimându-se plantele atipice. 3. Plantațiile sau flora adiacentă, până la cel puțin 250 m, sunt libere de focul bacterian (<i>Erwynia amylovara</i>)</p>	
--	---	--	---	--

Anexa nr.8

la Regulamentul privind producerea și comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe

Schema de producere a materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe

Statutul fitosanitar „Virus Free”

Plantații de producție marfă

Statutul fitosanitar „Virus Tested”

Selecția clonelor și controlul fitosanitar în plantație

3. Pretestarea materialului la viruși: ELISA, MIE, RT-PCR, IC-RT.PCR;
4. Testarea în seră cu indicatorii lemnoși și erbacei.

Material sănătos
(testat virotic negativ)

Material infectat
(testat virotic pozitiv)

Material „bază”
(Plantații-mamă altoi, portaltoi)

Înlăturarea pomilor afectați

Retestarea de sondaj ↓

Plantații pentru producerea
materialului „certificat”

Plantații de producție marfă